

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgavebetegnelse | Edition Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Sick, Ingeborg Maria.

I Klosterskygge.

3. Oplag.

København ; Kristiania : Gyldendal, 1912

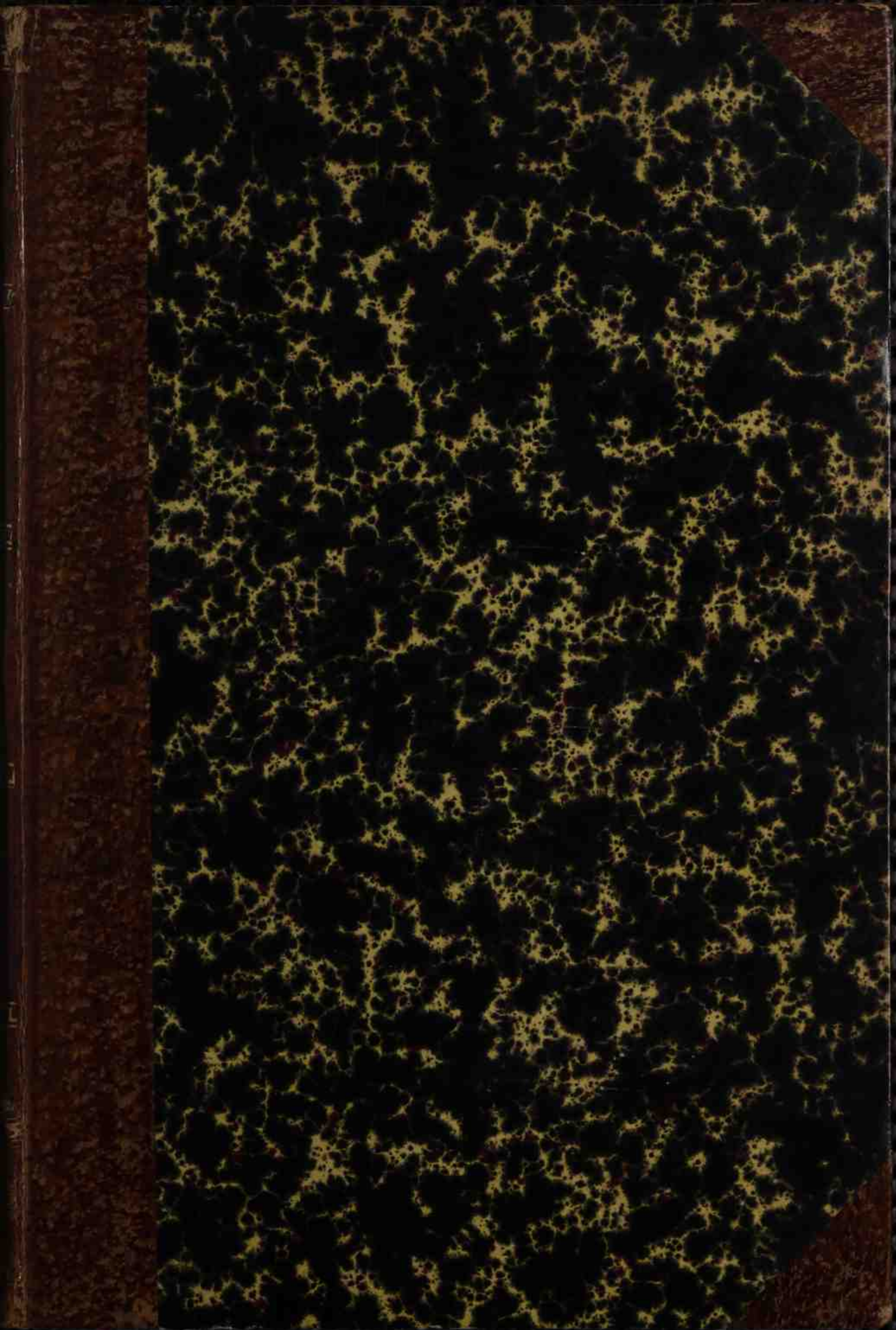
185 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

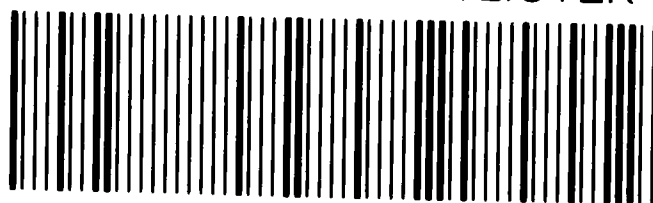
The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57, - 268

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

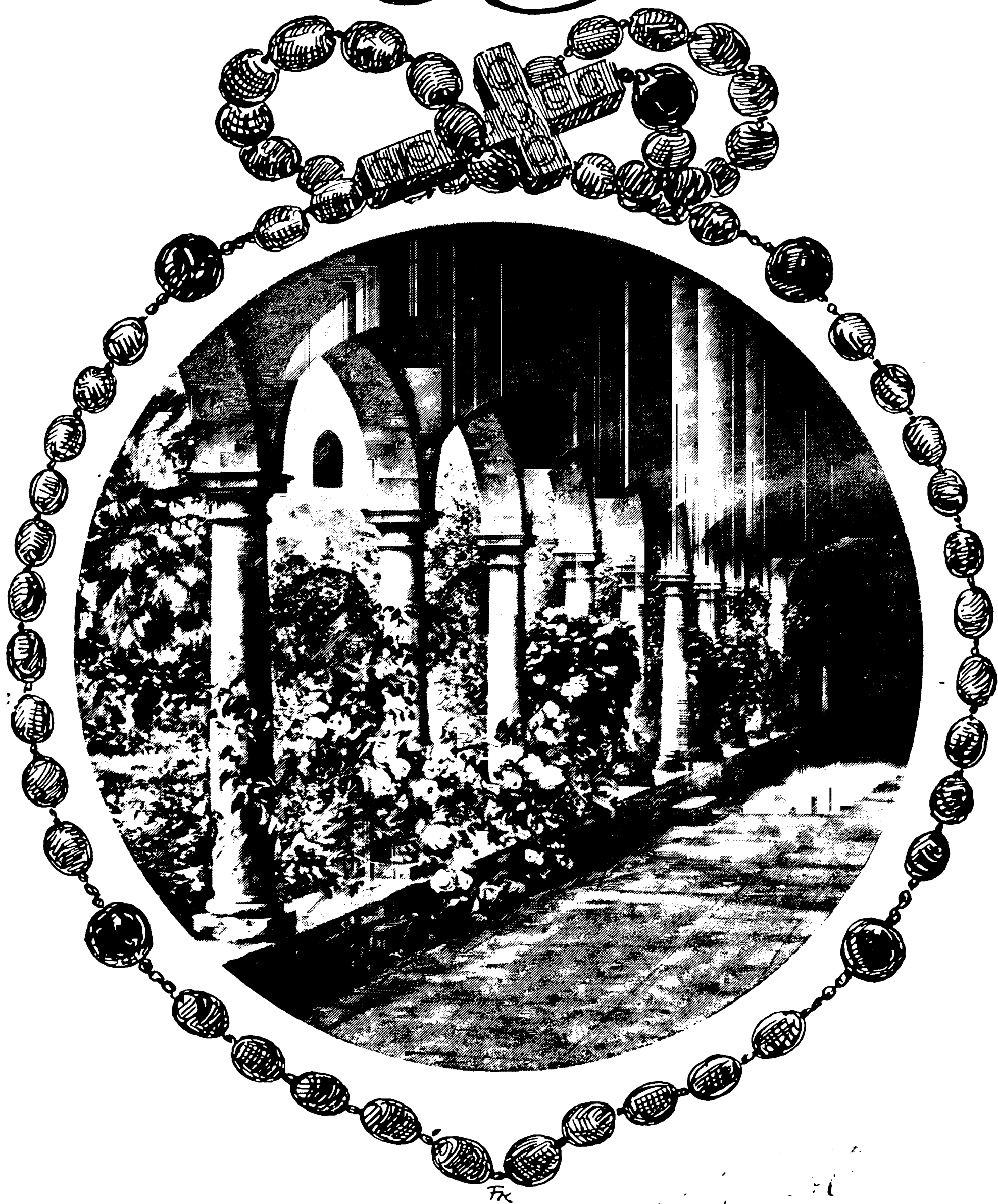
130023087422

130023087422

TREDIE OPLAG

Ingeborg Maria Sick
I Klosterskygge

Gyldendalske Boghandel • Nordisk Forlag

1912

I KLOSTERSKYGGE

INGEBORG MARIA SICK

UDI LØNDOM. Billeder og Skizzer. (1900).
2. Oplag. 1909.

HØJFJÆLDSPRÆST. (1902.) 11. Oplag. 1907.

HELLIGT ÆGTESKAB. (1903). 6. Oplag. 1904.

BØLGESLAG. Digte. 1904.

JOMFRU ELSE. (1905). 4. Oplag. 1906.

DEN LILLE GRAA KAT. Illustreret af FRANTS
HENNINGSEN. 1906.

PRINSESSEN, DER SPANDT. Et Blad af den
gamle Æventyrbog. Med Tegninger af LOUIS
MOE. (1906). 2. Oplag. 1907.

AF JORD —. Fortællinger. 1907. 3. Oplag.

DET SOVENDE HUS. 1909.

FARMOR URSULAS HAVE. 1909. 2. Oplag.

DER RINGER KLOKKER —. 1910. 3. Oplag.

INA. 1911. 2. Oplag.

INGEBORG MARIA SICK

I KLOSTERSKYGGE

TREDIE OPLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

1912

Copyright 1912
by Ingeborg Maria Sick.

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

VEJEN er hed og skyggeløs . . . .

Gaar maaske over en solbagt, endeløs Slette . . .
Maaske op ad en stejl og nøgen Bjærgside, hvis
Klippegrund brænder under Ens Saaler . . .

Eller maaske er det blot et Fortovs gnistrende
Asfalt, man slider med trætte, lidt slæbende Fod-
slag — medens det hvidglødende Solflimmer og
Gadens hidsige Tummel slaar sammen om Ens
Hoved i én sydende Forvirring.

Saa rejser der sig en stor, mørk og myndig Port,
som man slipper ind igennem.

Og man staar som en drømmende — midt i sval
og dyb Stilhed . . . Med en rislende Fornemmelse
af Kølighed og Hvile.

Eller staar maaske snarere som en stilfærdigt
vaagnende — der fra Drømmens Febersyner gaar
over til dagklar, kvægende Bevidsthed.

Man staar i Klostergaarden. I Buegangens Skygge.

Selv om Klosteret ikke ligger paa Bjærg eller
Bakke — som det ofte gør — har man dog straks
en udfriende Følelse af at staa højt. Oppe over
— baade Gadens og Verdens Larm.

Herinde lever de jo ogsaa oppe over Seklets
Brus og Bølgegang — hvis fraadende Dønninger

bryder sig derude mod Foden af Murène, men ikke kan trænge voldeligt ind og sluge Stilheden.

Alt hvad der møder Øjet, giver Ro. Der staar maaske en gammel Solskive midt i Gaardens lysende Fred — og mærker Timernes Gang uden Lyd. Eller en tavs og ærværdig Brønd, hvis mosgroede Stentrin indbyder til Hvile. Maaske er der brogede Blomsterbede omkring Brønden — maaske kun grønt Græs, der fredlyst og trygt skyder frem mellem Fliserne. Maaske er der hvide Slyngroser om Buegangens Piller . . . Maaske ogsaa trohjærtede, lidt udviskede Fresker i dens Hvælvinger . . .

Man gør sig det ikke klart — ved blot, at det virker alt saa beroligende.

Humlebieerne, der med et lille, fjærnt Orgelbrus summer om Slyngroserne, Duerne, der suser frem og tilbage over Taget, bryder ikke Stilheden . . .

Man staar og har det godt . . . Drager Vejret dybt og lettet og giver sig den dulmende Fornemmelse helt i Vold . . .

— Det varer noget, inden man faar tænkt sig om og husket paa, at man skal føle sig forarget herinde, skal misbillige.

Klosterskygge . . . Man ved da nok, hvor den har formørket og hæmmet! Man har dog vel ikke glemt, at disse Tilflugtssteder fra Verden er grundede paa en stor Fejltagelse — at den Kultur, de opelskede, blev snæver og ensidig, den Fromhed de var Drivhuse for, kunstig, forvreden og blodløs. Ja, at den unaturlige Afsondring herinde ogsaa fik andre, langt værre Følger.

Aa, nej — alt det har man jo lært, til man kan det udenad. Men i Øjeblikket er det trængt tilbage af en uvilkaarlig og meget stærkere Følelse:

Taknemlighed . . . Ikke blot for denne ene Stunds Hvile og Kølighed — der virker som en Læsedrik helt ind i Sjælen. Nej, Tanken gaar tilbage. Langt — og længer endda!

Man maa spørge sig selv: hvor stod vi vel, hvis disse stille Steder ikke havde været? Oaser i barbariske Tiders Ørken, faste Borge for Guds-livet og den indadvendte Granskning, Skatkamre for talløse Aands-Klenodier, nedlagte mellem gulnede Pergamentsblade — hvor stod vi uden dem! — —

Da gaar der Fodtrin gennem Stilheden . . .

Nedad Klostergangen kommer de — slidende dens Fliser blanke og hule . . . Fodtrin af Hundreder, Fodtrin af Tusinder . . . Nej, uden Tal — som Regnens Dryp i Høst mod Klostergaardens Stene.

Medens Verden derude er undergaaet de store Omvæltninger, medens Riger er opstaaede og gaaede tilgrunde, medens Mennesket har sønderrevet sig selv og andre i rasende selvsyg Attraa — er denne ustanseligt rindende Strøm af Fodtrin gaaet gennem Klostergangen. Til Kirke og fra Kirke — til Cellens ensomme Vagt — til Læsesal og Skrivestue — til Sygehus og Fattigpleje . . . .

Skare efter Skare . . . Man ser dem for sig under Gangens rolige Buer. Mænd i sorte, hvide eller brune Kutter, med sænkede Øjne og kullede Isser, Kvinder med Slørets Folder om Kind og Pande — rundne af samme Rod, prægede af samme Aand.

Ukendte og navnløse i Verden — paa ganske enkelte nær. Gemte og glemte i Klosterskygge under Aarhundreders lange Løb.

Skabte af samme Ler som vi andre — selvfølgelig! Skrøbelige, mangelfulde — paa visse Punkter indsnævrede. Men med et roligt Kendskab til det, som dog er det største af alt: at sætte Livet ind og sætte Livet til.

Vandrende gennem Tiden med Øjne, der holder Evigheden fast. Værgende indtil Blodet det, som er hele Tilværelsens Kærne — skærmende med blege, men trofaste Hænder den Helligdommens Flamme, hvis Udslukken betød et Mørke i Verden der ikke kan overskues . . .

Ja — saa ved man intet om at forarges og misbillige. Mer maaske om at føle sig lille og langt nede.

Man bøjer sit Hoved — hilser det Tog af stille Skikkelser, der skrider forbi — og slutter sine Hænder fast sammen om Forbindelsen med dem: „Credo in unam Sanctam Ecclesiam“ — —

— Det er enkelte af Fodtrinene fra Klostergangen, som gaar igennem disse Blade. Det er Erindringer om en og anden i det lange Tog, som jeg her har samlet.

Det er Blomster, groede i Klosterskygge — jeg ved det nok. Der er dem, hvem de Skikkelser vil synes sære, fremmedartede, farveløse, unaturlige — stræbende efter et Fromheds-Ideal, som ikke er vort.

Men maaske de for en enkelt kunde aabne som

et ganske lille Indblik i Klostergaarden og vække
et Minde eller en Anelse om dens svale Stilhed.

Det var det, jeg gerne vilde.

Thi Gaden larmer omkring os, Vejen er hed
og støvet . . . Vi kan godt behøve et Øjeblik's Ro
og Skygge.

FRA GIROLAMOS VINDUE

FRA Girolamos Celle laa for Enden af den lange Gang.

Lidt mindre end de andre Celler — af en underlig trekantet Form. Dertil lavere — Kloster-taget skraanede ned over den — og solforladt.

Ingen misundte ham den — og det var han glad for. Thi han vilde ikke have ombyttet den mod nogen anden for aldrig det.

Men det fik ingen at vide. Heller ikke hvorfor.

Da Cellen var lav, sad dens lille Vindue ogsaa længer nede end i de andre. Fra Girolamo behøvede ikke en Gang at staa paa Taaspidsen for at faa sine Øjne op over Rudens Kant.

Og fra det Vindue havde man Udsyn — det var der ikke fra nogen anden Celle. Over en stor flad Slette.

Andet var der ikke at se. Sletten drog sig bølgende helt ud imod Synsranden.

Særlig skøn eller afvekslende var Udsigten altsaa ikke — og ingen af de andre var det vel faldet ind, at den Glug kunde være nogen synderlig Vinding!

Men for Fra Girolamo var den det. Ja, meget mer! Den var hans Tilflugt, hans Verden — hans Liv.

Det hang sammen med Indtryk fra hans tidligste Barndom . . .

Hjemme i Umbrien var der ogsaa en Slette. Lige nedenfor hans Faders Hus — som laa lidt op ad Bjerget.

Drengen havde haft den for Øje saa langt han kunde huske tilbage.

Medens han endnu var spæd, havde en Søster, der skulde være hans Barnepige, tabt ham ned mod den stenede Bjærgvej og derved paaført ham en Hofteskade, som gjorde ham stivbenet for Livstid. Svagelig var han tillige — Moderen var udslidt, da han blev født — saa han kunde aldrig tage Del i de andres voldsomme Lege eller gaa Forældrene tilhaande i Vignen saa flinkt som de.

Derfor sad han meget stille hen. Og da vænede han sig til at se udover Sletten.

Det var Moderen, som først havde lært ham det. Fra han var lille, brugte hun at sætte ham hen ved Vinduet eller paa en grøn Plet udenfor og sige: „Se nu ud, Checco, se ud! Det er morsomt! Hvad synes du — hele den store Slette faar du at lege med!“

Saa vidste hun, at hun rolig kunde gaa til sit Arbejde; Drengen vilde ikke raabe efter hende eller lave Ulykker, men sidde ubevægelig, indtil hun kom tilbage.

Sletten var saa velgørende stor at se udover — for en lille Dreng, hvis Omraade var saa indskrænket. Han, der aldrig kunde tumle sig som andre, trængte saa meget mer til en grænseløs

Tumleplads for sine Øjne, sine Tanker og Forestillinger.

Jo, Sletten kunde man lege med — Time efter Time!

Alt det han kunde tage sig for dernede, medens han sad urørlig ved Vinduet! Der var slet ingen Ende paa det! Han stormede i Væddeløb helt ud til Bjærgene, som blaanende randede Sletten — og altid kom han først. Han sloges — med alle Brødrene paa en Gang, saa det bløde Vejstøv fygede dem om Ørene — og blev Sejrherr. Han byggede — Huse, Paladser, Kirker . . . En hel stor hvid By som Perugia midt ude paa Sletten.

Om Aftenen, naar Familien sad samlet og dagtræt udenfor Hytten, og de alle stirrede frem for sig med søvntunge, sorte Øjne uden at se paa noget, plejede Moderen at tage Checcos Hoved og lægge det i sit Skød.

Da tog Sletten sig endnu mærkeligere ud end om Dagen. Ved Solnedgang fik den sære, skønne Farver og Skygger, og saadan set fra Siden blev den langt større — æventyrlig.

Derfra maatte der komme noget uberegneligt og vidunderligt — helt anderledes end hvad der ellers skete i Livet. Hvad Dagen vilde bringe — det kunde man saa nogenlunde sige sig her i Hjemmet. Det var altid det samme — slideligt om og om igen.

Men derudefra maatte det uventede komme . . .

Drengens Øjne lukkede sig efterhaanden — men de lukkede sig om Sletten. Han tog den med i sine Drømme . . .

— Checco blev større og kom i Skole med de andre om Vinteren, lærte at læse og skrive og regne lidt.

Men hvad kunde det hjælpe! Der blev alligevel aldrig noget af ham. Det sagde baade Faderen og Brødrene — saa han hørte paa det. Han kunde aldrig vente sig noget af Livet.

Men nede paa Sletten rykkede det uventede frem — kom nærmere og blev mere straalende.

Naar de om Aftenen sad udenfor Huset, og han af gammel Vane lagde sit Hoved i Moderens Skød, strøg hun over det med Haanden, som om hun vilde skærme ham mod de kommende Dage.

Saa nikkede Faderen over til hende og sagde: „Ja — poverello! Han kan gerne ende som Tigger ved Landevejsgrøften“.

Moderen lagde sin anden Haand med om hans Hoved . . . Men Checco laa blot og tog den store purpurblaa Slette ind i sine Øjne og missede velbehageligt ned imod den.

Moderen skulde bare vide . . . Dernede kom de ridende i den glødende Solnedgang — en hel Skare med blanke Hjælme og Spær . . . Den forreste bar en Guldkrone paa en rød Fløjlsplade — for de red ud at søge efter en Kongesøn, som var bleven borte.

Og nu fandt de ham her i det fattige Hjem — for det var Checco, som var Kongesønnen!

De lange Søsken vilde gøre store Øjne og skamme sig over, at de havde behandlet ham som Skumpelskud. De skulde faa en ny Dragt hver alligevel — undtagen maaske Pietro, der altid gjorde

Nar — og Faderen et nyt Hus. Moderen skulde med til Slottet — for Checco skulde op paa Slottet og være Konge. Til det kunde man godt være stivbenet — man sad bare paa en Fløjlstrone og gav Befalinger.

Undertiden var det ogsaa en underskøn Prinsesse — i struttende Sølvmor og med gule Krøller som den store Madonna nede i Kirken — der kom ridende med fornemme Herrer om sig. Hun skulde holde Bryllup med en Prins i fremmed Land — men vilde hvile sig lidt her i Hytten. Og saa sagde hun, at hun vilde før giftes med Checco end med den fremmede Prins...

Eller det var noget andet, endnu mer vidunderligt, der kom dragende. — —

— Det var Moderen, som først nævnede, at man maatte se at faa Checco i Kloster. Hun bad ham om det, inden hun døde; det gjorde hende saa tryk at tænke paa.

Faderen mente ogsaa, at det blev den bedste Udvej. „Drengen duer ikke til noget“, sagde han. „Og han er from af sig — from! Han har aldrig flænget sine Bukser itu mellem Sten og Tjørn. Ja, jeg ved nok — han kunde jo ikke klatre omkring — men alligevel! . . Han har heller ikke givet sig i Slagsmaal med Brødrene, det jeg husker. Naturligvis — han vidste jo, at han ikke kunde staa sig imod dem — men, alt i alt, saa“ —

Alt i alt egnede han sig godt til at tjene Vorherre!

Checco selv gjorde ingen Indvendinger. Han vidste, at han var en Stakkel, der næppe kunde

tjene Føden til sig selv — endsige nogensinde tænke paa at anskaffe sig Kone og Børn. Hvorfor skulde han saa ikke gaa i Kloster?

De andre Brødre havde ogsaa maattet sige Farvel til Hjemmet — undtagen Pietro, den ældste, som overtog Vingaarden. Det gik ham ikke værre end de andre!

— Alligevel følte han sig saa fremmed, saa forarmet og afskaaren fra alt, da han var kommet hjemmefra, at det næsten var ufatteligt for ham selv.

Efterhaanden gik det op for ham, at det var Sletten, han savnede. Den kunde han ikke undvære, den kunde intet andet erstatte ham.

Den var vokset saa fast til hans Hjærte, at han ikke kunde finde sig tilrette, ikke finde sig selv uden den.

Saa var det jo helt underligt, at Fra Girolamo — som han nu kaldtes — i Franciskaner-Klosteret langt nordover, hvor han blev Munk, netop skulde faa anvist Cellen med det lille Vindue ud imod den store Slette.

Derved tog han egentlig hele sin Verden med herind.

Sletten mindede ham ganske om den derhjemme; den var for ham alt det kære, tilvante — og dog var den ny. Thi her var der ikke engang Bjerge, som afsluttede den i Synsranden. Det var næsten endnu bedre — den blev uendelig.

Hist og her var den spættet af smaa mørke Træ-

grupper og stribet af enkelte hvide Veje, ligesom den umbriske. En Flod var her ogsaa, som man kunde følge paa et Stykke af dens Løb. Den snoede sig ud og ind som et smalt Silkebaand, der skiftede Farve under de skridende Timer.

Om Dagen var Floden blaa som Himlen — men ved Solnedgang og om Morgenens var den rosenrød eller luende som gyldent Glar. Senere paa Aftenen lyste den blegt som Sølv, indtil den slukkedes i Mørket. Men var det Maaneskin, da holdt den sig lysende Natten over.

Sletten omkring den skiftede ogsaa Farve. Inde under Klostermuren var den frodig grøn og i Forsommertiden gul, hvid og rød, som Kirkens Mosaikguld, af mange spæde Blomster. Men længer ude blev den taageblaa — og mod Aften fik den dybe, violfarvede Skygger. Om Natten var den bundløst sort — undtagen i Maaneskin. Da var den sløret og hvidlig.

En sjælden Gang om Vinteren kunde Sletten endda blive tindrende af Rim eller nyfalden Sne. Da maatte man tænke paa Himmeriges Vange — en Grund for Engle at træde paa!

Aldrig kunde Fra Girolamo blive træt af den Udsigt, aldrig blive færdig med den. Stadig var der noget nyt at opdage.

Mangen stille Betragtning- eller Andagts-Stund i Cellen tilbragte han mest ved Vinduet. Og mangen Maaneskins-Nat afkortede han sin knap tilmaalte Hviletid for at liste sig derhen.

Cellen var lav og lille som Vingaardshytten derhjemme. Men naar han blot havde den gamle,

ubegrænsede Legeplads for sig, mærkede han det ikke.

For alle de gamle Forestillinger vendte tilbage med den. I dens blaanende Uendelighed var det endnu, som om alle hans Livsmuligheder laa gemt — og det var dem, han mødtes med.

Det gjorde ikke nogen synderlig Forskel, at han nu var Munk. Aa, nej — for ingen af de Forestillinger, der steg op imod ham fra Sletten, havde dog kunnet virkeliggøres i hans hjemlige Forhold. Derfor kunde de holde sig uberørte af Forandringen.

Dernede var Skaren endnu i Anmarsch — med Kronen til den Kongesøn, der havde været saa underligt forpuppet.

Dér var Prinsessen med det lyse Haar endnu paa Vej mod sin Brudgom.

Dér var Livet — i al sin ubegribelige Mangfoldighed — endnu under stadig Fremrykning . . .

— Fra Girolamo var Køkkenbroder, passede det, han blev sat til — og kom ikke helt daarligt fra det. Han gjorde sine Urter og sine Gryder samvittighedsfuldt rene — og den Vane, som Følelsen af hans Afmagt havde paatvunget ham, ikke at svare igen paa utaalmodige eller skarpe Udfald, kom ham ogsaa her til Gode.

Han var godt lidt i Klosteret — selv om de af og til trak lidt paa Skuldrene ad ham — og havde Følelsen af dog at gøre nogen Nytte.

Men trælsomt og slideligt gik Dagene her som i Hjemmet. Ja, mer ensformigt endnu. Samme Arbejde, samme Gudstjenester, samme aarle og sildige Bedetimer.

Imellem kunde den dræbende Kedsomhed snige sig over ham som over de andre, Udlængselen kunde komme som et Stormsus — og der kom vel det, som var stærkere og hidsigere endnu.

Men naar de andre kun havde strængere Arbejde, mer brændende Andagt eller endog Selvpinsler at ty til — saa havde Fra Girolamo først og sidst sit Vindue.

Det var vel ikke Hjælp for alt — men dog for saa meget.

Naar hans Øjne strøg som Fugle ud igennem det og henover Slettens bølgende Fjærnhed — da var det, som om han selv fulgte med . . . Til Flugt og Frigørelse fra alle Skranker, al Snæverhed. Til Mandsdaad og Storværk.

Dernede kunde han læsse af — Tryk og Tyngde, Aag og Baand, som sled og gnavede, Længsler og Lyster . . . Den store taalmodige Slette bredte sin vide Favn ud imod det altsammen. Den havde Plads — og den slørede det til, saa ingen anden fik det at se.

Og i dens gyldne Soltaage kunde hans Tanker dukke ned, Gang paa Gang, og stadig hente nye Muligheder, nye Forestillinger frem, som holdt Forventningen i Live hos ham — og derved holdt ham selv i Live.

Der var død en gammel Broder i Klosteret, og der skulde optages en ny. Det gav Anledning til Omflytning og Oprykning i Cellerne.

„Fra Girolamo“, sagde Guardianen en Dag, „nu

faar I da endelig et bedre Rum. Jeg har tænkt, at I skal rykke ind i Fra Bernardos.“

Munken kastede Hovedet tilbage med et Sæt og stirrede uforstaaende paa Guardianen.

Men saa krøb han sammen i sin vante ludende Beskedenhed og stammede blidt og sagte: „Tænk dog ikke paa det, ærværdige Fader! Den lille lave Celle er mer end god nok til mig.“

„Det ligner Eders elskelige Ydmyghed at give det Svar“, sagde Guardianen med et velvilligt Nik. „Men nu er det afgjort.“

Elskelig og ydmyg . . . Fra Girolamo gik op til sin Celle med sin spagfærdigt bøjede Holdning, men med sine smalle, blege Læber tæt sammenknebne og med tørre, hvasse Øjne. Han syntes, han kunde have myrdet!

Det var Sengetid. Han tog de vante Klædningsstykker af og bad alle de vante Bønner . . . „Besøg, o Herre, denne Bolig — — Lad dine hellige Engle bo her og vogte vor Fred“ — —

Fred — han fik ikke Fred til at sove en Gang! Han kastede sig urolig paa sit smalle Leje — stod saa op og gik hen til Gluggen.

Natten var helt mørk. Det var, som om en sort Skodde tog Sletten bort fra ham.

Saadan var det jo ogsaa. At han ikke havde tænkt sig, at det maatte blive Enden paa det!

Saa ondt var det jo indrettet her i Verden, at den fattige Mand ikke kunde have sit eneste Lam i Fred . . . At den, som intet ejede, endda skulde udplyndres!

Nu var der spærret af for ham, lukket til med

sorte Skodder. Hele hans Drømmeland var skaaret bort.

Han slog Hænderne op for sit Ansigt og rokkede frem og tilbage . . .

Aa, den der ikke kunde se frem, se sig ud mere — han kom til at se sig om . . . Han blev først da rigtig klar over, hvad det var for et Liv han var dømt til at leve, hvad det var for et Fængsel, hans Manddomstid gled hen i.

Han kom ogsaa til at se sig tilbage — over sin stakkels kummerlige Barndom . . . Lige til den Dag, da den store, klodsede og dorske Lisa fik slaaet ham til Krøbling mod Vejens Sten.

Tænke sig, at alle hans Søkende havde ment, at han ikke havde det ondt nok, men at der maatte føjes mere til — at al deres Haan og Drillesyge skulde gaa ud over ham! Han blev hadsk mod dem alle — og bitter mod Faderen, som ikke havde sat noget ind paa, at han ogsaa fik sin Glæde i Livet.

Og nu Brødrene her — kunde de ikke en Gang lade ham beholde den Smule Celle i Ro! Hvor ofte havde han dog ikke blidt og resigneret fremhævet alle dens Mangler — for at afværge, at nogen skulde misunde ham den.

Men nej — naturligvis — nu var der en eller anden, som havde opdaget Vinduet og faaet Lyst til det — og faaet Guardianen til at tage den forfærdelige Bestemmelse.

Saa var der jo ikke noget ved det at gøre. Bare adlyde!

Han kunde ikke en Gang give sig til at for-

klare for nogen, hvor meget han holdt af den Slette. Ingen vilde forstaa ham — det maatte jo ogsaa lyde taabeligt — og Guardianen vilde blot tænke, at saa meget bedre var det da, at han kom af med den. Man maatte jo ikke fæste sig ved noget! —

Han lukkede Ruden op, rakte sine magre Hænder ud i det kølige Mørke — og fangede Luft ind med dem, som om han søgte at gribe og fastholde noget.

Aa, ingen havde den Udsigt saa nødig som han! De havde alle saa meget fremfor ham, de andre. De var saa dygtige, kunde alt muligt! Han var og blev dog en Sinke — en unyttig Stakkel!

Eller de var ialfald raske — havde deres Helbred, deres Lemmers fulde Kraft. Sundhed — det var jo Glæde i og for sig!

Forstod de da ikke, at den, som var ganske tomhændet, som slet ikke havde noget at tage og føle paa — han maatte dog have noget at se hen til, at se frem imod?

Men naar Sletten var borte — saa var der ikke længer noget at spejde efter, ikke længer Liv i Vente. Saa kom der aldrig noget mere!

Saa var der kun at dø. — —

— Den truende Sky, der hang over hans Hoved, blev spredt som ved et Under.

Næste Dag sagde Guardianen lidt tøvende: „Ja, Broder — jeg har tænkt, at siden I selv er tilfreds med den Celle, saa“ — —

Det gav jo mindre Omordning og Bryderi, naar Fra Girolamo blev, hvor han var.

Guardianen trak Vejret dybt og føjede til med en heldig Indskydelse: „Saa skal I ogsaa have Lov til fremdeles at staa som det Billed paa Ydmyghed, I derved bliver for os andre.“ — —

— Aa ja, det var et ydmygt Menneske, som den Aften lagde sin Pande mod Vindueskanten og græd over den uforskyldte Gave — det Land og Rige, han havde faaet igen.

Det var et kærligt Menneske, som syntes, at alle andre var gode imod ham. Tænk, at ikke en misundte ham det Vindue! — — Gode havde de dog ogsaa været derhjemme, hver paa sin Vis. Allerbedst den Moder — som han syntes endnu stod hos ham, med Haanden om hans Hoved, og sagde: „Se ud, Checco, se nu ud! Du skal ogsaa have din Glæde.“

Det var et taknemligt Menneske, som syntes, at han havde været i Dødsfare og af Naade havde reddet Livet.

Ved Middagsbordet i det store kølige Refektorium plejede en af de lærde Brødre at forelæse et Stykke af Skriften eller af Helgenlegenderne.

Og tidt fandt Guardianen sig beføjet til at knytte en lille Betragtning dertil.

Han havde en skøn Ævne til at udlægge det læste og anvende det paa Forholdene i Klosteret.

En Dag var det Fra Bernardos Tur at være Forelæser. Han slog op i det nye Testamente og læste Udsendelses-Talen til Apostlene i det tiende Kapitel hos Matthæus.

Men da han havde læst det ni og tredivte Vers: „Den, som vil frelse sit Liv, skal miste det; og den, som mister det for min Skyld, skal frelse det“ — da gav Guardianen ham et Tegn til at høre op — endda Kapitlet jo ikke var tilende.

En Stund var der dyb Tavshed. Guardianen sad som i stille Eftertanke — saa talte han:

„Et Verdensmenneske sagde mig en Gang, at det maatte være et godt Ord at høre for Klosterbrødre, der jo havde sluppet Livet.

Jeg svarede: Ak, gid det var gjort med at gaa i Kloster! Men — —

Verden har vi sluppet, mine Brødre, vort Hjem, vore Kære — men ikke altid Livet. Ikke altid!

Det kan smugles med ind gennem Klosterporten. Thi Livet — det selviske Liv — kan et Menneske have i noget, som ikke er iøjnefaldende eller mærkeligt for andre. Undertiden blot i en Følelse, en Tanke, en Erindring . . . Og der er intet, man holder saa fast ved.

En og anden vil kanske sige mig: deri er vel heller intet ondt. Det, man har fæstet sig ved, behøver jo ikke at være syndigt!

Nej — ingenlunde! Men, mine Brødre, vi be-
drager vor Herre dermed for hans Part. Thi vort selviske Liv er netop det, han vil have — og det eneste vi har at give ham. Forholder vi ham det, har vi intet givet, intet opofret. Kunde gerne være blevne ude i Verden.

Og for os selv bliver det Døden. Thi vi har kun et Hjærte, en Sjæl — kan derfor ikke gribe mer end et Liv. Holder vi nu det uvæsentlige

fast — da gaar vi glip af vort egentlige, evige Liv.

Derfor siger vor Herre: giv mig dit Liv. Det spærrer mig ude fra dit Hjærte — og en Gang brister det dog i dine Hænder. Men giver du mig det, faar du det igen i lutret Herlighed!

Det er saa soleklar en Vinding! Og dog — dog — — Nej, vi vil ikke af med vort Liv. Vi klamrer os til det!

Lad os overveje det Ord i Stilhed, mine Brødre. Hver prøve sig selv og betænke, om det ikke har Bud til ham.“ — —

— Efter Middagshvilen ønskede Fra Girolamo at tale med Guardianen.

„Jeg vilde gerne ansøge om“. — — begyndte han, medens en pinlig Rødme skød op i hans blege Kinder. „Ja — det var den Celle, ærværdige Fader. Jeg har tænkt, at det dog maaske var bedst, om — jeg kom ud af den. Jeg mener — den er jo uden Sol. Og jeg synes, at min Nattehoste tager til.“

„Det er meget rigtigt, at I siger mig det, Broder“, svarede Guardianen. „Vi bør tage Hensyn til Jert skrøbelige Helbred.“

„Jeg vilde jo ikke bede om det“ — Munkens Stemme dirrede lidt — „dersom jeg ikke troede, at den Celle kunde blive en Fare for mig. Ellers“ —

„Nej, Fra Girolamo, det forstaar jeg godt“ — Guardianen lagde sin Haand paa hans Skulder. „Ellers var I vel fornøjet med at blive der.“

„Ja, ellers“ — —

Guardianen bestemte da, at han skulde bytte

Soverum med Fra Bartolomeo, som havde en lunere Celle — og Varme nok i sin trinde Krop til at undvære den.

Fra Bartolomeos runde, røde Ansigt plejede altid at være blankt af Sved og leende. Men ved det Bytte lo han ikke.

Det var ikke saadan at skulle rømme den brede, sollyse Celle — snart sagt den bedste af dem alle. Med Vindue ud til den rigtige Side, til Klostergaarden. Stod man bare op paa sin Straastol, kunde man have et Øje med alt hvad dér gik for sig!

Og nu det kolde, trekantede Hul! Med en stor flad og dum Slette at glo paa gennem Vinduet. Den var til at række Tunge ad, den Udsigt!

Men det gjaldt jo om at tage sig i det og ikke mukke. Naa — i den velsignede Madonnas Navn!

At han af og til i Køkken og Fadebur, hvor ogsaa han havde sin Gerning, kom til at træde Fra Girolamo over Tærne eller puffe ham tilside med sin svære Krop var noget, som ikke kunde undgaas — i Arbejdets Hede!

Han kunde ogsaa godt tage de Stød, som Verden giver, Fra Girolamo — naar han saadan skulde forkæles og pylres om som en hel Kardinal — eller Pave — skønt han knap gjorde Nytte for en rød Soldo.

Tænk, at han kunde være saa underfundig og saadan lumske sig det bedste til! Hvem skulde tro det om det sølle Skrog!

Foreløbig syntes Forandringen dog ikke at gavne ham. Nej, dér kunde man se! Han blev tyndere,

helt gusten af Hudfarve og krøb mere sammen i Kutten. Og hans Hoste lød hult nedad Gangen i stille Nattetimer.

Men han klagede sig ikke, gik med et blegt, indadvendt Smil — som en, der er i Lidelse, men i denne Lidelse har en Hemmelighed med sig selv, som gør ham glad.

— „Jeg tænker mit“, sagde Fra Bartolomeo og nikkede med sit store runde Hoved — „jeg tænker mit! Den Dag, Fra Girolamo smiskede sig ind hos den ærværdige Fader og skulde redde sit Helbred for enhver Pris — det var den Dag, hvor det Ord blev læst for os, at det man vil redde, det skal man netop miste. Saadan et Ord — det er ikke til at spøge med! Guardianen bad os jo ogsaa betænke det vel — men der er somme, hvem den Slags Formaninger glider af som Vand af en Gaas. Jeg har ikke glemt det — og jeg tror, at vi snart faar at se, hvor det kan opfyldes, det Ord! Det skal ikke undre mig, om Fra Girolamo bliver nødt til at rømme den Celle, han endelig vilde berøve mig. Ja — jeg tænker mit!“

— Det gik virkelig som den svære Munk tænkte. Knap to Maaneder efter laa Fra Girolamo paa sit yderste.

Og Fra Bartolomeo blev saa rørt over at faa Ret og over at have Udsigt til at faa sin gode Celle igen, at han blev venligt stemt imod den syge og gerne gik ham hjælpende tilhaande.

Som han ogsaa havde Omsorg for hans Sjæl, læste han ofte det Ord for ham, at den, der vil

redde sit Liv, skal miste det, men den, som ofrer det, skal redde det.

„Jeg tror, min Broder“, sagde han betydningsfuldt, „jeg tror, at I bør tage Eder det Ord til Hjærte. Thi vi skal se — det kommer nok til at opfyldes her paa Eder.“

Den syge hørte efter med sit fjærne, blege Smil — og gik fromt i Rette med sig selv, kunde man mærke. Thi han bad selv den anden om at gentage Ordet — og gentage det.

— Den sidste Morgen Fra Girolamo levede, laa han svagt stønnende og kæmpende for Vejret og saa frem for sig, da han med ét næppe hørligt sagde:

„Kære Broder, vil I lukke Vinduet op — nej, det ligeover for mig — at jeg kan se ud. Ruden er dunkel.“

„Nu er han fra Samling“, tænkte Fra Bartolomeo og virrede med Hovedet. Thi paa Væggen ligeover for Sengen var kun Døren ud til Cellegangen.

Men godmodig som han var, svarede han: „Ja, Broder, ja — nu lukker jeg Vinduet op. Ja — den Rude, den er dunkel.“ Og han aabnede Døren.

Den syge sagde Tak — men laa og saa opover Døren mod den kalkede Væg. Og hans Øjne, som allerede var matte og ligesom hindede, blev ganske klare.

„Nej“, hviskede han, „aa, nej — hvor Sletten er bleven stor!“ . . .

„Amen“, sagde Fra Bartolomeo — for han saa, at Fra Girolamo døde i det samme.

— „Underligt var det nu alligevel“, sagde han siden til de andre Brødre, „for det var livagtigt, som om hans Sjæl fløj ud gennem det Vindue, han bildte sig ind at se.“

DEN SAGTMODIGE GÆST.

I gamle, gamle Dage var Ardennerskoven umaa-
lelig stor. Nu er der kun enkelte spredte Rester
tilbage af den — men den Gang slog „Arduenna
silva“, som Cæsar allerede har omtalt, sin natte-
sorte Kaabe ud over hele Landet mellem Rhinen
og Schelde.

Dybt inde i den store mørke Skov laa Andain
Klosteret. Vildsomt og fjærnt fra Alfarvej.

Alligevel fandt mangan from Pilgrim frem til
dets Port mellem Aar og Dag. Thi Klosterkirken
havde sine navnkundige Relikvier. Dér opbeva-
redes den hellige Huberts Legeme i et pragtfuldt
Skrin — og hans underfulde Messehagel, hvis Be-
røring kunde helbrede for Vandskræk og anden
slem Syge.

Det var jo ikke langt fra Klosteret, at Hubert,
som den vilde Jæger han var, jagede paa en høj-
hellig Langfredag og dybt inde under Egetræernes
blaanende Mørke sigtede paa en snehvid Hjort,
der kom ud fra Tykningen . . . Men med ét blev
han rædselsslagen — thi imellem Dyrets Takker
saa han et lysende Krucifiks, som hans Bue var
rettet lige imod.

Nu er der dem, der vil vide, at det var den
hellige Eustachius, som oplevede dette Under —

men Brødrene i Andain-Klosteret holdt selvfølgelig paa, at det maatte være Sankt Hubert.

Thi saameget var jo vitterligt for alle, at den vilde Jæger kom ud af Skoven den selvsamme Dag som en hellig Mand — altsaa maatte han have haft en Aabenbaring derinde. Men hvad kunde gribe Hjærtet saa stærkt og vende det saa brat som netop dette Syn?

Siden opholdt Hubert sig gerne i det Kloster, der laa saa nær ved Stedet for hans Omvendelse, og fra sin Bispestol i Lüttich besøgte han det ofte. Og han bestemte selv, at Munkene efter hans Død skulde have hans jordiske Levninger udleverede.

Det var en uvurderlig Gave. Thi et Klosters Anseelse beroede jo, snart sagt, paa de Relikvier, det ejede. Det var jo derfor, man kunde opleve de beklagelige Stridigheder mellem Klostre, der mente at sidde inde med Hoved, eller Hjærte af en og samme Helgen! Men disse Relikviers Ægthed kunde ingen bestride — ikke heller Andain-Klosterets gode Ret til at eje dem.

Der boede en Stab af stærke, haardføre Brødre derinde i Dybet af den milevide Skov — under en myndig Abbeds Ledelse.

Deres Liv var drøjt og fuldt af daglige Farer. Bjørnen kom brasende frem af Krattet, Vildsvinet luntede snøftende omkring, Røvere og Stimænd havde deres mørke Huler derinde, hvorfra de overfaldt sagesløse Vejfarende. Og i lange, sorte Vinternætter lød Ulvens Hyl omkap med Stormens Tuden omkring Klosterets graa Mure.

Men var Livet strængt, saa var Abbedens Ledelse det ikke mindre. Selv for ringe Forseelser kunde han fælde den haardeste Dom, paalægge den pinligste Bodsøvelse. Svøben susede om Munkenes nøgne Skuldre i Kapitelsalen, og mangen Nat maatte de gennemvaage i Kirkens iskolde Krypt.

Nu maa det til Abbedens Undskyldning siges, at han gjorde det alt i brændende Iver og Nidkærhed — og det maa erindres, at der skal skarp Lud til skurvede Hoveder. Adskillige af disse Munke var haarde Halse, som før deres Omvendelse havde været Røvere og Voldsmænd i Skovens mørke Huler eller vilde Jægere som Hubert selv. Stadig maatte man befrygte, at den gamle Adam ikke helt var rystet dem af Ærmet, og at Naturen kunde gaa over Optugtelsen — hvis man i mindste Maade slappede denne.

Hvad skrev ikke Abbedens Ungdomsven, den fromme, men altfor svage Leder af Sankt Remigius-Klosteret til sin højtelskede Broder i den hellige Benedict:

„Hvor kunde jeg fristes til at misunde Eder, ikke blot Eders Lærdoms Lys, men mer den Viljens Myndighed, hvormed I formaar at holde Orden og Mandstugt i den Flok, som er Eder betroet. Ak, vil jeg paatale nogen af de Uordener, hvortil mine uværdige Munke her hengiver sig — med Drik og Kvinder — da er det ikke blot Gift i den hellige Kalk, jeg dagligen maa befrygte af deres hævngherrige Sind, men de truer mig endog aabenlyst med Kniv og Dolk.“

Nej — heller end at have et saa vanartet Broderskab som Skamplet og Vrægebilled paa det hellige Klosterliv, maatte man svinge det Tugtens Ris, der vel i Øjeblikket bedrøver, men siden kan fremkalde Retfærdigheds Frugter.

Der var kun ét, Abbeden i sin Iver glemte: at alle ikke maa skæres over en Kam.

Den hellige Benedict paalægger selv i sin Regel den Broder, som er Abbed, at tage Hensyn til hver af sine Munkes Ejendommelighed og Evne, at skaane de skrøbelige og forsagte og altid mindes Patriarken Jakobs Ord til sin Broder Esau: „Børnene ere svage, og her er Kvæg med mig . . . Jeg vil drive saa sagteligen, eftersom Hjorden, der er for mig, kan gaa, og Børnene kunne gaa.“

Dette havde Abbeden ikke lagt sig tilbørligt paa Hjærte — thi han anvendte samme skaanselløse Fremgangsmaade overfor alle.

Men der er sagt, at liden Aarsag kan have stor Virkning — og nu bliver her at fortælle om en lille Tildragelse, som satte dybe Spor i Andain-Klosteret, saa det siden kendtes baade i Abbedens og Munkenes Færd.

En Aftenstund kom en aldrende Pilgrim vandrende til Klosteret og bankede paa Porten.

Det var i den velsignede Kristmaaned, ja paa selve den hellige Jule-Aften. Alle de knudrede Egetræer skød sorte og nøgne op af det uhyre Snedække, der skjulte Ardenerskovens døde Blomster.

Vandringsmanden navngav sig ikke. Sagde blot, at han kom langvejsfra for at bede paa dette hellige og minderige Sted. At han var en gejstlig Mand, var dog let at kende baade paa Dragt og Tonsur — men i hvert Fald havde han som Gæst en hellig Ret til Husly og aabne Arme, saalænge han begærede det.

Abbeden bød ham ogsaa et hjærtelig varmt Velkommen — og satte ham til Højbords hos sig selv ved Nadveren.

Da Klosterets Fremmedherberg i denne døde Vintertid var saa koldt og uhyggeligt tomt, og Manden var en Broder i Herren, bestemte Abbeden desuden, at den bedste Celle i den lange Klostergang, som netop stod ledig, skulde indrømmes ham.

Klokken tolv samledes alle til Midnatsmesse i Klosterkirken. Englesangens Toner fra Judæas stjerneklare Hyrde-Vange lød igen fra Dybet af den nattesorte Ardennerskov: „Gloria in excelsis Deo“ — —

Efter Gudstjenesten trak Brødrene sig tilbage til deres Celler. Og snart hørtes kun fra Dør til Dør ned ad Gangen den enstonige Lyd af trætte, kraftige Mænds Snorken.

I de Timer, som var indrømmede Munkene til Nattehvil, var der det strængeste Paabud om ubrydelig Stilhed i hele Klosteret — thi deres korte Sovetid skulde de have uforstyrret.

Den gamle Gæst havde ikke saa let ved at falde i Søvn. Kanhænde var han overtræt og værkende i alle Lemmer af sin lange Vandring den Dag —

kanhænde var det denne Nats store stille Højtid, der holdt ham vaagen.

Han laa og tænkte paa det Lys, der tændtes i Verdens Midnatsmørke — da En kom vandrende herved fra Himlens Kongestol og satte sine spæde Barnefødder paa denne syndige Jord.

Han tænkte paa det Lys, der i hans Navn var tændt her i denne vildsomme Skovs Midnatsdyb. Hvor stjernemildt det skinnede ud i dens onde, fredløse Mørke fra klare Kirkeruder!

Og han tænkte paa det Lys, der tændtes i den mørke Jægers Sjæl, da han mellem disse Træer stod Ansigt til Ansigt med Kærlighedens Guddoms-Gaade og saa, som i et Lynglimt, at hele hans tidligere Liv havde været rettet som et Vaaben lige imod den . . .

Saa underligt bevægede disse Tanker den gamles Sind, at han besluttede at staa op fra Lejet og træde hen til Gluggen for at bede — op imod Nattens Stjernehimmel.

Han stak Fodspidsen ned i den ene af sine svære, sømbeslagne Vandrings sko og løftede Foden for at trække Skoen paa og binde den fast. Men inden han fik fat i den, slap den tunge Sko af igen og smækkede haardt imod Stengulvet.

Denne ganske uvante Støj brød Nattestilheden som et Trompetstød.

I de to nærmeste Celler for Munkene op fra Lejet — en af dem var straks henne ved Døren i den Tanke, at der alt blev kaldt til første Andagt . . .

Derved forplantede Bevægelsen sig videre —

fra Celle til Celle. Næsten overalt stansede det dybe, regelmæssige Aandedræt med et Ryk — og blev efterfulgt af andre, forvirrede Lyde.

Men saa rungede Abbedens myndige Stemme enevældigt ned ad Gangen:

„Den Broder, der har forstyrret de andres Nattero, gaar barfodet ned til Korset i Gaarden — og siger dér et Credo, tre Paternoster og ti Ave som Bod. De andre sover igen.“

En Dør blev lukket op og i — sagte, sagte . . . Et lydløst Fjed strøg ned ad Klostergangens Fliser — ud imod Gaarden, hvor Sneen gnistrede . . . Og Brødrene lagde sig atter til Ro. —

— Længe før Vintergryets første matte Skær graanede over den store Ardennerskov, samledes Munkene til denne hellige Dags første højtidsfulde Morgenbøn.

Den Broder, som var Vækker for de andre, gik ogsaa tilsidst ind i den gamle Pilgrims Celle for at kalde ham op med sit: „Benedicamus Domino“.

Men der kom intet Gensvar. Munken traadte hen til Lejet — det var tomt. Kun de svære Vandringsko stod foran det — som stumme Vidner om, at Gæsten havde været der.

Bestyrtet kom Munken hen til Abbeden, der var ved at samle Brødrene til den vante Procession ned imod Kirken, og meldte ham, at den ærværdige Gæst var forsvundet.

Der gik en Mumlen mellem Rækkerne. Munkene blev uhyggeligt tilmode. Hvem havde denne Gæst vel været? Kanhænde en afdød Broder, der gik

igen! Var han nu hentet af Engle? Eller Dæmoner? De plejede at lade Skoene staa, havde man hørt.

Abbeden saa sig raadvild om — indtil hans Øjne med et stod stive af Skræk. „Hvem af Eder var det, som inat brød Stilheden og maatte gøre Bod?“ spurgte han aandeløst.

Alle svarede som med en Mund: „Mig var det ikke.“

„Hellige Benedict — hellige Benedict!“ Abbeden slog sig for Panden. Og med et eneste Spring var han ude i Gaarden.

Munkene ilede bestyrtede efter ham.

Og dér, i Sneen ved det store Kors, lå den ærværdige Pilgrim paa Knæ . . . Med lukkede Øjne, stivnede, blaalige Lemmer — bevidstløs. Tilsyneladende uden Liv.

Den strænge Nattekulde havde overmandet hans svage Kræfter. Da han havde bedt Bønnerne igennem, kunde han ikke mere rejse sig.

Brødrene stod rædselsslagne. En Gæst — en Gæst, der skulde modtages som vor Herre selv — kanhænde var ham selv — havde man anvist Gaardens Fliser til Bolster, den knitrende Sne til Lagen og den frostklare Nattehimmel til Tag. Det var værre end Samaritanernes ugæstfrie Afslag, hvormom Skriften melder. Vilde der ikke falde Ild fra Himlen ned over Klosteret?

Abbeden havde øjeblikkelig løftet den afmægtige gamle i sine stærke Arme — og bar ham ganske ene ind i Refektoriet. Dér begyndte han med de andres Hjælp at gnide hans stive, kolde Lemmer med uldne Klæder, aande ham i Ansigt og paa

Hænder og prøve paa at hælde varm Vin i Draaber ind mellem hans lukkede Tænder.

Men længe syntes alle Anstrængelser at skulle være frugtesløse.

Abbeden var ligesaa hvid i sit strænge Ansigt som den bevidstløse Gæst — og Munkene skottede til hverandre med sky Forstaaelse. Jo, jo — nu fik han selv Svien at føle fra alle de hastige Domme, han havde fældet, al den Haardhed han havde udvist!

Hvis denne Pilgrim var en højtstaaende Gejstlig og døde her mellem Hænderne paa dem — saa kunde Abbeden sige sig selv, at han var færdig med det samme!

Og overlevede den gamle det — ja, saa skulde han da nok sørge for at faa en Rejsning i Stand imod Andain-Klosteret og dets haardhændede Leder, som kunde brændemærke begge — for Tid og Evighed.

Med ét befalede Abbeden — som stadig bøjede sig over den bevidstløse for at lytte efter Hjærteslag og Aandedræt — at to af Brødrene skulde hente den højsalige Helgens underfulde Messehagel. Og da de kom med den, bredte han selv dens guldindvirkede Purpur ud over den gamles kolde Lemmer.

Derefter knælede den store, stærke Mand ned paa Gulvet foran Bænken og raabte højlydt, medens de stride Taarer randt ned over hans blege Kinder: „Jeg anklager mig selv overfor Gud i Himlen og overfor Eder, mine Brødre, for mit hastige Sind, min Haardhed og onde Vane at dømme

uden nøje at efterforske Sagen og agte paa formildende Omstændigheder. *Mea culpa, mea culpa — mea maxima culpa!*...

Men beder nu alle med mig, Brødre — beder, at den Synd dog ikke skal hvile paa mig at have voldet en dyrebar Gæst den ynkelige Død — i selve den højhellige Julenat.“

Alle Munkene knælede ned om deres Abbed og bad med ham.

Da syntes det, som om Blodet begyndte at rulle igen i den gamles Aarer. Pulsslaget, som næppe havde været til at mærke, blev stærkere — en svag Rødme for henover hans Kinder...

Og endelig lukkede han sine Øjne op med et dybt Suk.

Han saa sig om i stum Forbavselse — og gjorde sig kendelig Umage for at samle sine Tanker.

Abbeden og Brødrene, som knælede foran ham, rakte deres foldede Hænder ud imod ham med en bønfoldende Bevægelse. Og langt om længe kunde de paa Udtrykket i hans Ansigt skønne, at Hukommelsen vendte tilbage.

Men i samme Nu — inden nogen af dem kunde komme til orde — foldede den gamle Gæst sine Hænder og rakte dem ud imod de knælende Munke, idet han bad, sagte og inderligt:

„Aa, kære Brødre — kære Brødre — tilgiver mig alle! Den slemme Fredsforstyrrelse inat — det var jo mig.“

Da de hørte det, brast alle Munkene i Graad og raabte til deres Abbed: „Ærværdige Fader — vi anklager os overfor Gud og overfor Eder for

al vor stride Trods og Vildskab, som har gjort Eders Strængthed nødvendig — ja, mer end nødvendig!“ — —

Han var Biskop, den gamle Pilgrim, og efter sin Død blev han Kirkehelgen.

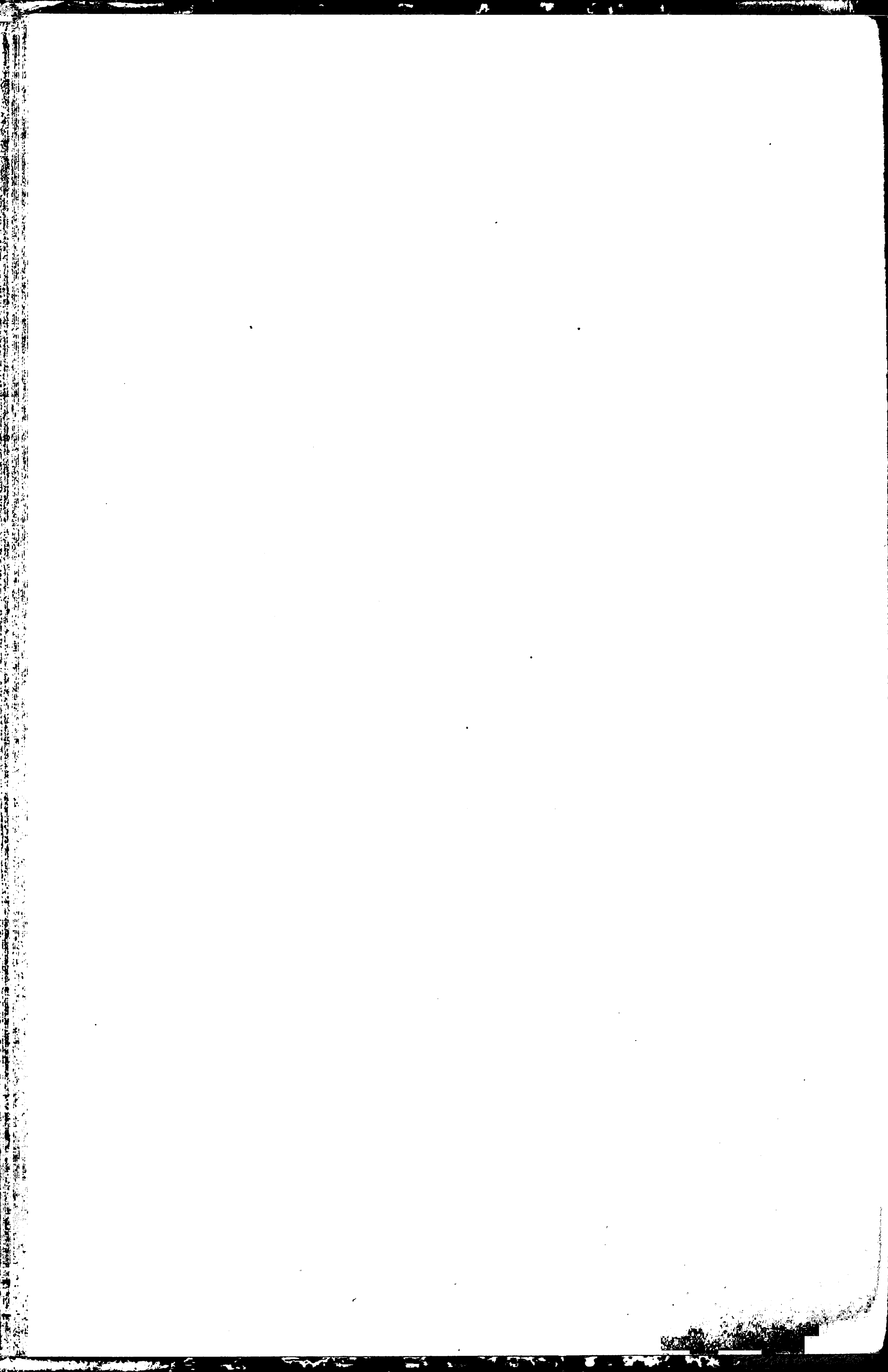
Abbedens og Munkenes Navne er glemte — slettede under Aarhundreders lange Løb — men hans Navn lever endnu, er sikret mod Forglemmelse paa denne Jord.

Thi den har de sagtmodige jo Arveretten til.

SANKT ALEXIUS, DEN GUDS MAND

I Rom, paa Toppen af Aventin, ligger den hellige Alexius' Kirke.

Omme bag Kirken er der en stilfærdig Klostergaard med mange Citrontrær.

I Maj er Træerne fulde af hvide, voksklare Blomster, og mellem disse ser man Glimt af den modne, matgyldne Frugt.

Citronblomsternes Duft fylder hele den solvarme Klostergaard — og glider i blide Bølgeslag ind under den Buegang, hvis Skygge omrander Gaarden.

I Buegangen tilhøjre fører en Dør ind til Kirken. En tyst, lidt indegemt Kølighed slaar En imøde derfra.

Den er gammel, Kirken, gammel. Blev en Gang bygget op over Ruinerne af et Jupiter-Tempel.

Brede hvide Marmorpiller bærer dens runde Buer. Og etsteds nede mellem Pillerne rejser sig ganske umotiveret en Brønd op af det ujævne Mosaikgulv.

Der staar Bægre med lange Kæder ved paa Brøndens Rand. Og hælder man sig forover, ser man sit eget Ansigt — dybt nede . . . Som spejlet i et sort Øje.

Noget derfra — for Enden af venstre Sideskib — er et hvidt Marmor-Alter. Over det ser man

det legemsstore Hautrelief af en Mand, som ligger halvnøgen paa et Leje af Straa — med et Dokument trykket ind mod sit Bryst og Pilgrimsstav ved sin Side.

En mærkelig Genstand i en stor Glaskasse hænger ned fra Kirkens Loft over dette Alter.

— — Det er en underlig Historie, den om Sankt Alexius — den Guds Mand.

De sorte Munke, som lydløst gaar om i hans Kirke, kender den ud og ind. Man kan altid faa en af dem til at fortælle den:

„Han var Søn af fornemme Forældre, San Alessio. Boede her paa Aventin — og var trolovet med en Slægting af sig, der var opvokset sammen med ham i Barndomshjemmet.

Men paa selve hans Bryllupsaften kom Guds Kald til ham. Og han forlod sit rige Hjem i den samme Stund — uden Afsked, uden Forklaring.“

„Hvorfor?“ — den, som hører paa Munkens Fortælling, bryder uvilkaarligt ind med det Spørgsmaal.

Og Munken svarer: „Jo — for han følte, at saadan skulde det være. — Han drog da som Pilgrim til det hellige Land og tjente Gud derovre. I sytten lange Aar.

Efter de sytten lange Aar følte han saa, at han turde vende hjem igen. Men den sidste Nat før han indskibede sig i Jaffa, stod den hellige Jomfru for ham i et Syn. Hun tilsagde ham Medbør og Lykke paa Farten — men bød ham, ikke at give sig tilkende for nogen efter Hjemkomsten.“

„Hvorfor ikke?“ Den, som hører paa Munkens Fortælling, bryder ham atter af — lidt utaalmodigt.

Og Munken svarer, urokkelig rolig. „Ja — det var nu hans Lydighedsprøve! — Men“ — bliver han ved — „den fromme Mand tænkte sig vel, at det blev da heller ikke nødvendigt at navngive sig! Skulde en Fader og en Moder ikke kunne kende deres eneste Søn igen — om han saa havde været borte i hundred Aar!

Men se — da han kom tilbage, var der ikke en, som kendte ham igen. Ikke en af hans nærmeste. Deres Øjne holdtes til. Det var et Under som skete — for at han kunde faa den svære Prøve at bestaa. Og han tav . . . Han laa som en ukendt Tigger udenfor sit eget rige Hjem.“

„Men der var jo ingen Mening i det?“

„Han skulde blive Helgen“, siger Munken. Og for ham idetmindste er Forklaringen mer end fyldestgørende.

Han staar ved Brønden og lægger sin Haand paa Kanten: „Her hvilede San Alessio sig den Dag han vendte tilbage. Her rakte en af Husets Piger ham en Slurk Vand — uden at ane, at han var Søn og Arving. Her laa Haven — med mange skønne Blomster!“ — Munken peger ud over Kirkens Mosaikgulv, og det er, som om han saa Blomsterne skyde op af det paa høje, ranke Stængler. — „Her laa Huset“ — han gaar ned mod det hvide Marmor-Alter. „Og under Husets Trappe laa den hellige Mand paa Straa og i Pjalter — som han ligger her endnu. For det er denne selvsamme Trappe, som er ophængt herinde!“

Den selvsamme! En lille Trappe af Træ fra et stort Patricierhus i fjerde-femte Aarhundrede!

„Der laa han saa, til han døde.“

Men hans Brud — Hustruen uden Mand, Enken fra sin Bryllups-Aften? Der er jo dem, som vil vide, at hun kendte ham, inden han døde.

Nej, det tror Munken ikke. „Nej, han døde ukendt og elendig. Men saa oplodes de andres Øjne. Han havde jo ogsaa et Dokument hos sig, som sagde dem, hvem han var. Og lige som han døde, gav alle Roms Kirkeklokker sig til at ringe — af sig selv! Saa maatte de andre da nok kunne kende ham!

I Dokumentet — De kan se det i hans Haand her over Alteret — stod der, at al hans Fædreneerav skulde anvendes til at bygge en stor Kirke for. Paa den hjemlige Grund, hvor han havde ligget hjemløs og fattig. Og Paven — det var Innocents den første — bestemte, at San Alessio selv skulde begravnes i Kirken.“

— Man aander lettere ved at slippe bort — baade fra den indegemte, Røgelse-overmættede Luft derinde og fra den lange, noget blodløse og idé-forladte Munkehistorie.

Udenfor er der Sol, og Fuglene synger. Grønne Skrænter, med Slyngninger af røde Roser, sænker sig ned imod Tiberens gyldent glimtende Løb. Og hele Staden, med Kupler, Tage og Tinder, breder sig i flimrende Soltaage for Ens Fødder.

Men Røgelsekarrene svinges ogsaa her. Hver eneste Luftning sætter dem i Bevægelse — bringer Duft med sig fra alle Roserne, fra Klostergaardens Citrontrær, fra solvarme Figenblade, fra Jasminer og blomstrende Vin . . . .

Man bliver ør og tung af al den Sødme.

Og Historien, man har hørt, følger med herud. Man er for træt til at tænke over den — men ogsaa for træt til at ryste den af sig.

Saa giver alle Roms Klokker sig til at ringe . . .

Ikke ved noget Under. Det er blot Middag.

Klokkeslagene stryger ud som Fugle af store og smaa Glughuller — fra høje, kuplede Kirker, fra lave, fattige Kapeller — og kredser mellem hverandre i den blaa Luft.

Nogle forsagte og klangløse — som mente de det bedre, end de kan udtrykke det — andre højtalende og tillidsfulde . . . Nogle tøvende og bedrøvede — over det, vi ved nok . . . Andre helt svimle af lys og festlig Glæde.

Saa flyver Sankt Peders dybe, drønende Klokke-toner ud — som Ørne paa spilede Vinger, højt over de andre — og giver det stærke, afgørende Ord med i Laget.

Men alle som en har de taget Historien op — og fortæller videre paa den. De ved saa meget om den, Klokkerne — de afsluttede den jo en Gang.

Og selv om det ikke var de Klokker — selv om der slet ikke var Klokker den Gang — Historien kender de. Bedre endnu end Munkene. Kan tale om den saa troværdigt og roligt, at man med et finder den helt naturlig — føler sig midt inde i den.

Man giver sig ikke til at tænke over den — man fornemmer den blot.

Man har den saa levende, saa haandgribeligt for sig — Historien om Sankt Alexius, den Guds Mand . . .

— — —

Det er jo fra de mange og skønne Blomster i hans hjemlige Have, at al den Duft kommer.

Og lidt højere, paa Toppen af Aventin, rejser sig det gamle Patricierhus.

Selvbevidst, knejsende op over alle de lave Haandværkerboliger, der dukker sig ned langs de grønne Skrænter.

De leende, pludrende, syngende Smaahuse bag deres blomstrende Vinranker, skotter med sky Undren op imod det rige Hus, det tavse Hus — hvorfra der aldrig gaar en Lyd af Glæde. Det Hus, hvis Beboere har vænnet sig til at se langt — spejdende langt ud over Tiberens lyse Løb . . . Efter en, som ikke kommer — medens Aar kæder sig sammen med Aar i en endeløs Række.

Naar Kvinderne henter Vand ved Brønden oppe foran den fornemme Bolig, taler de med Husets Piger om, hvormegen Sorg dog rige Mennesker ogsaa kan friste — og ryster paa Hovedet ved Tanken, inden de sætter Vandkrukken tilrette paa deres sorte Fletninger.

En Aften stanser en pjaltet Mand ved Brønden. En Mand med solbrunet Ansigt og vaklende Fødder.

Han beder en af Pigerne om en Drik Vand. Hun rækker ham den og spørger, hvor han kommer fra.

Han svarer: „Langvejsfra“.

Næste Morgen er han der endnu. Er krøbet ind

under Trappen til Huset, hvor han kan være i Ly for Regn og for Sol. Ligger dér som Lazarus ved den rige Mands Dør.

Pigerne fra Huset snakker lidt om den fremmede Tigger med de andre Kvinder, medens de drager Vand op — den første, anden og maaske tredie Dag. Men snart skænker de ham ikke flere Tanker, end de skænker den store tigersgule Kat, der soler sig paa Brøndens Rand og plejer at have første Ret til Affald fra Huset.

Tiggeren ligger inde under Trappen. Og alle Fødderne fra Hjemmet gaar ud og ind over hans Hoved.

Trappen knager over ham . . . Han kender Skridtene. Den myndige Senator træder fast og selvsikkert endnu — som den, der ved, at han gaar paa sin egen lovlige Grund. Men Ryggen er begyndt at bøjes, Haaret og det krusede Skæg er hvidt som Sølv.

Øverst paa Trappen ranker han sig og ser sig ud efter gammel Vane, med Haanden over de buskede Bryn.

Den Søn og Arving, som skulde lukke hans Øjne og bære det gamle Navn videre — hvor tøver han? Kommer han dog ikke, saa hans første-fødte endnu kan vugges over den gamles Knæ og rykke ham i Skægget med stærke Smaahænder? — —

Der kommer et andet Fodtrin — altid paa Vej til Kirke og fra Kirke. Træt og tøvende, tynget af Aar og endnu mer af knugende Savn, slæber det sig op og ned ad Trappen, saa det er som om alle Trinene sagte vaandede sig derved.

Den sorgfulde, højbaarne Frue, der gaar med sænkede Øjne under sit Hovedklæde, som lukket inde i sig selv, har ikke opdaget den fremmede Tigger.

Men Tiggeren rækker sine Hænder op og rører nedefra ved Trappens Trin — som vilde han favne om de trætte Fødder, der bærer et Moderhjærte henover ham.

Dog hans Læber er stumme — slipper ikke det ene Ord ud, der kunde stille hele Moderhjærtets Savn og drage dets Ømhed ned imod ham. — —

Der gaar et Fodtrin endnu, som han kender.

Han hørte det sidste Gang, da det gik mod Brudekamret — til Møde med den, som ikke kom.

Foden træder let endnu . . . Ikke sorgløst let som den Gang hun fløj ham imøde ned over disse Trin — men nænsomt, som dens, der har prøvet det, der gør ondt, og har lært sig at „vandre varligt“ — for ikke at saare eller nedtræde. Og fra hvert eneste Skridt falder der Stilhed ned over ham.

Det Fodtrin er stanset den første Morgen nedenfor Trappen hos Tiggeren. Hun, hvis melidende Sind er agtpaagivende overfor enhver Lidelse, har straks faaet Øje paa ham.

Hun staar foran ham.

Haanden med de smækre, lidt udadbøjede Fingerspidser, som han saa tidt har lagt mod sin Kind, mod sine Læber, rækker sig ud imod ham med en Skærv.

Haanden med Gaven stanser . . . Hun ser paa ham.

Han lukker Øjnene og trykker Hænderne ind imod Hjærtet . . . Det hamrer, som vilde det bryde sig Vej gennem Brystet.

Ildprøven er over ham igen . . . Ildprøven fra den ubegribelige Nat — hvor han maatte gaa . . . Dreven af en Magt, der var stærkere i hans Hjærte end selv hans brændende Vilje til hende.

Hun lader Skærven synke ned i Tiggerens Haand — og vender sig atter bort . . .

Guds Moder være lovet!

Thi blev hun staaende blot et Øjeblik endnu — da maatte han se op. Og saa han hendes Ansigt, saa han i det Spor af den ulægelige, ufattelige Sorg og Krænkelse han har voldet hende — da vilde han tale, give sig tilkende — forklare . . . Kaste al sin tørstende Kærlighed hen for hendes Fødder.

Aa, ja — vel har han ofret det, som var mer end hans legemlige Liv . . . Men den sjælelige Besiddelse kan han ikke slippe — kan ikke leve uden hendes Forstaaelse . . . Maa vide sig i Samklang med hende. —

Hun stiger op igen ad Trappen, medens hun samler Klædningens Folder om sit slanke Legeme. Langsomt — med underlig tøvende Skridt, som en der lytter.

Nede under Trappen knæler Tiggeren og lægger sine stumme, hede Læber mod Trinene.

Saadan sker det siden hver Morgen.

Det Straa, Tiggeren hviler paa, er der en, som sørger for, at de spreder under ham, det uldne Dække, der varmer hans Lemmer, er der en, som

har lagt over ham. Hun antager sig ham som den fremmede Betler han giver sig ud for at være — og spørger ham aldrig ud, nøder ham aldrig til at slaa Øjnene op.

Men hver Gang hun rækker ham Brødet for Dagen, ser hun et Øjeblik paa ham.

Han lukker Øjnene for ikke at røbe sig, og med sagte fremmumlede Ord beder han Gud velsigne hende.

Hun svarer: „Ikke mig, ikke mig — en, som er langt borte.“

Langt borte! Hun aner intet — Guds Moder være lovet! Han har ikke røbet sig.

Dag efter Dag slæber sig hen, Uger, Maaneder — et helt langt Aar. Fod for Fod gaar han frem ad Prøvens dræbende trange Vej. Tavs og tro.

En Morgen synker Tiggeren sammen paa sit Leje af Straa — med blaaligblege Læber og gustne Kinder. Døden har rørt ved hans Hjærte den Nat.

Bristende hænger hans Øjne endnu ved Trappen. Kommer — kommer hun ikke?

Endelig! De bløde Skridt, der stryges over hans Hoved som Kærtegn, glider nedad Trinene.

Hun staar hos ham.

„Alexius!“ . . .

Hun knæler hos den døende . . . Hendes smalle Hænder favner hans synkende Hoved ind mod hendes Bryst — hendes Læber lægger sig ømt mod hans bristende Øjne.

Saa lukker han dem med et dybt, dybt Suk . . .

Den døende er saa lynsnar i sin Tanke — saa

klar. Han ved i samme Nu, at hun har kendt ham. Fra den første Stund.

Men hun har intet villet sige derom, før han talte. Stum og undrende har hun bøjet sig for den Magt i ham, som var stærkere end hans Kærlighed til hende, og som havde større Krav, større Ret. Hun har ikke spurgt hvorfor — hvorfor han ikke gav sig tilkende — hvorfor han vilde ligge der som en fremmed Tigger?..

For hende var der Mening i det — siden han gjorde det.

Saa har hun været ham en tavs og tro Medhjælp i den Lydighedsprøve, hun ikke forstod — og agtet sin egen Lykke ringe mod Sejren, han skulde vinde gennem dens Forsagelse. For ham har hun villet det største — ogsaa naar det bar udover hende selv. Guds-Manden har han været for hende — før han var hendes.

Og dette, at han ikke har været ene om Striden, men at hun har været et med ham i den — det har været Samliv.

Nu giver Klokkerne sig til at ringe, en efter en. Alle det store Roms mange Klokker — Bryllupsklokker for ham og for hende...

Nu kan de tage Lykken op dér, hvor de slap den. Han glider ind med hende i Brudekammer-Stilheden — i dyb, hellig Brudekammer-Stilhed...

— Saa rejser Kirken sig dér paa Aventin, hvor før Patricierhuset knejste. Hvælver sin svale Skygge om det Sovested, hvor han ligger — helgenkronet. Og løfter hans Navn op over sine Marmorbuer.

Hun — nej, der er ingen som ved, hvor hun

er lagt til Hvile, og hendes Navn er gaaet i Glemme
Thi hun blev jo ikke Helgeninde.

Hun hjalp blot en anden til at blive Helgen.

Ja, saadan kan man opleve Historien deroppe i
Middagstimens Duft og Sol.

Og saa er man næsten tilbøjelig til at finde, at
der kan være Mening i den.

Thi intet Menneske er dog i Stand til helt at
dømme om den Lydighedsprøve, som en anden
tror at have faaet rakt fra oven. Den kan kun
forstaas indefra — aldrig udefra. Og deri bliver
altid noget af den Troens Hemmelighed, som er
det personligste af alt.

Men hvis der er dem, der synes, at de ved
bedre Besked end den Stakkel, som gjorde sig
Himmerigsvejen saa urimelig trang, og at hans
Historie dog er og bliver ganske meningsløs —
saa lad dem forsøge at høre den paa Aventins
grønne Højder en Dag i Maj, naar Citrontræerne
blomstrer i Klostergaarden — og helst, naar alle
Roms Klokker giver sig til at ringe . . .

Da vil de maaske bedre kunne forstaa den —
Legenden om den hellige Alexius, den Guds Mand.

BRODER MARTINS SKUFFELSE

NAAR Broder Martin kom gaaende henad Vejen, plejede Drengene at huje og raabe efter ham.

Han var tykmavet, Broder Martin, og gik noget vraltende. Pustede og stønnede altid og tørrede sig om Panden med sit brune Kutteærme.

Alt det gjorde Drengene efter.

„I kan vente, til jeg faar fat paa en af Jer,“ sagde den svære Munk. „Saa skal jeg smadre ham ganske flad imod Muren.“ Men han fik ikke fat paa nogen af dem.

En Dag kom han dog uforvarende over Drengene ved en Omdrejning af Vejen — fløj ind imellem dem, saa Hætten stod ham om Ørene, og slog Klo i Anføreren, en smækker, sorthaaret Dreng.

De andre for skrigende til alle Sider, og Drengen raabte, at han skulde ikke gøre det mer.

Men Broder Martin lod sig ikke formilde. Tværtimod — han langede ham et Par eftrykkelige Ørefigen.

„Din Kryster,“ sagde han helt rød af Vrede, „din Pjalt! Lader du dig saadan skræmme fra noget! Det var jo helt oplivende at se, hvor du kunde skabe dig! Hvor megen Morskab har man ellers! Hvad hedder du?“

„Pierre.“

„Pierre! Det passer ikke. Du er en Vante!“

Drengen stirrede paa Munken, usikkert og overrasket — men turde alligevel ikke love ham at begynde igen, af Frygt for at det kunde være en Fælde.

Næste Dag pustede og hivede han dog atter af Hjærtens Lyst efter Broder Martin i Spidsen for de andre Drengene. Munken skændte ikke som før, men satte sig paa en Sten ved Vejen.

„Lad mig nu rigtig se, hvor godt I kan efterabe mig, I smaa Slyngler,“ sagde han. „Det skal hjælpe mig til Ydmyghed. — Naa, begynder I saa?“

Drengene stod ubevægelige — lidt flove. Saa vilde Pierre vise, at han ikke altid lod sig skræmme og gav sig til at vralte henad Vejen.

Munken sad lidt og saa til — lo et Par Gange. Saa greb han fat i Drengen og gav ham atter et Par Ørefigen — men ikke nær saa velmente som Dagen før. „Du har ærligt fortjent dem,“ sagde han. „For man skal ikke gøre Nar — allermindst af en hellig Mand! Det kan man godt komme i Helvede for — men jeg er ikke vred paa dig! Det var helt mor — helt ydmygende for mig at se. Og det har man godt af. Tak, min Dreng!“

Han rodede i sin Tiggerpose, trak en Kringle op, som han gav Pierre og nikkede fornøjet til de andre.

Drengene raabte Hurra for Broder Martin. Og fra den Dag var der et varmt Venskab mellem dem og ham.

Især mellem Pierre og Munken. Drengen bad

ham gaa hjem med til hans Moder — saa skulde han faa saa meget godt i sin Pose til Tak for Kringlen og smage den gule Vin fra deres egen Vigne.

Dermed begyndte Broder Martins Besøg hos Mor Bernard, og snart blev de hyppige. Man sad saa rart i hendes lille Løvhytte ved den gule Vin og det friske Brød med Anis i. Hvor var hun pæn og takkelig, Enken Bernard! Gik der saa huslig stille og vartede ham op — og gav ham mangan god Bid med hjem til Klostret.

Og saa var der jo Knægten!

Ja, Enken havde flere Drenge — men for Broder Martin var der Pierre og ingen anden! Han var den kønneste og den livligste af Flokken, og Munken havde sine Planer med ham. Det var derfor han kom saa ofte. Han havde en Bagtanke med sine Besøg.

„Naa, Knægt,“ sagde han hver eneste Gang og kneb ham i Øret, „vil du saa være Munk, naar du bliver stor — hvad?“

Pierre rystede sit sorte Haar og svarede: „Nej.“

„Vil du kanske heller blive ved at gøre Nar ad Munkene som en anden gudsforgaaen Krop?“

„Nej, men jeg vil heller slaas med de andre Drenge — og giftes med Manon.“

Broder Martin kneb Øjnene sammen, blinkede og lo klukkende. Men saa virrede han eftertænksomt med Hovedet over imod Enken.

„Saadan en — han kender endnu ikke sit eget Bedste! Ja, ja, Mor Bernard, han faar nok bedre Forstand med Tiden!“

„Man maa da haabe det,“ sagde hun med et andægtigt Suk.

Mor Bernard var glad for Munkens Besøg — de gav ligesom noget helligt over hele Huset, syntes hun. Og det kunde nok tiltrænges — ak ja — den hellige Jomfru bedre det!

Siden hun blev Enke, var hun begyndt at tænke en Del mer paa Himlen end i Mandens Tid — det er ikke saadan, naar man har en Mand — og ønskede at gøre noget, som kunde være den velbehageligt. Det gav Velsignelse, vidste man nok! Derfor syntes hun, at hun burde se at faa en af sine Dreng til at gaa i Kloster. Der blev jo nok af dem alligevel til at gøre Ulykker ude i Verden!

Hjemme i Klostret sagde Broder Martin altid med hemmelighedsfulde Miner til de andre Munke: „I skal se, I skal bare se, hvad jeg faar ud af min Gang i det Hus. Det bliver noget andet end baade Æg, Honning og Duer! Jeg er kun en ringe, tykmavet Lægbroder, som aldrig kan vente at gøre Klosteret Ære — men det kunde hænde, at jeg en Gang kan skaffe Jer en Pater, saa klog, lærd og velvoksen som nogen Benediktiner! Det kan den hellige Martin maaske bruge mig til, inden jeg aflægger min syndige Krop.“

— Pierre Bernard var den flinkeste Dreng i hele Skolen — kunde læse ligesaa flydende og hurtigt, som en Præst kan sige sine Bønner, og var dygtig ogsaa til anden Gerning, smidig og stærk.

„Han bliver et rent Pragtstykke, Mor Bernard,“ sagde Broder Martin triumferende. „Kæk og kærnesund — ikke til at skræmme mer! Ja, Vorherre

skal heller ikke altid have de daarligste! — Naa, Knægt — vil vi saa i Kloster, hvad?”

Men Knægten sagde nej — som han plejede.

Han var ifærd med at lave et Fuglebur af Vidiegrene til den lille Manon fra Nabohuset. Hun havde reddet en Graaspurv fra den sorte Kat og var forkradset helt op ad Armene. Men Fuglen var ikke ret flyvedygtig mer — og nu skulde den have sig en pæn Bolig.

Den lille Manon sad i Græsset, mellem gule, nedfaldne Kastanieblade, med store mørktgyldne, rustprikkede Vindruer i sit Skød. Hendes blanke Øjne havde næsten samme Farve som Druerne, og Solen gnistrede i hendes kastanierøde Haar.

Hun saa beundrende paa Drengens flinke, kraftige Fingre — og tog ham med ét om Halsen. „Jeg holder af dig, Pierre,” sagde hun.

Drengen blev mørkerød i Hovedet, saa hastigt over til de andre — og gjorde sig fri af hendes Arme . . . Gav sig saa atter ivrigt i Lag med Buret.

Broder Martin rømmede sig . . . Saa nikkede han til Enken. „Ja, ja, Mor Bernard,” sagde han, „man maa se lidt gennem Fingre med dem! Saadan noget — det gaar over! Det gaar over — med Tiden . . .“

Men med Tiden blev den lille Manon blot meget kønnere og gladere — og Pierre blev større, stærkere, mere oplagt til alt hvad denne Verden havde at byde paa.

— „Nu skulde man tænke paa at faa ham paa Præste-Seminariet,” sagde Broder Martin, da Pierre var færdig med sin Skolegang. „Vi skal jo have

en lærd Broder ud af ham. Men — vi vil se det an lidt endnu. Ikke overtale ham, saalænge han selv staar imod. Det giver sig nok — det giver sig nok!“

„Ja, bare vi ikke skal have den Skuffelse af ham, Broder Martin,“ sagde Enken Bernard med en bekymret Hovedrysten, „at vi ikke faar ham til at gaa i Kloster.“

Hun var begyndt forsigtigt at hentyde til denne Mulighed; thi Pierre var efterhaanden bleven ret uundværlig for hende i Mark og Vingaard.

„Ikke faar ham til“ — Munken for op — „hvad er nu det for noget! Han skal! Det er jo det, jeg har arbejdet paa i alle disse Aar — og det skal være min Livsgerning. Andet og mere faar jeg aldrig udrettet! Men den Dag, hvor jeg ser min Knægt i Alba og Casula — Messe-Skjorte og -Hagel, ved I nok — staa for Alteret og frembære det hellige Offer — da kan jeg lukke mine Øjne i Fred. Saa har jeg ikke levet forgæves! Nej, det kan jeg ikke opgive. Den Skuffelse var for stor, Mor Bernard.“

„Men saa kunde det maaske blive en af de andre,“ foreslog hun.

„En af de andre,“ gentog Broder Martin foragteligt. „Det var ogsaa noget at byde Vorherre! Nej, lad dem kun blive ude i Verden — det Juks! Dér passer de bedst!“

Det gik lystigt til i Mor Bernards store Vigne i de lune Sommeraftener.

De uvorne Dreng, som en Gang gjorde Nar ad Broder Martin, var nu blevne voksne unge Mænd og samledes dér med de unge Piger til Sang og munter Leg.

Højt over deres Hoveder laa Nattens varme, fløjlsbløde Mørke med store barneklare Stjerne-øjne, og inde mellem Løvet glimtede smaa stille Sankt Hans-Orme.

Undertiden hængte de blaa og røde Papirslygter op mellem Grenene og dansede ved spinkle Stren-
ges Klimpren.

Om Manon flokkedes alle de unge Mænd. Hun sang saa kønt, var smuk og glad og bevægede sig saa let. Og saa kunde man ikke blive klog paa hende! Hun gav dem noget at tænke paa.

Ved de Aftensammenkomster var Munken jo aldrig med — da sov han længst i sin fromme Celle — men Enken betroede sig til ham om dem.

„Ja, det er ikke efter mit Hoved, saadan som det gaar til her, Broder Martin,“ sagde hun med stramme, misbilligende Læber. „Men hvad skal man gøre! Nuomstunder er det jo de unge, der regerer.“

„Lad dem bare, Mor Bernard, lad dem bare!“ svarede Munken med et overbærende Blik ud imod Vignen. „Naar Vinen blomstrer, bliver de alle øre — det ved man nok! Men det gaar over alt-sammen. Ja, altfor længe skulde det dog nødigt trække ud med Knægten, hvis han skal have sin Præste-Lærdom forinden. Det er jo det, som var min kæreste Drøm, at han skulde naa, hvad jeg aldrig kunde have tænkt paa. Men en flink Læg-

broder er heller ikke til at rynke paa Næsen ad — og saa haster det jo ikke saa stærkt. Han faar det saamæn stille og alvorligt nok, den lange Dreng, naar han først er havnet hos os!“ —

Ja — det lod næsten til, at han kunde faa det alvorligt nok forinden, Pierre. Han var blevet mørk og mismodig, sang ikke mere ved sit Arbejde, gav korte, mutte Svar og vilde ikke rigtig spise.

Der var det ganske ligefremme ivejen med ham, at han brød sig mer om Manon end om alle andre — og at hun lod til at bryde sig mer om alle andre end om ham.

Hun var blevet saa underlig imod ham, siden hun blev voksen. Naar han kom hen og talte til hende, saa hun ligegyldig ud, vendte Hovedet til Siden — vidste knap, om hun gad svare . . . Gav sig pludselig til at le og løb bort med en af de andre.

Saa gik han modløs ind i en af Vignens mørkeste Gange — og talte ikke mer til nogen den Aften.

Han tænkte paa, hvor Manons smaa buttede Arme havde lagt sig om hans Hals, da han var Dreng, hvor hendes glatte, runde Kind havde knugget sig ind imod hans — og Blodet skyllede ham mørkt og varmt til Hovedet.

Hvad gik der nu af hende?

Han kunde aldrig faa Lejlighed til at spørge hende om det — og det var ogsaa, som om Ordene blev siddende ham i Halsen.

Men en Aften blev Pinen ham for stræng — han maatte have Klarhed.

Han havde danset med hende, og de var stansede lidt fra de andre. Saa tog han om hendes Haand — ganske blødt og varsomt — og begyndte tøvende: „Manon — ja, der var noget, jeg vilde spørge dig om.“

Hun rykkede lidt i Haanden — og han slap den straks. „Aa — vent heller med det, Pierre! Til Allehelgen eller til Jul! Saa er vi færdige med at danse i Vignen. Og det du har at sige mig, kan ikke være nær saa vigtigt — vel?“

„Som du vil,“ sagde han kort. Og hun dansede ud med Jean — den lange, lyse Jean, som de alle fandt saa køn. Lo og dansede med ham, som om hun slet ikke kunde høre op mere . . .

— Broder Martin havde nok lagt Mærke til, at der var noget i Vejen med hans Knægt — men blev dog højlig overrasket, da Pierre en Dag, hvor de sad ene i Løvhytten, pludselig sagde:

„Broder Martin — ja, nu bliver det som I altid har ønsket. Nu kommer jeg til Jer i Klosteret“ — og derpaa lod sit Hoved synke ned mod sine Arme og græd som et Barn, det store Mandfolk!

„Men, Dreng, hvad er dog det — hvad er dog det?“ sagde Munken ganske forskrækket. „Vil vi nu ikke længer slaas — hvad?“

„Aa, Broder Martin — jeg er nok slaaet af Marken en Gang for alle!“

„Vil vi nu heller ikke mere giftes?“

„Nej, nej . . . Der er ingen at gifte sig med! For der er kun en — og hun vil ikke.“

„Hvad gaar der af den Tøs“ — Munken var rød af Vrede — „er hun gal! Naa, lad os bare ikke straks opgive Ævret, min Dreng! Der er Piger nok at fri til!“

Men Pierre sagde bestemt: „Nej, Broder Martin, der er ingen anden, kan aldrig blive nogen eneste anden. Nej, nu bliver det dog som I har villet — nu kommer jeg til Jer.“

„Ja, det gør du vel i, det gør du vel i — der er ingen, der kan glæde sig mere over det end jeg“ — Broder Martin klappede ham hjælpeløst paa Skulderen. „Men ser du, min Dreng, det er en alvorlig og hellig Sag! Man kan ikke saadan rende til det . . . Ja — jeg havde saamæn ikke nær saa mange Betænkeligheder, da det var mig selv det gjaldt. Aa nej, jeg gjorde nok egentlig ingen Indvendinger — og der var da heller ikke blevet taget Hensyn til dem! Men — naar det er dig — naar det er dig, der er Tale om“ — Munken glippede med sine smaa lyse Øjne, som om der var fløjet noget i dem — „saa synes jeg dog“ — —

Han stammede i det — holdt inde og aandede dybt et Par Gange — —

Men saa livede han pludselig op, smilede helt fiffigt — og fortsatte tungefærdigt:

„Jo, nu har jeg det! Hør nu efter — det er det, jeg mener, at man skal ikke komme til Vorherre som en slagen Stymper, der bare vil paa Hovedet ud af Verden og ikke har det allermindste at give Afkald paa! Nej, fy — det var altfor ynkeligt! Nej, man skal netop komme, naar Lykken

tilsmiler En, og man har vundet noget, som man kan ofre. Saa er det først, som det skal være! Derfor kan vi slet ikke tage imod dig i Klosteret nu — saa godt det ellers kunde være. Jeg vilde ligefrem skamme mig ved det! Nej, du maa tage dig sammen, min Ven, mande dig rigtig op — før du kan blive værdig til at krybe i Kутten.“

Men Pierre sagde tungt: „Jeg vilde hellere komme nu, Broder Martin — jeg er dog færdig med Verden.“

„Snik Snak — du er ikke begyndt paa den endnu.“

Da Munken gik derfra, talte han højt med sig selv, som hver Gang han var i stærk Affekt.

„Gid jeg ikke var en sølle Lægbroder og blot gik her med Pose paa Nakken eller sad hjemme og skrællede Kartoffler — det være sagt uden Hovmod! Gid jeg var en lærd Præstebroder, der sad i Skriftestol og havde den lille Heks til Skrifte. Saa skulde der vanke — der skulde vanke!“

Han stansede, korsede sig og drog et andægtigt Suk: „Ak, hellige Martin, hellige Martin — hun spolerer mig min prægtige Knægt! Hun gør ham til et rent Vrag — saa vi ikke en Gang kan være bekendt at indlemme ham i det hellige Kloster — hvilket du dog ved var mit Hjertes kæreste Ønske. Aa, hjælp mig til at faa en Mand ud af ham igen!“

Han var næppe færdig med dette fromme Udbrud, før der lød lette Skridt henad Vejen. Han sad ikke i Skriftestol og havde Manon for sig — men hun kom gaaende der ganske alene. Nyn-

nende paa en blid lille Sang med Hovedet lidt paa Siden og en stor Dusk Kornblomster i sine Hænder.

En let, hvid Kniplingskappe laa over hendes krøllede kastanierøde Haar. Øjnene lyste gyldenbrune og blanke. Køn var hun.

Hun nejede, da hun fik Øje paa Munken, og talte ligesaa mildt og blødt: „Gode Broder Martin — kommer I ikke snart ind til os, saa jeg kan fylde noget godt i Eders Pose?“

„En anden Gang, min rare Pige, en anden Gang! Men du behøver saamæn ikke at fylde i Posen for at faa hele Klosterets Velsignelse. Vi er dig allerede stor Tak skyldige allesammen — kan du vel nok begribe.“

„Ih nej, Broder Martin — af hvad Grund?“

„Ih jo — stor Tak skyldige! Du skal ogsaa faa Lov til at skænke alle Vokslysene til den hellige Jomfrus Alter — nu til hendes Himmelfartsdag. Mindre kan vi ikke være bekendt at gøre for dig.“

Den smukke Manon gjorde store Øjne og smilede — lidt skalkagtigt. „Aa nej — hvormed kan jeg dog have fortjent den store Ære?“

„Fortjent — nej, du har slet ikke fortjent den, det ved den hellige Moder Maria! Men dine Skyldnere er vi alligevel. Der har du jo gaaet og skabet dig med alle de unge Mænd — og gjort Pierre Bernard saa led og ked af det hele, at han nu vil gaa i Kloster, den prægtige Dreng — saadan som jeg altid har ønsket det. Og det er vel nok noget at takke for! Kom — lad mig velsigne dig, mit Barn!“

Munkens svære Haand lagde sig over de solgnistrende, rødbrune Krøller — men hun trak hæftigt Hovedet tilbage.

„Vil Pierre i Kloster?“ hun talte aandeløst kort.
„Hvad skal det sige?“

„Ja, det skal vel sige, at nu har han faaet nok af dig og dine Luner — og har valgt noget bedre end at sukke for den, der dog ikke bryder sig en eneste Smule om ham. Og det gør han ret i!“

Hun stampede i Vejen, saa Støvet røg op om hendes pæne Fod i Spændeskoen. „Er han da saadan en Kryster“, sagde hun hæftigt, „saadan en fejj, jammerlig Stymper!“

„Naa, naa — spar paa Krudtet!“

„Som opgiver det hele — fordi man ikke straks kommer flagrende som en tam Spurv, saasnart han bare gider række Haanden ud! Er det det, han havde ventet?“

„Aa ja — maaske! Han troede vel, det var din Vane — saadan som han saa dig svirre hen til alle de andre.“

„Til de andre? Ja, naturligvis! Hvad bryder jeg mig om de andre!“

„Du mener da vel aldrig, at du skulde bryde dig om ham, lille Manon?“

Hun kastede Nakken tilbage: „Hvem jeg bryder mig om eller ikke — det faar ingen at vide. Men det kan jeg sige Jer, at den, som jeg skal elske — han maa kunne springe over et Bjærg, løbe gennem Flammer, bryde Mure ned for at naa mig. Ellers giver jeg ikke en rød Skilling for hans Kærlighed.“

Knejse kunde hun, den lille Trolde — som en Dronning. Det klædte hende!

„Hvor ved jeg, om han elsker mig — hvor ved han selv, om han elsker — hvis alting blot gaar ligesaa glat og jævnt, hvis han aldrig møder en eneste Hindring at sætte over!“

Hendes Kinder var luende røde — hendes Bryst gik højt og stærkt.

„Nu gaar han i Kloster, den Pjalt, fordi hans Kærlighed er ligesaa ynkelig som han selv — lader sig skræmme af den første Smule Modstand, istedetfor at slaa den ned!“ — Hun slyngede sit Blomsterbundt med en harmfuld, foragtelig Bevægelse langt ind over Marken. — „Lad ham kun gaa — lad ham gaa! Der passer han bedst! I kan hilse og sige ham det fra Manon.“

Hendes Stemme brød pludselig over — hun vendte sig med et Ryk og løb hastigt bort.

„Puh“ — Broder Martin tørrede sig om Panden med sit brune Kutteærme. „Nej, min Pige — den Hilsen kan du selv bringe! Jeg har andet at skulle have sagt!“

Saa vraltede han saa hurtigt som hans Ben kunde bære ham tilbage til Enkens Hus — medens Kutten smældede ham om Læggene, og baade Reb og Rosenkrans for frem og tilbage.

I Døren til Huset stod Pierre og saa mørkt ned for sig.

Broder Martin vinkede ham ud til sig. „Op med Næbbet, Dreng, op med Næbbet!“ raabte han forpustet og hivende efter Vejret. „Nu skal der slaas et Slag, nu skal der vises Mod og Mandshjærte

— saa vi siden kan gaa i Kloster med Ære. Hendes Modstand, dit Fjols — lad mig hviske — det er den bare Kærlighed!“

— Den Aften gik Dansen i Mor Bernards Vigne under store klare Stjærner — medens smaa stille Sankt Hans-Orme lyste mellem Løvet.

Den smukke Manon kom lidt senere end de andre — og var ikke helt saa glad og lattermild som ellers.

De unge Mænd flokkedes om hende som de plejede — men med et sprang Pierre Bernard ind imellem dem som en Hjort . . . Skød dem alle tilside — baade Jean og Colin og François, saa de faldt over hverandre — og raabte: „Nu danser jeg med Manon! Bagefter kan jeg slaas med Jer alle — paa en Gang!“

Han dansede med Manon — dansede . . . Hæftigt og længe. Stjærnerne deroppe dansede med — Sankt Hans-Orme og Lygter dansede . . . Og begges Aandedræt gik varmt og stærkt.

Da Dansen endte, slap han ikke hendes Haand. Han holdt den fastere — og drog hende ind med sig i en af Vignens Gange.

„Nu skal du høre, hvad jeg har at sige dig“, sagde han og tog dybt efter Vejret. „Det kan hverken vente til Jul eller Paaske — det er vigtigere end al Verdens Dans og Løjer — det gælder Livet!“

Han slog sine Arme om hendes Hals: „Jeg elsker dig, Manon — jeg elsker dig. Jeg ved ikke, naar det begyndte — jeg ved, at det aldrig kan

høre op. Og du skal ikke svare mig. Jeg tager selv dit Svar — forud.“

Han drog hendes Hoved nærmere og trykkede hendes røde Læber ind imod sine . . .

— Næste Dag kom Broder Martin atter til Enkens Hus.

I Løvhytten sad Pierre med Armen om Manons Liv. Hendes Øjne, der var gyldne og solvarme som modne Druer, straaledede ind i hans.

Munken stak sit store Hoved ind mellem Løvet. „Saadan skal det være“, raabte han og klappede i Hænderne, „saadan skal det være! Guds Moder velsigne Jer, Børn! Det var ret! Det vil sige — det er jo den rene Ufuldkommenhed og Kødets Skrøbelighed altsammen! Hvad siger ikke baade den og den af de hellige Fædre? Men nu ved vi dog, at der er Tømmer i Knægten. Saa nu kan han gaa i Kloster med Ære!“

„Nej, nu kan jeg ikke længer, Broder Martin“, sagde Pierre og lo. „Med mindre“ — han tog fastere om Manon, som søgte at trække sig ud af hans Arm, da Munken kom tilsyne — „med mindre jeg kan faa Lov at tage hende med.“ — —

— „Ja det er galt, det er jo rent galt, Mor Bernard“, sagde Broder Martin til Enken og tørrede Øjnene med sit tærnede Bomulds-Lommetørklæde — der gemtes til det højtidelige Brug.

Hun rystede ligesaa bekymret paa Hovedet som han. Ja, hvad skulde man sige! Han vidste jo ogsaa nok, hvad hun havde ønsket! — Men egentlig sønderknust saa hun ikke ud.

„Det havde været saa skønt at faa en hellig

Mand ud af den Dreng!“ sagde Broder Martin og foldede sine Hænder. „Sikken en Rejsning — og sikken en Stemme! Som skabt til at snakke Latin! Saa var jeg ogsaa vokset en Smule ved det i mine egne Tanker — for jeg havde dog haft lidt med det at gøre! Naa — jeg skulde vel have den Dukkert! Man var kanske ikke ydmyg nok. — — Og saa kan han jo komme endnu, Mor Bernard! Vi giver det ikke op — der bliver mere ved det, hvis han nu kommer.“ —

Men Pierre kom ikke. Han holdt Bryllup med Manon.

De andre Munke lo og sagde, det var en rar Pater, Broder Martin fik skaffet dem. Det var vist bedst, de fik ham til Guardian i Klosteret.

Det var jo helt nedslaaende at skulle drilles for det ovenikøbet.

Men Aaret efter sad Manon ved Vuggen og sang for en lille buttet, sorthaaret Dreng. Da livede Broder Martin op igen.

„Nu kan det blive ham“, sagde han triumferende. „Han bliver køn og klog som sin Far. Og lidt til — fra sin Mor. I maa love mig, at han skal i Kloster — før kan jeg ikke dø roligt. Vi vil straks begynde at forberede ham til det — lige fra Grunden af. — — Men — allerførst skal Pierre dog lære den lille Slubbet at vrafte efter gamle Broder Martin, saasnart han kan gaa! Det gjorde du selv saa uforligneligt en Gang, Pierre! Og lidt Morskab skylder du mig ligefrem — til Trøst for al den Skuffelse du har voldt mig.“

GAVEN PAA ALTERET

SØSTER FELICITAS har bragt røde Roser ind til Højalteret i Kirken.

De er blevne store og kønne, siden hun passer dem, Roserne i Klosterhaven. Nu minder de om dem derhjemme. Dem havde hun dog megen Glæde af! Den smalle Urtegaard, hvor de blomstrede, var noget nær det eneste Sted, hvor der var Ro. Og Sol.

De dybe Vinduesnischer deroppe holdt Dagens glade Lys fjærnt fra de mørke Stuer. Og det drø- nede altid med sporeklirrende Mandstrin i Gangene.

Altid tog Faderen Gæster med hjem. Og selv om han gik ene ud og ind ad Dørene, var det som om der kom en Hær. — —

Søster Felicitas har taget sine Roser op. Hvor de lugter af Sol — af stille, indegemt Sol i Kloster- haven. Hun strør dem over Alteret. Det er, som om den hvide Dug sprang op at bløde — af mange røde Vunder.

Den sidste og største Blomst, hun tager frem af Kurven, holder hun et Øjeblik ind til sig. Saa gaar hun midt frem for Alteret — bøjer Knæ og lægger Rosen. Og siger som hun plejer: „Det er mit Hjærte — mit Hjærte, som jeg bringer dig.“

Hun elsker at sige det.

En Stund bliver hun liggende i Bøn. Saa træder hun tilbage i Kirken og sætter sig paa et Knæfald. Det var varmt ude — herinde er svalt og godt.

Hun sidder og ser mod Alterets Roser . . . Tænker paa, hvor lykkeligt det er at have sit Hjærte vel forvaret.

Er det dog ikke den skjulte Brodd bag hver eneste Glæde i Verden, at Mennesker kender, hvor deres Hjærte er hjemløst. Hus og Gaard, Borg og Fæste, Ægtefælle og Børn kan de have — og dog ikke eje Sted for deres Hjærte.

Hid og did flakker det — hid og did som den vildene Fugl paa Heden . . . Indtil det dukker under, gaar tilbunds i Dødens store Hjemløshed . . . Og ingen har hørt dets ensomme Skrig.

Underligt saa Mennesker dog er sene til at søge og finde det eneste trygge Sted for deres Hjærte. Tænke sig, at mange aldrig naar saa vidt!

Hun maa huske paa sin Moder . . . Det gør ondt — det gør ondt at mindes, hvor hjælpeløs hun den Gang stod overfor Moderens Jammer. Saa raadløs havde hun dog ikke været nu.

Hvor tydeligt hun ser sin Moder for sig — med de smækre Fingre pressede ind mod Brystet. Hvor den klangløse Hvvisken endnu lyder i hendes Øre: „Man skulde blot ikke have sit Hjærte — man skulde ikke have sit Hjærte!“

Naar mon hun hørte det første Gang?

Mon ikke Moderen allerede havde siddet ved hendes Vugge og sagt det om og om igen? Istedet-

for at synge for sit Barn, som andre Mødre plejede at gøre.

Den lille Adelheid vidste det fra hun kunde skønne, at Moderens Hjærte gjorde ondt. Havde Mor blot ikke haft det Hjærte, havde hun jo været rask som de andre. Derfor faldt det ogsaa ganske rimeligt, at hun ønskede at være af med det . . .

Men naar var det, at Barnet begyndte at sætte Moderens syge Hjærte i Forbindelse med Faderen?

Kom det efterhaanden — fordi hun saa, hvor Moderen altid tog sig til Hjærtet, naar han havde talt buldrende vredt i Sengekamret, stampet i Gulvfjælen derinde og hugget Døren i efter sig, saa der rullede som et langt Tordenbrag gennem Gangen? Hvor skærende klangløst kom det saa ikke fra Moderen, medens hun rokkede frem og tilbage i Armstolen: „Man skulde blot ikke have sit Hjærte, Elsebeth — man skulde ikke have sit Hjærte“.

Og Elsebeth, der havde været Moders Amme, nikkede stramt og højtideligt som Gøgen i et Urværk og svarede: „Nej, aa nej . . . Det passede nok bedre her!“

Gik det da allerede op for Barnet, at Moderen havde sit Hjerte ilde anbragt — og at derfor var det sygt?

Eller var det først meget senere hun forstod det — den Aften i hendes Opvækst, da hun uforvarende kom ned ad Gangen mod Stegerset . . . Da hun saa Faderen brydes med den store rød-

blissede Malke-Dorthe, som fôr fra ham, hed i Hovedet og hvinende, den Gang Adelheid kom ud — medens Faderen stod igen og stirrede paa hende med dumme, barske Øjne og blev ved at stamme Ukvemsord uden Mening . . . Indtil hun løb fra ham som et jaget Dyr og gysende gemte sig ude i Urtegaardens Mørke.

Først længe, længe efter listede hun sig op paa sit Kammer . . . Sky som den, der er slagen af ond Samvittighed — som om hun havde Medskyld blot ved at have set. Hun kunde ikke gaa til Ro som ellers — men sad paa Sengekanten med Albuerne mod sine Knæ og Hænderne dybt inde i sit løste, tunge Haar . . .

„Du skal ære din Fader — ære din Fader“ — — Hun gentog, gentog sin Børnelærdoms Budord . . . Og tænkte over, om Vorherre, som gav det Bud til Moses oppe paa det barske, ildsprudende Bjærg, og som vidste alting forud — selv det allermindste — dog havde vidst, hvad for en Fader man kunde faa? — —

Det var den Aften, hun med Skræk fornam, at hendes Barndom var død — hendes egen Fader havde dræbt den. Aldrig kunde hun blive Barn mere — følte sig ikke en Gang ung længer . . . Nej, ældet og bitterlig klog, som Elsebeth og de andre gamle Koner — der alle brugte at nikke strængt og højtideligt, som om deres Hoved var tungt af den megen Erfaring.

Dagen efter — da saa Moderen paa hende og maalte som med Undren, hvor stor og voksen hun var blevet. Kaldte hende saa hen til sin

Stol, strøg og glattede hendes Haar med raadløse, kolde Hænder og blev ikke færdig med at sige: „Lille Alhed — lille Alhed!“ . . . Som om hun vidste Besked — og vilde prøve paa at faa hende gjort til Barn igen.

Var det ikke ogsaa da, at hun lagde til: „Tag vare paa dit Hjærte, Barn — tag vare paa dit Hjærte! De lægger det øde. De tramper det ned.“

Det sagde hun mange Gange efter den Dag, Moderen. Gentog det endog paa det sidste, da hendes stakkels Hoved var saa hvileløst paa Pudlen — indtil Døden gav det Ro.

Ret længe var der ikke Stilhed i Hjemmet, efter at Moderen havde lukket sine Øjne. Nej, det drønedes og buldrede snart igen af tunge Fodtrin gennem alle Stuer — det sang og skraalede og klirrede med Kander og Bægere fra den lange Riddersal.

Hvor gik hun ensom og forladt! Som mellem Vilddyr — synes hun nu. Men værgeløs kendte hun sig ikke. Nej, frygtløs og stærk af sin opblomstrende Skønhed og af al sin unge Utilnærmedelighed. Thi stejl og rank og fast tillukket holdt hun sig. Det gav Magt.

Ingen kendte hun sig ræd for — end ikke for sin Fader. Efter Moderens Død var han, trods al sin Barskhed, baade sky og vigende overfor hende. Og Stolthed indgød hun ham; hans ærgerrigste Planer samlede sig nu om hende.

Alle de andre — baade unge og gamle — som flokkedes i hendes Spor, vidste hun fuldtvel at

holde paa Afstand. Vogtede sig for at række nogen eneste af dem saameget som en Fingerspids af sin smalle Jomfruhaand.

Thi den, der vil værge sit Hjærte, kan ikke være varsom nok. Og de skulde ikke faa Lov til at liste det fra hende. Den, der giver sit Hjærte, har strakt Vaaben — har gjort sig værgeløs. Men aldrig fik de hende til at lægge det i Voldsmands-Hænder — som Moderen havde gjort og bitterlig fortrudt det — for at faa det lagt øde og trampet ned.

Saa let og glat gik det nu ikke at værge sig. Koldsindig var hun ikke. Livet rørte sig i hende — stærkt og fast uimodstaaeligt. Men hver Gang unge, varme Længsler steg op i hende — som det røde Blod, der skyllede mod hendes runde Kinder, da tvang hun dem tilbage, kuede dem ned i Hast som en dødelig Fare.

Det kostede Kamp. Dog lykkedes det — thi hun var stærk af Vilje, som alle i hendes gamle Fædreneslægt.

Men tom og glædeløs, fattig blev hele hendes Tilværelse derved. Og en Dag forstod hun med stor Angst, at den, der har sit Hjærte i Behold, faar det vel ikke trampet ned — men tager selv Livet af det.

Thi et Hjærtes Livs-Element, ja selve dets Aanddrag er Kærlighed. Holder man det indestængt i stolt og ubønhørlig Ensomhed — da maa det dø.

Og da syntes hun, at af to Onder maatte dog før en anden dræbe hendes Hjærte end hun selv. Med det samme var det, som om Længselen efter

at give det voksede i hende — blev rent overmægtig.

Da saa hun sig om efter en at give sit Hjærte. Og hun fandt ingen.

Al den utæmmede Lidenskab, den slet skjulte Attraa, der rakte griske Hænder ud efter hende, bejlede ikke til hendes Hjærte — og vakte kun hendes Lede og Uvilje.

Hun kendte det, som om hun gik med en kostelig Gave, som der ingen var til at tage imod.

— Saa var det en Dag — da kom der en til Slottet. En, der vel ikke var anderledes end de andre. Ikke skønnere eller klogere, ikke bedre en Gang. Men anderledes maaske for hende.

Elsebeth, som i hver eneste Gæst frygtede en Bejler, rystede paa Hovedet ad ham som ad de andre. „Hvem vilde ogsaa søge hertil, som var værd at have!“ sagde hun med gammel og haard Stemme. Hun havde en sær Evne, Elsebeth, til at kunne udfritte Svendene, der fulgte med de høje Herrer — og til straks at have Rede paa, hvad der kunde forefalde mellem disse og Fadeburspigerne.

Elsebeth vidste intet godt at melde om den nye Gæst. Han lod ryggesløs, som de fleste der kom. En Hustru søgte han sig nok — men agtede hverken at give Doblen, Drik eller Friller op for det.

Men Adelheid var ikke oprørt som ellers. Hun gik og sang for sig selv — sad og saa ud for sig med Smil. Det var, som om hun vidste bedre Besked.

Og da hendes Fader lod hende forstaa, at den

Gæst afviste man ikke, om han var tilsinds at melde sig som Bejler — da var hun mer end rede til i dette at adlyde den Fader, hun ikke kunde ære. Vorherre vilde saa kanhænde tage det for et.

Med lukkede Øjne lod hun sig glide ud i den svimlende Fryd at elske — meningsløst, grundløst — og syntes, at hun aldrig før havde kendt til at være ilive.

Saa kom den Middagsstund i Urtegaarden — mellem alle Roserne. Hvor røde de var i den luende Sol! Som de paa den hvide Alterdug. Eller — kanske en Kende mer!

De stod dernede sammen i den stille Solvarme. Han talte til hende, som mange havde talt før. Hede Mandsord, der ikke faldt mere overbevisende end de andres, Løfter han vel ikke selv troede paa.

Men hun lod sig overbevise af Ordene — for ham vilde hun tro.

Han bød hende ikke tryggere Grund at træde paa end hver af de andre. Men nu fik det briste eller bære! Hun vilde give sig ud paa den Grund med hele sit Liv.

Hun saa op imod ham med unge, oprigtige Øjne — og der var en stor Glæde over hende.

Alt sit Hjertes røde Guld — det, hun havde baaret inde som en rent ulidelig Vægt, skulde hun have Lov til at øse, øse ud i hans Hænder . . .

Hun tøvede et Nu — maatte ligesom holde den Glæde ud fra sig for intet at miste af den, for at nyde den fuldt bevidst og helt.

Han mistydede hendes Tøven — og gav sig til

at imødegaa de Indvendinger, han ventede af hende. Hun elskede ham ikke? ikke endnu? Nej, det ventede han ikke heller. Det var kun rimeligt — hvad vidste en saa ung Jomfru! Men det kom alt bagefter, skulde hun se. Og desuden — han krævede ikke saa meget, var rede til at lade sig nøje med, hvor lidt hun vilde skænke ham af Elskov. Blot hun gav ham sit Jaord — blot hun blev hans.

Hun skjalv ved at høre det — ikke af Angst, men af al den Fryd, hun havde til ham.

Og blødt og varmt sagde hun: „Men om jeg nu elskede Eder — om jeg nu gav Eder hele mit Hjærte?“

Saa lukkede hun sine Øjne. Som for at værges sig mod al hans Jubel — den, der vel kunde dræbe hende!

Men han drog sig tilbage med et Ryk. „Det mener I vel ikke?“ sagde han lavt og kort.

Hun saa ham atter ind i Ansigtet i trohjærtet Oprigtighed. Turde han ikke tro hendes Ord — da kunde han jo læse sig Vished til af hendes Øjne . . .

Men der drog sig graa Bleghed henover hans Kinder. Var det et Minde, han nødig mødtes med, som nu gik frem for hans Tanke? Eller var det blot sig selv, han saa — i Lys af hendes unge, tillidsfulde Elskov?

Han strakte Haanden ud, som skød han noget fra sig. „Det har jeg ikke vidst — ikke tænkt mig! Hvor er I dog faldet paa det?“ Hans Bryn var tæt og haardt sammentrukne: „Nej, nej —

saa kan jeg ikke! Nej — det gik Jer ilde. I kom til at bøde for det. Jeg tør det ikke!“

Hun kendte, hvor kold hun blev i sit Ansigt, og hvor Blodet spændte om hendes Hjærte som en Pine.

Da kastede han sit Hoved tilbage og gik atter nær hen til hende: „I — I har ikke ment det — vel?“ Han lo. „Der er ved Himlen kun liden Grund til at elske mig — saadan! Lad det fare, hører I! Kan I ikke give Jer, som Kvinder plejer — uden Hjærte? Hvad har det med Forholdet til en Mand at gøre? Det er for skør en Vare at betro ham. Ræk mig Eders Haand — og lad os have Glæde sammen . . . Uden Suk og Anklage — og al den Begrædelighed, som kommer af, at man giver sit Hjærte. Bliv min, men“ — han famlede efter hendes Haand . . .

Da steg den røde Harmen op i hendes Kinder. Hendes Øjne tændtes — og hun rev sin Haand fra ham: „I — I, som maa dømme Jer selv uværdig til en ren Kvindes Elskov — I, som ikke tør tage imod hendes Hjærte, fordi I ved, at I vil bryde det sønder — I, som kun begærer et Legeme for Eders Vellyst — hvad vil I mig? Hvor har I vovet at række Eders Voldsmands-Hænder ud efter mig! Gaa — jeg foragter Jer — gaa!“

Hun kendte det, som om hun slog ham i Ansigtet med hvert eneste Ord.

Han gik — bort fra hendes Ansigt. Vendte sig ikke om . . . Steg paa sin Hest og red derfra — den selvsamme Dag.

Græd hun dér i Urtegaarden? Ustanseligt og

jamrende over den Lykke, hun ikke kunde naa — fordi Verden var en Røverkule, hvor Mennesker kun vilde hinanden ondt og ej en Gang formaaede at tage imod det, man vilde dem af godt.

Eller kendte hun sig tryk og veltilmode som den, der har bjærget sit Hjærte paa Randen af en Afgrund?

Eller gik hun om derinde, kold og hvid, som livløs, uden at kunne fatte hvorfor hun var bleven til?

Saadan gik hun jo sidenefter i Hjemmet — baade Uger og Maaneder. Indtil den Dag Morbroder Johannes fra Maria-Klosteret kom paa et af sine sjældne Besøg.

Da hun saa ind i hans stille, meget vidende Ansigt, som man ikke kunde holde noget skjult for — da rakte hun sine tomme, trætte Hænder ud imod ham med en haabløs Bevægelse: „Min Fader — hvad skal man her i Verden! Ingen har Brug for Ens Hjærte. Hvem skal man gaa til med det?“

Abbeden smilte — blegt og mildt. „Er du alt kommet saa vidt, Barn? Ja — bedre tidlig end for sent! Den Klage ender vi dog alle med — jeg mener vi faa, som har et Hjærte. Men deri er Visdommens Begyndelse. Thi den, der søger efter en, hvem han kan give sit Hjærte — og træt og skuffet vender sig bort fra den Verden, der ikke har Brug for det — han vil finde, at der staar En, som han havde glemt, En hvis Kærlighed bejler til hans Hjærte, hvis Hænder er ud-rakte for at annamme det . . .

Da græder man skamfulde Taarer over at have budt det frem paa Gader og Stræder, men forholdt ham det. Og man lægger det for hans Fod, paa hans Alter — og smager den uudsigelige Tryghed og Glæde der er ved at have sit Hjærte vel forvaret.“

Da sagde hun: „Det er mig, min Fader, som er gaaet vild med mit Hjærte her i Verden. Det er mig, som har budt det frem til uværdige og har glemt at søge til den eneste rette med det. Derfor har jeg været hjemløs og uden Fred! Men nu ved jeg, nu ved jeg, hvor jeg vil bære det hen.“

— — Aa, den underlige Flugt fra Hjemmet faa Uger efter — da Faderens Modstand ikke lod sig bryde, og han i sin Vrede over, at hun vilde give sig i Kloster, spærrede hende inde i hendes Taarnkammer og truede med at gifte hende mod hendes Vilje med den første den bedste af hans Venner — da hun med den gamle Hussvends og Elsebeths Hjælp slap ud i den sene Aftentime og naaede ned til Karmen, hvor Abbed Johannes ventede hende . . .

Aa, den underlige Kørsel i den lange, sorte Nat — hvor den svære Karm stødte og skumplede i de ujævne Hjulspor, medens Vejens Ælte ustanseligt plaskede op imod dens Sider!

Hvor blidt og beroligende Morbroder holdt om hendes Haand, medens hun slet ikke tænkte paa ham — men hele Tiden syntes, at det var som Bortførelse, som Bortførelse . . .

Og faldt hen i at drømme, at der endelig, en-

delig var kommet en, som elskede hende rigtigt, men ikke var saa rig eller af saa høj Byrd, at han kunde vinde hendes Faders Samtykke — og derfor maatte føre hende bort i den mørke Nat — —

Det var i hans Haand, at hendes hvilede — saa ømt og trygt som et Barn i sin Moders Arme.

Videre, videre spandt hun paa den Drøm . . . Ønskede sygt, at den havde været Virkelighed — vilde gerne holde den isnende, sorte Nat fast for ikke at maatte slippe Drømmen — indtil den sene, graa Vintermorgen listede sig ind i Karmen som et Spøgelse, og Birgittiner-Klosterets røde Mure rejste sig derude.

Hun kan endnu fornemme det lange Kuldegys, hvormed hun blev dem var og for op af sin Halvsøvn.

Men da hun knælede for Abbedissen, da havde hun strøget alle vege Drømme af sig. Hun var vaagen og viljestærk, da hun sagde: „Min Moder — her kommer jeg med mit Hjærte. Jeg har for-gæves søgt at anbringe det ude i Verden — nu lægger jeg det paa Alteret, nu giver jeg det til den Eneste, som har Ret til det.“

Abbedissen omfavnede hende moderligt og sagde: „Min Datter, I gør vel. Der staar, at sit Hjærte bør man bevare fremfor alt — og her er Eders vel forvaret.“

Inden hendes Fader langt om længe fik opspurgt, hvor hans bortrømte Datter havde søgt Ly — og holdt derude paa Vejen med alle sine væbnede Mænd for at kræve hende tilbage — var hun viet Nonne af Frelserens Orden, bar Linet, Sløret og

Kristuskronens smalle, hvide Bind med de fem blodrøde Mærker om det Hoved, som havde mistet sin fordums Pryd af lange, tunge Lokker.

Søster Felicitas drager Vejret dybt, ligesom udfriet — og med en egen hjemlig Følelse ser hun sig om i Kirkens dæmpede Lys.

Hver Gang Erindringen om hendes tidligere Liv vender tilbage, er det hende som om hun bladede i en stor fremmed Billedbog — hvor en, som slet ikke vedkommer hende, gaar ud og ind . . .

Saa er det jo ogsaa — thi hun er blevet en anden. Ikke blot kalder hun sig nu Felicitas — fordi lykkelig er den, hvis Hjærte er vel forvaret — ikke blot har hun ombyttet Dragt og ydre Kaar med helt andre, men al hendes indre Higen gaar opefter . . . Som den før gik udefter — mod den Verden, hvor der tages tilægte og bortgiftes.

Den Verden ligger nu saa langt tilbage, er saa forgangen for hende, at hun føler en medynksfuld Undren over, at nogen endnu vil færdes i den.

Her, hvor intet uvedkommende spreder og splitter, hvor hver Dag, som rinder op, er hellig, fordi den leves i Helligdommen — her samler Livet sig om et eneste: at bringe sit Hjærte op til Alteret som en daglig Gave — at frembære det „som et levende, Gud velbehageligt Offer“ — at fornye dets Hengivelse, Gang efter Gang, indtil den er fuldkommet!

Aldrig kan Søster Felicitas faa gjort dette ofte, haandgribeligt nok. Man lever jo, eftersom man

giver sit Hjærte. Derfor elsker hun, naar hun som idag har samlet Roser til Kirken, at tage den største og mest glødende i sin Haand og lægge den paa Alteret, medens hun hvisker sit daglige Kærligheds-Ord.

Naar hun ser den røde Rose ligge der mod den hvide Dug, er det, som om hun blev mere sikker paa, at det Kvindehjærte, der har været hendes Lidelse og Byrde, og som er den eneste Gave hun raader over, er givet saa helt og virkeligt som hun vil det.

Men et savner hun. Et længes hun efter, ustandseligt og brændende: at se, om den Gave, hun bringer, bliver annammet.

Hun tror det jo — men ikke saadan, at det er hende nok. Thi paa det Punkt har hun svært ved at naa den trygge Overbevisning.

Det var saa længe hjemløst og forsmaaet, hendes Hjærte. Er det da sært, om hun nu ikke kan faa Vished nok for, at det virkelig er taget ind i Kærlighed — om hun tørster efter at se det med sine Øjne.

Hun længes efter et Syn — saadan som det forundtes mange hellige Mænd og Kvinder. Aa, nej, hun kunde ikke forvente saa store Aabenbarrelser som den benaadede Birgitta eller den fromme Teresia — kunde aldrig tænke paa at faa en Trolovelsesring sat paa sin Finger som Sankta Katarina eller sit Legeme mærket med røde Stigmater som den hellige Frans. Men hun kan nøjes med mindre.

Hun ved nok selv, hvad det er hun begærer — hvordan det Syn skulde være.

I Korrundingens midterste Vindue bag Højalteret staar malet den store lysende Skikkelse med den aabnede Side, hvori man ser det røde Hjærte, som hans ene Haand peger imod, og som to Engle knælende tilbeder.

Hun ved, at den pegende Haand vil sige: „Se, her er Al-Kærlighedens Kilde! Se, her er Hjem for Alverden!“ . . . Thi et Hjem — det er et Hjærte.

Hun ved, at dette Hjem ogsaa er opladt for hende. Men hun ønsker at se den lysende Skikkelse skride ud af Glaret og bøje sig ned over Alteret, række Haanden frem, tage hendes Hjærte, saadan som det virkelig ligger der — og løfte det op imod sit . . .

Al anden Længsel har hun strøget af sig, har ikke en Tanke tilovers for Verden — for noget eller nogen i den. Men dette eneste ene Ønske kan hun ikke slippe!

Hun vaager og faster, spæger sig mer end nogen anden for at blive værdig til at faa det opfyldt. Hun er i Kirken tidlig og silde, ikke blot til Messe og Tidebønner, men ogsaa i mangel en ensom Stund — ogsaa nu, hvor de andre Søstre holder deres Middagshvile. Thi stadig tænker hun, at en Gang, en Gang maaske . . .

Hvorfor skulde det Syn ikke kunne forundes hende?

Men daglig stirrer hendes Øjne sig blændede og vaade mod Korvinduets brogede Glød. Og altid staar den store lysende Skikkelse lige ubevægelig deroppe — rører aldrig saameget som en Finger af sin Haand.

Hendes Skriftefader har sagt, at naar Syner og Aabenbarelses ikke forundes os, er det fordi vor Længsel skal øges efter den Stund, hvor vi naar den evige Beskuelse.

Aa ja — men det er som en lang, lang Vej at have for sig endnu! Og den Længsel, der aldrig stilles, den kan gaa sig træt en Gang — træt . . .

Hun læner sit Hoved tilbage mod en af Stensøjlerne. Gennem de tætte Folder om sin Nakke kan hun spore dens Kulde som en kvægende Berøring. Det er, som om hun havde en Pudes glatte, svale Lærred under sit tunge Hoved.

Den Gang hun laa hjemme i sin korte, hvide Seng og var en lille Pige — da drømte hun altid om Lykken, der skulde komme . . . Eller hun sov saa dybt og sundt, at det var, som om Sjælen i hende ogsaa lukkede sine Øjne og faldt til Ro i lykkelig Uafvidenhed . . .

Saadan sover man dog aldrig mere! Nu er der ikke længer nogen Lykke, som skal komme — og kan give glade Drømme. Og Sjælen er blevet saa aarvaagen, at den aldrig gaar til Hvile . . . Den holder Vagt — den spejder — — Den slipper ikke Vinduet deroppe af Syne . . .

Hvor Lyset flimrer gennem Ruderne! Hvor det glitrer og glider ned ad det luende Glas som et rislende Kildevæld . . . Skulde man ikke mene, at de to knælende Engle rørte paa deres Vinger? . . . Rørte dem sagtelig frem og tilbage — som for at lade sig bære . . .

Aa, ja — nu ser hun det — de vil lade sig glide ned imod Alteret.

Dér ligger de saa — paa hver sin Side — og tilbeder. Med deres fromme, samlede Hænder . . . Vinduet deroppe er tomt, helt tomt! Men saa — saa maa jo da ogsaa — —

Ja, ja . . . Se — fremover den hvide Dug, mellem Stagernes flammende Sølv skrider den store lyssende Skikkelse . . . Fødderne træder saa varligt — udenom Roserne . . . Stanser saa. Hun ved, hun ved nok hvorfor . . . Den midterste er ikke Rose mer. Der ligger et Hjærte paa Alteret.

Haanden rækker sig frem — han bøjer sig ned imod det . . . Hun tør ikke drage sit Vejr — hun tænker: nu lever jeg hundred — nu lever jeg tusind Aar! Dette er Salighed!

Da drager Haanden sig tilbage igen . . . Den lyssende Skikkelse vender sig. Er borte . . .

Men Hjærtet ligger der endnu. Urørt — forsmaaet!

Alle hendes Tanker staar stille. Hun kender sig som lammet — kun Hørelsen er skarp som aldrig før. Tys — det er Englene, der taler. Saa klogt og alvorligt som hellige Bøger. Den ene siger: „Det Hjærte er jo tomt — hvad vil det her! Hvorfor vandt det ikke sin Gave?“ — Den anden siger: „Det var givet til Brug — hvorfor er det ikke brugt?“ Og begge ryster paa Hovedet, dybt bekymret — misbilligende . . .

De vil ikke se det Hjærte mer — de rører Vingerne med sagte Sus for at flyve bort igen . . . Rører dem stærkere — stærkere — —

— — Hun retter sig fortumlet. Ind ad Kordøren træder alle Søstrene. Det er deres Fodtrin

og den sagte Raslen af deres Klæder hun kan høre . . .

Hastigt staar hun op. Det er Bedetid. Hun har drømt — intet andet!

Mod Vinduets farvede Ruder staar Skikkelserne urørlige som ellers. Hun har drømt. Og en Drøm er intet at fæste sig ved.

Men hendes Hjærte slaar jagende stærkt og gør ondt. Og medens hun synger Psalterets og Hymnernes hellige Ord som Forsangerinde for Nonne-skaren ved hun ikke af dem — ved kun et eneste: at hendes Gave ligger dér paa Alteret . . . Urørt, forsmaaet!

Fra den Dag sker der en Forandring med Søster Felicitas. Men ingen ved om den uden hun selv.

Hun sanker endnu Roser til Kirken, saalænge de blomstrer — men de er ikke længere for hende Symbol paa noget mere. Sit Hjærtes Gave bærer hun ikke siden frem til Alteret. Hun ved jo nu, at det er forgæves.

Hun er ganske klar over, at hun har sovet den Dag i Kirken. Sovet — og drømt. Og ved Drømmen var der intet overnaturligt. Det, som hendes Tanker saa længe har kredset om, har hun set, forvirret og forvrænget, som det gerne gaar igen i Drømme — intet andet.

Alligevel er hun siden faldet hen i Tvivl og Mishaab.

Thi selv om den Drøm, der blev det bitre Modstykke til det Syn, hun ønskede sig, kun var ganske

almindelig — tilfældig var den dog næppe. Verdens Mennesker, de tumles om af Tilfældigheder — men den, der har givet sig i Vorherres Haand, møder kun Tilskikkelser. Og selv den mindste af dem er Budbærer fra oven.

Og nu har tilmed den Drøm bekræftet det, der var hendes egen lønlige Frygt: at ogsaa herinde vil ingen vide af hendes Hjærte — at hun gaar ene med det som før ude i Verden.

Felicitas kalder de hende. Aa, ja — lykkelig den, hvis Hjærte er vel forvaret! Men hendes er husvildt og udstødt. Flakker hid og did som den vildene Fugl — og ingen har Øre for dets ensomme Skrig.

Det er som en ond Skæbne, der er over hende. Hun er uden Skyld deri — men nu skal den endda lægges hende til Last! Hvordan var det Engelen sagde i den Drøm, hun ikke kan slippe fra? At hendes Hjærte er forsmaaet, fordi det er tomt — ubrugt.

Det er meningsløst, det er uretfærdig Anklage! Hjærtet bruges, naar det elsker — ja vel! Men kan man give sig til at elske med Vold og Magt, naar ingen har spurgt efter Ens Kærlighed?

Skulde man da gaa ud paa Gader og Stræder og falbyde sit Hjærte — som en Skøge sit Legeme — og være glad om den første den bedste gad gribe til og handle ilde med det! Fik det virkelig mere Værd derved?

Ja, da burde hun jo rømme af Klosteret jo før jo heller, for at finde en at kaste sit Hjærte hen til. Eller ønske, at det var sandt, hvad der ymtes

om: at den høje Mur mellem Birgittiner-Munke og -Nonner ikke er uoverstigelig, men at de to eneste Gange en Broder derovre fra tør betræde Nonneklosteret — for at berette en Søster, eller bære hendes døde Legeme ud — i Smug kan forøges med helt andre Besøg. Da blev dette fortjenstligt og burde ikke straffes med den haardeste Bod.

Hun hidser sig op til en stærk Vrede, som hun giver sig hen til med bitter Vellyst. Men den hjælper hende ikke . . .

Ingen kan hun betro sig til. Hvem vilde kunne forstaa hende!

Alle i Klosteret — baade Abbedissen, den gamle Broder i Skriftestolen og de andre Søstre — hvem hun prøver at spørge, om et Menneskehjærte, der bringes som Gave paa Alteret, altid vil blive modtaget, svarer hende med det tryggeste Ja. At tvivle om det er at tvivle om den evige Kærlighed.

Men deres Ord beroliger hende ikke.

Da tyr hun til de hellige Bøger, hvis Læsning Sancta Birgitta har lagt sine Døtre paa Sinde.

Dér finder hun Opfordringen: „Giv mig dit Hjærte“ — dér finder hun atter Forsikringen om, at den, der kommer, ikke bliver afvist.

Men hvad hjælper det, naar hun ikke mere kan tro, at det gælder hende!

-- Saa falder hendes Blik en Dag paa det Ord hos Sankt Matthæus: „Naar du ofrer din Gave paa Alteret“ —

Det er jo det, hun har gjort aarle og silde.

Man har ingen anden Gave at lægge paa Alteret end sit levende Hjærte. Men naar man ofrer det — hvad saa?

„Og kommer ihu, at din Broder har noget imod dig — saa gak hen, forlig dig først med din Broder“ —

Hvorfor? Hvad har dog det med Gaven at gøre?

„Og kom da at ofre din Gave.“

Er Gaven da blevet en anden — kan den forvandles derved?

Forlig dig med din Broder. — forson dig med ham, eller mer: bliv et med ham overalt hvor I var skilt — og kom da — —

Den Broder, man har vundet, er han da blevet Gaven — er det ham, man har med til Alteret?

Hvorfor vil hun søge at udgrunde det? Ordet kan ikke angaa hende — thi hun har jo ingen Broder at forlige sig med. Hun er udenfor alt — i Himmel og paa Jord.

Eller — har hun dog mødt sin Broder en Gang?

Dage kommer, Dage gaar — Klokker ringer . . .

Fødderne vandrer fra Celle til Kirke — fra Kirke til Celle eller Refektorium. Læberne beder og synger . . . Hænderne knipler og syr — syr paa en hellig Alterdug.

Men Tankerne er ikke med. De gaar deres egne vide Veje.

Det er, som om en Klokke, der overdøver alle andre og længe var stum, nu har givet sig til at

ringe og kalder hendes Tanker derhen, hvor hun selv ikke vil.

Langt, langt af Led . . . Ud i den Verden, hun havde sluppet og glemt — hvor der tages tilægte og bortgiftes . . .

Ind i den Urtegaard, hvis Roser vel længst er visnede — thi hvem passer dem nu? — men hvor de en Gang var røde og duftende som Vin.

Der staar hun selv i Solen, ung og rosenfrisk.

Hos hende staar den Mand som hun har kær . . . Hvor har hun dog kunnet glemme ham saa længe!

Han taler til hende — Ord, han har talt til mange Kvinder før.

Men hun siger ham det, hun aldrig har sagt til nogen Mand.

Da forfærdes han. Hendes Kærlighed rammer ham som en Smærte dér, hvor han er bedst og ærligst mod sig selv. Han føler, at han kan ikke tage imod hendes Hjærte, det er for fint og skørt at lægge i hans Hænder. Han tør ikke have Ansaret for det — vil ikke dræbe hende, som hendes egen Moder blev dræbt . . .

Men slippe hende kan han heller ikke. Han beder hende blive hans — uden at Hjærtet er med.

Harmen farver hendes Kinder ved hans Ord . . . Men da skyder en stærk og varm Medynk op i hende . . . Med ham, der ræddes for Kærlighed og heller vil have dens Vrængebilled — fordi han ellers kun har mødt dens blege, afmægtige Skygge.

Aa, nej — hun dømmer ikke sin egen Moder

— den forurettede, der gjorde hvad hun kunde — men det staar hende dog klart, at der er en Mangel ved de Kvinder, hvis Hjærte var saa svagt, at det brast under den Mands Haand, de elskede: de søgte deres egen Lykke mer end hans — og siden gik deres Selv-Medlidenhed dybere end deres Følelse for ham.

Hun ser op mod Manden ved sin Side — med Øjne, der lyser af klar og hjærtelig Vilje. Thi hun er den, der skal lære ham et Kvindehjærtes Styrke at kende.

„Aldrig gaar jeg ind paa det, I beder mig om“, siger hun stolt og stærkt. „Det er mig for lidt! I maa finde Jer i at faa mere. Og har I saa ikke Mod til at have mig med — tør jeg dog følge Jer endda! Jeg er ikke ræd for Jer — end ikke dér, hvor I er ræd for Jer selv. I tør ikke tage imod mit Hjærte, fordi det giver Ansvar. Men Ansaret tager jeg — saa kan I nok tage Hjærtet. Det er og bliver dog Eders.“

Et Nu staar han maalløs. Saa ligger han paa Knæ i Gangen — knuger Sømmen af hendes Klædning til sine Læber og hvisker uden Stans: „Jeg elsker, elsker dig.“

Saa er hans Arme om hende — og hun mener, hun maa dø under alle hans Kys. — —

Kniplepindene falder ud af Søster Felicitas' Hænder — hendes Pande sænker sig ned imod Bordet . . .

Den Stund — som kunde være blevet en anden — kan nu aldrig mere leves om — —

Men hun retter sig atter. Aa, ja — den ene

Stund kunde vel have faaet en lysteligere Udgang. Men hvad havde hun vundet derved? Sidenefter, saa — —

Sidenefter . . . Ja, hvordan var det vel gaaet?

Medens Hænderne knipler og syr, maa Tankerne spinde videre og videre derpaa . . .

Hvor Elsebeth gaar stram og stræng og laver til i det Kammer — det Brudekammer derhjemme — medens det stamper af mange Heste i Gaarden og ler og støjer fra alle Stuer . . .

Hvor sukkende hun breder Lagen ud over den store Himmelseng og ryster paa sit gamle Hoved . . .

Ja, hun maa nok sukke derved, Elsebeth!

Aa nej — endnu er der kun liden Grund dertil! . . . Den Kvæld, de to er ene sammen i det Kammer, falder der en stor og stille Undren over ham. Han oplever jo det, han ikke havde troet muligt, det, som er en Kvindes lønligste Hemmelighed: hvordan hun kan give sig som et Barn — i Selvforglemmelsens Renhed . . .

Da er det, som om hun alt havde vundet ham helt. — Men der er langt, langt frem endnu!

Den tunge Karm holder for Døren — han løfter hende ind i den. De bryder op fra Hjemmet . . . Hun vinker en sidste Gang til Elsebeth — og til alle Roserne i Urtegaarden . . .

De er unge og glade i Karmen — taabeligt skæmtende. Hans Haand omslutter hendes — og fører den ideligt mod hans Læber. Hun gemmer sit Ansigt ved hans Skulder, ler og hvisker: „Det er dog en Kende frydeligere end at fare i Kloster.“

„Mener I det“ — han kysser hende — „mener I det virkelig?“

De kommer til hans svære, røde Borg. Der ligger den — og ser fjendtligt og skadefro imod hende ud af mange Ruder og Glughuller, der ligner smaa onde Øjne.

I alle dens skumle Kroge fjæler sig Minder, Fristelser, Vaner fra tidligere Tid, som lister og lusker sig frem imod Borgens Herre — hendes Husbond.

I Nattens Mørke kan hun høre, hvor det pusler og rører sig . . . De er ude efter ham — hun har at væрге ham mod tusinde . . . Ved hun det?

Ja — men hun kommer med Titusinde. Nej, med mer — med et Hjærte.

Aa — hvor tror hun, det kan holde Stand! Det vil snart bukke under. Hvor tidt og ofte vil hun ikke ønske, at hun havde bjærget det i Kloster-skygge!

. . . Dag veksler med Nat. De mødes, skilles — mødes igen. Og mens Tiden gaar, tømmes Samlivet med hende ud til sidste Draabe og bliver en gammelkendt Vane.

Nej, det kan det jo aldrig blive, naar hun holder det nyt — naar hun har Kildespring at øse af!

Skulde en kristen Hustru, som elsker, være mere arm og raadløs end Sultanens Viv — om hvem hun har hørt en Pilgrim melde, at hendes Herre ikke kunde skille sig ved hende, fordi hun havde nyt Æventyr til ham hver eneste Nat!

Men — hvis Forholdet dog en Gang ikke længer har Magt over ham? Hvis de Lidenskaber, han

aldrig har faaet tøjlet, river ham med — bort fra hende?

Ja — da maa hun se at yde mere. Blot aldrig, aldrig tage den mindste Kende tilbage!

Thi et Hjertes Magt til at vinde afhænger blot af dets Evne til at give sig.

Aldrig, nej aldrig er det Hengivelsens Overflod, som magtstjæler det, men ene Forbeholdet. Thi Forbeholdet er Brist paa Kærligheden — og derfor Afmagt.

Om Kvinder dog vidste det — og heller end at søge Styrke ved at holde igen, gav og gav lige til Bunden af deres Hjærte! — —

Det gaar vel ikke altid nemt og glat. Til Tider er det kanhænde, som led hun bittert Nederlag — som maatte det glippe og briste for hende . . .

Men hun holder ud. Viger dog ikke af den Vej, som er den eneste, der fører til hans Hjærte — den Vej, der er kaldt „den ypperligste“.

Hun siger ikke: „Det vil I ikke gøre, naar I elsker mig“ — thi hun ved, at saa er det ikke endnu. Hun siger: „Naar I ved, at jeg elsker Eder — og at I aldrig faar mig til at tage mit Hjærte fra Eder.“

Og dette Hjærte, som intet kan faa til at undrage sig, hvis Styrke er dets værgeløse Offervilighed, det stanser ham.

Det overvinder ham tilsidst. Thi Hjærtets fulde Hengivelse er Overmagt, som kan besejre selv den haardeste Modstand. — —

— Søster Felicitas slaar Hænderne op for sit Ansigt og stønner . . .

Nej, nej — saa godt maa det ikke være endt!
Hun faar altfor stort Ansvar derved!

Hun vil tænke det om igen. Der er al Grund til at tro, at det var gaaet ilde. Det er en let Sag at sidde her i Klostercellen og slaa drømte Fjender ned, sejre over drømte Vanskeligheder. De virkelige havde nok brudt hende og ført ham langt bort i al den vante Vildskab og Daarlighed. En Mand som han lader sig ikke binde.

Forfra begynder hun da igen . . . Maler alt saa mørkt, som hun formaar — gør ham værre end hun selv nogentid har troet, at han var . . . Dynger Fristelser op paa hans Vej, som han maa bukke under for . . .

Ja — saa gaar det jo strængere til, koster kanhænde flere Aars Kamp. Men Udgangen — den bliver dog altid god. Det kan hun ikke komme fra. Det hjælper ikke, at hun vil lave det om. Ubønhørligt tvinges hun til at se det saadan.

Thi inde i sit eget Hjærte kender hun den Magt — den ubrugte Magt — som havde haft Sejren inde.

Ja, lad saa være! Ja, hun maa indrømme det, at hun er gaaet glip af sin egen Livslykke og har bedraget ham for hans — thi Liv og Lykke havde hun haft til ham.

Det er tungt nok at bære — men større Ansvar har hun da heller ikke! Mere har hun ikke forskyldt. Nærmere til Alteret var han dog ikke kommet ved Samliv med hende. For sig selv havde hun vundet ham — men ikke for andet.

Havde hun ikke? Mon der er Grænser for hvor

højt og dybt det Menneske kan naa, som er vundet ved Kærlighed?

Vil der ikke altid i hans Sjæl stige en længselsfuld Anelse op om denne Kærligheds Udspring — om et Hjærte deroppe bag Sol og Stjærner?

Om det skulde hendes Kærlighed have været Budbærere til ham . . .

Da bryder Søster Felicitas sammen . . . Ligger paa Gulvets Sten i sin Celle i raadløs Jammer . . .

Det gjaldt ikke blot en Menneskelykke — det gjaldt kanhænde en Menneskesjæl!

Og hun er rømt fra hans Side, rømt fra sin Plads, sin Gerning for at bringe sit Hjærte i Sikkerhed — som Krigeren, der rømte fra Slaget og stod æreløs, med sit usle Liv bjærget, foran den Moder, der ikke længer vilde kendes ved ham.

Aa, nu forstaar hun sin Drøm! Forstaar, hvor den store lysende Skikkelse, hvis Hjærte blødte sig tildøde „for Verdens Liv“ — maatte vende sig bort fra det ubrugte, golde Hjærte, hun har vovet at lægge paa hans Alter. Det Hjærte, der skulde have vundet en Broders Sjæl!

Hun forstaar Englenes Ord — men tusindfold haardere burde de være faldne!

Hun fælder Dommen over sig selv — og hun ved, at al hendes grædende Anger intet kan hjælpe hende. Hun har afskaaret sig fra at kunne genoprette.

Hun kan kun i sine afmægtige Tanker tage det Samliv op, hun skulde have levet!

Men hun vil gøre det fra Dag til Dag af al sin brændende Vilje. Hun vil leve det Samliv af hele

sit blødende Hjærte . . . Hun vil øse, øse en uudtømmelig Kærlighed ud i de Hænder — som hun aldrig vil kunne naa med sine, de Hænder, som er langt fjærnede fra hendes og kanhænde stive og kolde i Døden.

Hun ved, at det er forgæves Gerning, at hun udretter intet dermed. Aldrig kan hun vinde sin Gave, slippe udenom Dommen over sit Liv . . .

Men hun gør det endda. Hun kan ikke andet.

Søster Felicitas har skrantet det meste af Vinteren. Og da Foraaret vender tilbage, fornyr det ikke hendes Kræfter. Det er, som mistede hun dem Dag for Dag.

Den ærværdige Moder Abbedisse er dybt bekymret for sin hjærtenskære Datter. Hun ved jo, at det er Fromheds-Øvelser, Faste og Arbejde langt udover det, der er foreskrevet, som tilligemed en altfor aarvaagen Samvittigheds Uro, en altfor knugende Følelse af egen Uværdighed, har undergravet Nonnens Helbred.

Af Hjærtet ønsker Abbedissen, at hun vilde slaa af paa den altfor stærke indre og ydre Stræben. Men turde man vel bebrejde hende den?

Henad Skærsommertid er Søster Felicitas saa svag, at hun ikke mere kan staa op.

Abbedissen vælger Søster Angela Mericia, den blideste af alle Nonnerne, til hendes Plejerske og tilser hende selv flere Gange daglig.

En solklar Morgen længes den syge saa inderligt efter at skrifte, modtage det hellige Vandrings-

brød og den sidste Salvelse, at Abbedissen straks lader gaa Bud ind i Munkeklosteret efter Pater Laurentius. Og imedens dækker hun selv det lille Bord ved Sengen med det hvide Klæde, Krucifikset, Vievandskarret og Stagerne med de indviede Lys.

Da Skriftefaderen kommer, gaar den ærværdige Moder og Søster Angela Mericia stille ud i Gangen, at han i de faa Øjeblikke kan være ene med den døende.

„Ærværdige Fader“, siger Søster Felicitas med mat Stemme, „inden jeg bekender de Overtrædelser, jeg har at anklage mig for siden sidst, vil jeg sige Eder, hvad der hviler tungest paa mit Hjærte: at jeg ikke har levet det Liv jeg skulde, ikke forrentet mit Pund, ikke baaret min Frugt. Jeg er ganske tomhændet i Døden.“

„Min Datter, det vil vi alle have at klage over, naar vi kommer saa vidt.“

„Aa nej, min Fader! Sankt Paulus taler dog om sit fuldkommede Løb — og mange har kunnet sige det med ham. Men jeg har forfejlet mit Liv. I maa vide — der var en Mand, hvem jeg undrog mit Hjærte. Jeg lod ham fare — og gik i Kloster. Han var et Verdensbarn, og der gik onde Rygter om ham — men min Plads havde dog været ved hans Side og ikke her.“

„Hvad er dog det for Tanker, min Datter! Det er de vrangte Forestillinger, hvormed Løgneren søger at forvirre fromme døendes Sjæle. Nej, I har gjort ret, I valgte den bedre Del, da I bar Eders Hjærte herind og ikke gav det i hin Mands Haand. Der staar jo tydeligt at læse, at man skal

ikke give Hunde det hellige og ikke kaste sine Perler for Svin.“

„Jeg ved det, min Fader. Men der staar ogsaa: „Drag mig — efter dig vil jeg løbe“. Der er Ansvar ved, at man ikke har gjort det overfor en Broder — som kunde være ført fra Mørke til Lys.“

„Det er der, ja! Men — tror I ikke der er Mennesker, man drager bedst ved at afvise dem?“

Hun ser uforstaaende op imod Munken.

„Jeg kan forklare Jer det ved et Eksempel, som ligger nær“, bliver Skriftefaderen ved. „Se, vi har faaet en Broder derovre, som en Gang sagde mig, at det, der gav det første Stød til hans Omvendelse fra sin Vejs Vildfarelser, var at en ren og ædel Jomfru, som vilde skænke ham sit Hjærte, drog det tilbage igen, da hun forstod, hvad Følelse det var han bød hende. — I Lys af dette Minde, som han længe søgte at slippe fra, men som stadig vendte tilbage, førtes han til at fælde Dommen over sig selv og sit Liv. Og saaledes drog det ham til Naadens Dør.“

Søster Felicitas' Øjne vider sig ud, store og blanke: „Hvad hed den Mand?“ spørger hun aandeløst.

„Her kalder han sig Broder Beatus — thi „salig er den, hvis Overtrædelse er forladt, hvis Synd er skjult!“ Men hvad han hed i Seklet ved jeg ikke — og det angaar ikke mig.“

„Heller ikke mig — heller ikke mig! Nu kalder han sig Broder Beatus — og Gud være lovet for det! — Men, min Fader“ — der gaar Strejf

af et hemmelighedsfuldt Smil over hendes Ansigt „det har ikke været dette Minde, som drog ham — dertil havde det ikke Magt. Det har været noget helt andet — som han ikke ved af.“

„Det er muligt, min Datter — vor Herre har mange Veje! Jeg ved blot, at han siger det selv — og jeg nævner det her, for at I kan se, at en berettiget Afvisning ikke bør fortrydes, men netop kan blive Ledestjærne for en anden.“

— Pater Laurentius er gaaet efter at have givet den syge de hellige Sakramenter. Nu er alt det forpinte og urolige veget fra hendes Ansigt; hun ligger hvid og lysende fredelig, som i Blund, paa sit smalle Leje.

Abbedissen og Søsteren er hos hende. De tænker: vil hun slaa sine Øjne op mer?

Da spørger hun med et ganske sagte: „Søster Angela, er der Roser i Urtegaarden?“

„Jeg ved det ikke — jeg har ikke været der i flere Dage. Men ønsker I Roser, Søster Felicitas, skal jeg straks gaa ned og se ad.“

„Ja, vil I, Søster! Men det er ikke til mig! Vil I bringe dem ind i Kirken — til Alteret? Og husk, at den største og rødeste skal lægges i Midten.“

Søster Angela Mericia gaar. Abbedissen har Taarer i Øjnene: endnu i Døden vil Søster Felicitas sørge for at Alteret smykkes!

Den syge ligger atter stille. Saa siger hun, stadig med lukkede Øjne: „Der maa være Roser dernede, ikke sandt? Ellers var hun da kommet tilbage.“

„Det er der nok, Søster Felicitas“, svarer Abbe-

dissen. „Og det er Jer, som bringer dem til Alteret.“

„Ja“, siger hun. — Lidt efter hvisker hun næppe hørligt. „Hvor her er dejlig svalt — der var saa varmt ude! . . . Og hvor Roserne er blevne kønne! De lugter af Sol og af Vin . . . De er saa røde mod Dugen! Den største skal ligge midterst . . . Men det er ingen Rose! . . .

„Nej, min Datter“, siger Abbedissen varmt, „jeg forstaar det godt: det er Eders Hjærte, som I bringer op til Alteret.“

„Ja — nu tør jeg da nok . . . Det er ikke tomt mere — vel? Har det ikke vundet sin Gave? Tager han ikke imod det?“

„Jo; det gør han — ellers var han ikke sig selv . . . Saa løfter han det opover Døden.“

„Aa ja — saa er det vel forvaret.“ Stemmen bliver svagere, utydelig . . .

Hun søger at løfte Haanden op — og hvisker: „Jeg bringer dig mit“ — — Ordene dør hen i en uhørlig Hvisken.

Og efter det taler Søster Felicitas ikke mere . . .

— Men den ærværdige Moder Abbedisse siger altid siden: „Jeg synes, hun døde for Alteret, vor Søster Felicitas. Thi den, der opofrer sit Hjærte, er gaaet ind i Helligdommen.“

AARONS-STAVEN PAA JOSEFSBERG

AT Klosteret Josefsberg ligger højt paa en skaldet Klippe, det er almindelig bekendt.

Derfor er det ogsaa mærkeligt, at det Kloster med rette har kunnet faa Ry for sine Haveurter.

Det fejler jo ikke, at man faar dem at smage, hvis man en Aftenstund kommer til Josefsberg for at overnatte. Ialfald vil Munkene da sikkert fremsætte en Ret af de Bønner, som er deres særlige Ejendommelighed og Yndlingsspise.

De er ikke blot velsmagende og nærende, Bønnerne fra Klosterhaven — men de har en Historie, som er det bedste ved dem.

Man kan altid faa en af de ældre Brødre til at fortælle den. Han gør det gerne. Thi, siger han, skønt den er om et saa ringe Emne, kunde dog muligt en og anden finde, at den var god at faa Forstand af.

— „Altsaa — for mange, mange Aar siden saa her ud omtrent som nu. Klosteret var det samme, Klippen var den samme . . .

Men den Have, som vi har saa megen Glæde af — den fandtes ikke. Nej, den havde ingen tænkt paa at anlægge heroppe. Det stod vel for dem som forgæves Møje.

Brødrene maatte hente deres Grøntsager helt

nede fra Dalen. Det var langt og besværligt! Og Bønderne dernede forstod sig ikke paa Haveurter; det var kun tarveligt, hvad man kunde opdrive af Grønt. Hverken velsmagende eller sundt for For-
døjelsen.

Men naar Maverne ikke er gode, ved man nok, at ogsaa andet let bliver galt.

Nu var der den Gang i Klosteret en klog og dygtig Broder. Ikke blot flink til at prædike, men med en lykkelig Haand til alt hvad han tog sig for.

Dog hvad kan selv de bedste Evner hjælpe, naar man tillige er selvklog, stor i egne Tanker, genstridig. Han var brav i Bunden, denne Munk, men formedelst det stive Sind var intet ham tilpas af det, der blev paalagt ham. Enten vilde han heller gøre det en anden Gang, eller han fandt det for svært, for ringe — under sin Værdighed.

Han udførte det nok, men trægt og uvilligt. Og gik det ikke straks, opgav han det og sagde, at det lod sig ikke gøre.

Prioren — Gud glæde hans Sjæl! — var mild af sig og vilde helst fare frem med Lempe. Dog maatte han paalægge Pater Bernhard, som Munken hed, hyppige Bodsøvelser for hans Utaalmodighed og Vrangvilje.

Men ingen Straf fik ham til at indse, at han havde Uret. Han var jo blind, den Stakkel! Thi Selvklogskab er Blindhed. Ak, om Mennesker vidste det!

— En Dag lod Prioren hente et gammelt Koste-
skaft og plantede det bagom Klosteret — paa et

Sted, hvor der netop var Jord nok til at det kunde blive staaende.

Saa sagde han til Pater Bernhard: „Min Broder, jeg ønsker, at I flittigt skal vande denne Stok, jeg her har plantet — baade Morgen, Middag og Aften.“

Det var jo ikke noget Paafund, Prioren havde fra sig selv. Allerede de gamle, hellige Eneboere i den syriske Ørk plantede døde Stokke i Sandet og gik der nok saa fromt og vandede dem — for at opøve sig i Taalmod og Ydmyghed. Og siden er der ofte tyet til dette Middel for at bøje genstridige Sind ind under den ubetingede Lydigheds Vane.

Men Pater Bernhard var ikke tilsinds at underkaste sig en saadan Prøve. Han gjorde ingen Vanskeligheder, gav ikke ondt af sig — men han adlød ikke.

Det var en aandelig Barnagtighed, mente han, som man nu var vokset fra. Det var meningsløs Gerning — derfor var det fuldt forsvarligt, at han ikke udførte den. Thi meningsløs Gerning er ikke Vorherres Vilje.

Ja, det lyder meget sandt og overbevisende! Dog — for at være helt rigtigt skal det siges saadan, at alt hvad der ikke er Vorherres Vilje, er meningsløs Gerning. Det er vist — og gid man blot kunde faa Mennesker fra at handle meningsløst!

Men hvad der er Vorherres Vilje, tror jeg nu ikke, at det altid er saa ligetil at sætte Fingeren

paa. Mange Gange fører den os igennem det, der for os ser højst urimeligt ud.

Maatte det ikke synes meningsløst for Tjenerne ved Brylluppet i Kana, medens Gæsterne var tilbords og skulde vartes op, at gaa dér og slæbe nyt Vand til de Renselseskar, der alt var afbenyttede? Men de adlød uden Indvending — og alt det Vand blev til „den gode Vin“.

Nej, som sagt, det er i alle Tilfælde ikke straks saa nemt at afgøre, hvad der er Vorherres Vilje eller ikke. Ialfald finder man næppe ud af den med knejsende Nakke, men kun med bøjede Knæ.

Og saadan har de, der snakker højest om Vorherres Vilje, maaske ikke altid søgt den.

Det faldt da heller ikke Pater Bernhard ind. Han saa den soleklart uden det — med sine egne, gode, blinde Øjne!

De andre Munke — ja, de iagttog ham jo lidt nyfigent. De vilde nok se, hvordan den Bestilling smagte den storagtige og stivnakkede Broder.

Men aldrig saa de ham gaa med Vand bagom Klosteret.

Alligevel maatte han gøre det — thi de hørte jo, at han ikke havde nogen Forsømmelse at anklage sig for i Kapitlet, naar Brødrene gjorde deres Regnskab op. Og en Genstridighed, der med velberaad Hu nægtede at adlyde og fremturedede deri — den var dog utænkelig i et Kloster!

Eller — lod det sig muligt gøre?

Var det egentlig ikke nok saa utænkeligt, at en Skare voksne Mænd lod sig skalte og valte med — istedetfor selv at afgøre, om et Forlangende

var rimeligt, og om det stemmede med deres Anlæg, Kræfter eller Lyst?

Saadanne Tanker begyndte ved Synet af hans Opsætsighed at snige sig ind mellem Brødrene — og de skulde snart faa Vækst og skyde i Vejret, saa det kunde kendes.

Prioren sagde ikke noget — men en Gang maatte det jo komme. Pater Bernhard gik og ventede paa hans Straffetale — og han havde sit gode Svar rede.

Saa en Dag mødtes han og Prioren i Klostergangen.

Prioren gik og saa ned for sig, ligesom fordybet i sig selv. Idet han kom forbi Munken, stansede han lidt, men saa ikke op. Og som langt inde fra sine egne Tanker sagde han: „I har været flink til at vande, min Broder!“

Pater Bernhard blev rød — vidste ikke, hvordan han skulde forstaa det og kunde intet faa sagt.

Prioren lagde til: „Vi kan snart blive helt overgroede“. Og han gik stille videre.

Pater Bernhard stod og stirrede efter ham — der var noget sorgfuldt over Priorens bøjede Hoved — og med ét faldt der som Skæl fra hans Øjne. Han saa, hvor han med sin Ulydighed havde baaret Vand til alt det stride Ukrudt i de andres Sind — som snart kunde kvæle de gode Spirer.

Da slog han sin ene Haand mod den anden og raabte, saa det rungede i Gangen: „Nej, kan jeg ikke komme udenom at vande — saa er der dog mere Mening i, at det bliver Korteskaftet! Det gror os da ikke over Hovedet!“

Han jog ud i Gaarden og gav sig til at drage Vand op af Brønden, saa det knagede i Tovene.

„Hvor I har travlt, min Broder!“ sagde en gammel Pater, der sad og holdt Middagshvile paa en af de solede Bænke ved Brønden.

„Ja, jeg skal ogsaa ud at vande mit Kasteskaft — og til det kan der nok gaa baade en og to Spande.“

„Ja — og tre med!“ sagde den anden med et lunt lille Smil.

„Og tre med“, gentog Pater Bernhard.

Den Aften anklagede han sig selv for skammelig Forsømmelse af sit Kasteskafts Røgt og Pleje. Men nu var det da vandet ligesaa mange Gange, som han havde forsømt Dage.

Brødrene saa paa hverandre — og fra den Aften skulde de jo daglig høre, hvordan det gik med hans Kasteskaft.

„Jo, Tak“ — han svarede med uforanderlig godt Humør paa alle deres Smaa-Drillerier „jo Tak! Det er blot galt med den Grund, der skraaner saa stærkt; Vandet løber mig for hastigt bort.“

„I skulde tage og grave en Rende omkring det, Pater — som det staar at læse i Skriften“.

„I siger noget! Det maa jeg prøve!“ — —

— „Naa, nu er det vel snart ved at grønnes, Jert Kasteskaft? — saamegen Væde som det faar!“

„Ja, det begynder da saa smaat at spire.“

„Tænk! Man burde næsten ulejlige sig bagom og se til det!“

„Men det gaar langsomt! Det er jo en haard og karrig Grund.“

„Hør, I skulde tage og køre Muldjord op til det fra Dalen.“

„Ja, Tak for det gode Raad! Har I en Hjulbør at laane mig?“

Jo, den var snart ved Haanden. Og saa man ham saa ikke i Sol og Hede trille Jord herop fra Dalen! Gødning bar han ud til sit Kasteskaft — og vandede det, vandede det af Hjærtens Lyst . . .

— „Nu blomstrer det vel snart, Pater Bernhard?“

„Ja, der er da Knopper.“

„Og Frugt bærer det nok med det samme, skal vi se — ligesom Aarons Stav.“

„Aa nej — lidt maa dog de hellige Mænd i Skriften have forud for os andre. Nej, Blomsterne kommer først — saa Frugten.“

„Vi faar vel Lov at smage?“

„Ja, naar I vil love ikke at forspise Jer!“

De sagde det jo for Morskab og paa Dril. Men alligevel — det gjorde sin Virkning paa Brødræne at se ham, som var den stiveste af dem alle, gaa der saa glad og villig til den urimelige Gerning.

— En Dag skete saa det mærkelige, at Pater Bernhard bad Prioren, om han til Nadverbordet maatte byde ham en Ret Grønt fra sit Kasteskaft.

Og den Aften stod for første Gang paa Brødrænes Bord en lille Skaal med de Bønner, som siden skulde blive deres bedste Spise.

Hverken Prioren eller Munkene kunde jo fatte, hvorfra de kom. Men efter Nadver bad Pater Bernhard dem alle at følge ham ud bagom Klosteret, hvor de næsten aldrig kom.

Og se — hans Koteskaft var grønt! Det var skjult af friske, slyngende Ranker . . .

Det var gaaet saadan til, at da den tørre Grund fik saa rigelig Væde, begyndte der at pippe lidt grønt frem. Og lige ved Koteskaftet skød en lille Spire op, som snoede sig omkring det.

Pater Bernhard bandt den spæde Plante op — og da var det, han begyndte at hente Muldjord til sin „Have“.

Væksten rankede sig hastigt ivejret — blev større, kraftigere — slog ud i skønne, brogede Blomster — og satte lange, grønne Frøkapsler.

Hvordan en Bønne var kommet til at ligge paa den haarde Klippe — det kan jo ingen forklare. Men Bønner bar Pater Bernhards Koteskaft. Baade velsmagende og saftige.

„Se“, sagde han til Brødrene, „det er min Aarons-Stav. Og gid dens Frugter maa bekomme Jer alle vel!“

Det gjorde de. Der hørtes snart hverken om daarlige Maver eller saas sure Miner i Klosteret.

„Men nu maa jeg bede om en hel Rad tørre Stokke“, sagde Pater Bernhard til Prioren. „For vi skal have lagt mange Bønner — og desuden forsøge med andet Grønt.“

„Det skal I faa, min Broder“, svarede Prioren. „Tørre Stokke — dem har vi ingen Mangel paa.“

Da traadte de andre Munke frem og bad, om de maatte faa hver sin Stok at vande og røgte.

Og dermed var Grunden lagt til Klosterets Urtegaard. Den ene Bønne blev til en Have. Og stor Nytte og Glæde har vi haft af den.

Men det var endda ikke det største, som blev naaet. Nej — medens Pater Bernhard gik dér frem og tilbage med sine Spande, under Lydighedens „gavnlige Aag“, havde han vundet mer, end han selv anede.

En Dag sagde Prioren: „Pater Bernhard, ved I, at I er selv min Aarons-Stav! Hvor er nu al Eders golde Genstridighed, den jeg har vandet Dag og Nat med flere Taarer, end I kunde tælle? Se, den er skjult under grønne Ranker — se, den har „baaret Frugt i Taalmodighed!“ . . . Og trindt omkring den spirer og løves en Skare af glade, villige Sind.“

Da saa Pater Bernhard først ret, hvor god Mening der var med det Kasteskaft, og hvad Velsignelse det bragte.

Og den Velsignelse, den var ligesom Bønnerne, ikke forbi med det samme. Nej — jeg ved ikke, hvordan det er — endnu den Dag i Dag hedder det sig, at de unge Brødre, som kommer herind, de falder straks tilføje, om de er nok saa genstridige og egenraadige af sig. Man skulde synes, det ligger i Luften her . . . Og jeg er nærved at tro, at den Aand, der udgaar fra et Menneske, kan blive, naar han selv er borte, og tages i Arv af andre — som vi jo ogsaa læser det om Elias og Elisa“ — —

— Saadan er Historien om Bønnerne i Klosteret Josefsbergs Urtegaard.

Og naar man har hørt den, synes man, at de smager endnu bedre.

DET STÆRKE ORD

OPPE ad Bjærget, paa en fritstaaende Højde, ligger det store hvide Abbedi Marienberg — som det nu har ligget der i adskillige Aarhundreder. Med sine mange Vinduer mod de fire Himmelhjørner.

Ud fra de Vinduer kan man se sig viden om. Se langt ned i den grønne Dal — og se op. Mod takkede hvide Tinder, mod drivende Skyer eller høj blaa Luft — og dyb tindrende Stjernehimme!...

Om Klosters Oprettelse melder Sagnet følgende:

En af Herrerne til Borgen Castellatz — hvis graa Ruiner endnu findes i Skoven længer hen ad Bjærget — var en berygtet Dranker, Voldsmand og Røverridder. Men en skønne Dag blev han omvendt med et Slag.

Der kom til Slottet en from og veltalende Broder af den hellige Benedicts Orden — som holdt en saadan Dommedags-Prædiken for Riddersmanden, at han blev skrækslagen helt ind i Sjælen, klædte sig i Sæk og Aske med det samme og lovede at bygge et helligt Kloster paa selve Bjærget, hvor hans Borg var beliggende.

Han lod da et Æsel gaa henad den smalle Bjærgsti, for at det kunde udfinde den rette Bygge-

plads. Og dér hvor Dyret stansede — paa en grøn Højde, som det var klatret opad for at græsse — rejste Herren til Castellatz den mægtige, firkan-tede Bygning og lod den faa ligesaa mange Vinduer, som Aaret har Dage.

Det skulde betyde saa meget som: Lys fra oven til hver eneste Dag i Aaret! Og denne Tanke fik Ridderen selv. Han var jo nu blevet en from Mand.

— En af de senere Herrer til Castellatz var Grev Meinhart, som havde to Sønner, Wolfgang og Kuno, der begge var velvoksne, kraftige og skønne — men højst forskellige i Anlæg og Sindelag.

Kuno var voldsom og letsindig — Jæger og Stridsmand med Liv og Sjæl. Elskede et godt Lag og skønne Kvinder.

Wolfgang, den ældste, var saa from og vellært som nogen Præst. Verdens Glæder skøttede han intet om — men i al sin Opvækst og første Ungdom havde han siddet i Marienberg-Klosteret ved den navnkundige Abbed Hermanns Fødder — og ikke blot taget god Lærdom ind, men ogsaa faaet Lyst til hellig Vandel og rene Sæder.

— En Sommer, da begge Brødre var nogle og tyve Aar gamle, tog Grev Meinhart en ung, fjærn Slægtning af sig i Huset. Hun stod ganske ene i Verden; hendes Fader var dræbt i Fejde med en Nabo-Ridder, hendes Moder død kort efter.

Vælsk Blod havde hun i Aarerne fra sin Moder og var af en egen, fremmedartet Skønhed. Hendes krusede Haar var gnistrende sort, og hendes Kinder gullig hvide som de vælske Kvinders — men

hendes Øjne var lysende blaa som Staal under mørke Bryn.

Irmengard hed hun.

Da hun drog ind paa Castellatz fulgt af en gammel Hovmester og af en Pige, var Grev Wolfgang fraværende paa en flere Dages Valfart til et Bjærgkapel. Med den gamle Grev Meinhart, som var en munter og velvillig Herre, blev hun snart saa kendt og fortrolig, som om hun havde gaaet ud og ind i hans Hus, fra hun var lille Pige.

Grev Kuno forelskede sig paa staaende Fod i hendes mørke Dejlighed.

„I har jo en Broder“, sagde hun, medens han viste hende rundt paa Slottet. „Hvor er han?“

Kuno lo. „Han ligger paa Knæ og græder over mine Synder paa et Valfartssted oppe mellem Skyerne. Han lever alt nu som en Klosterbroder — og ender nok som Helgen.“

Hun drog haanligt paa sine vinrøde Læber.

Grev Wolfgang kom tilbage en Aftenstund, som de andre var ved at gaa til Nadverbordet. Han hilste sin unge Slægtning velkommen, men sad ved Bordet indesluttet og tavs som ellers.

Hun saa flere Gange over imod ham — med de Øjne, der lyste som en blaa Klinge, og spurgte med et: „Kan I hænge Eders Kappe paa en Solstraale — ligesom Sankt Lukan? Den Slags gad jeg gerne se — det maatte være lysteligt!“

Han svarede: „Eders Øjne vilde ikke kunne se det. Saa I gik dog glip af Morskaben.“

Efter Nadver sagde hun til Grev Kuno: „Han huer mig ikke, Eders Broder.“

Han sagde: „Det er mig kært!“ — Thi han blev mer og mer optændt af hendes Skønhed, Vid og sære, dristige Væsen.

Hun var ikke som de andre Adelsfrøkener han kendte, der ikke turde se en Mand i Øjnene og fandt det mere ærbart at tie til hans Ord end at besvare dem.

Irmengard lo og gantedes helt frit og udæskende med alle unge Mænd, som kom hende nær. Og skønt Kuno fik mangt et Sting i Hjertet af øjeblikkelig Skinsyge, vilde han jo ikke selv have undværet hendes utvungne Fortrolighed.

Grev Wolfgang og Frøken Irmengard saas kun ved Maaltiderne — og næppe nok det. Thi mangel Gang blev han Dagen over i sit Taarnkammer, bøjet over sine Bøger eller ved sit Skriveri. Han digtede skønne latinske Hymner.

Aldrig forsømte han den hellige Morgenmesse i Klosteret og gik desuden ofte til Kirke baade Middag og Aften. Med det samme gik han imellem langt op i Bjærget og kom tilbage fra saadanne ensomme Vandringer med et indadvendt Smil som en, der har haft en lønlig Glæde.

Og da kunde det hænde, at han ikke saa den, han gik forbi.

— „Hvorfor er I ikke kommet først til Verden?“ sagde Irmengard en Dag til Grev Kuno. „Den glade Borg vil han jo gøre til et Kloster.“

„Men endnu raader han ikke her“, svarede Kuno muntert — „derfor vil vi ogsaa være glade. Ved I, hvad der er Livets bedste Glæde? Elskov!“

Han slog sin Arm om hendes Liv.

Hun skød den af sig. „Nej“, sagde hun. „Elskov dræber Glæden“.

„I kender den ikke“ — han tog lidenskabeligt om hendes Hænder. „I ved ikke selv, hvad I siger. Bliv min — og jeg lover Jer Glæde! Bliv min — hører I.“

„Ja“, svarede hun. „Hvorfor ikke?“

Da slog han sine Arme om hende i stormende Fryd.

Da Trolovelsen blev fejret, sagde Grev Wolfgang til sin Broder: „Gid det Valg ikke maa komme dig dyrt at staa!“ — Derefter lukkede han sig inde i sit Taarnkammer i flere Dage.

Grev Meinhart lagde sin ældste Søn paa Sinde, at det var paa Tide, han ogsaa tog sig en Hustru. Men han svarede, at det fik vente. Han var ikke tilsinds at gifte sig nu.

En Aften mod Høst gik han i Urtegaarden ved rød Solnedgang, da Frøken Irmengard kom derned. Hun vilde fra Muren spejde efter Kuno, som ventedes hjem fra Jagt.

Grev Wolfgang gik i Tavshed op og ned som før.

„Man faar vel lægge sig efter det hellige, latinske Sprog, hvis man vil slaa et Ord ud af Eder“, sagde hun spottende.

Han stansede: „Jeg vilde for Eders egen Skyld ønske, at I kunde lægge Jer efter et helligt Sprog.“

„Er det, jeg fører, Eder ikke godt nok?“ sagde hun og lo.

„Nej. Men værst for Eder selv.“

Hun gik nær til ham. „Laster I mit Sprog, I, som intet har — som lader Jer indgive hvert Ord,

I skal sige, af andre! Mit Sprog — ved I hvad det er? Det er det, som Fuglene taler i Foraars-tiden, naar de triller og jubler, saa de er ved at sprænge Struben . . . Det er det, som Blomsterne hvisker, naar de hælder sig ind til hinanden, øre af Duft . . . Det er det, som Blodet taler, naar det driver Hjærtet frem og tilbage i svimlende Takt — og syder og synger for Ørene . . .

Mit Sprog — det er et kongeligt Verdens-Sprog . . . Og hvem jeg vil, kan jeg tvinge til at tale det.“ — Hun lagde sin Haand, der var isnende kold, over hans. „Jer med, Wolfgang — Jer med“.

Hendes Øjne var saa nær ved hans, at deres blaa Flamme borede sig ind i dem som en Smærte.

Et Øjeblik stod han ubevægelig som hun . . .

Saa skød han hendes Haand af sig — vendte hende Ryggen uden et Ord og gik op paa sit Taarnkammer.

— Dagen efter underrettede Grev Wolfgang sin Fader om, at han agtede at indtræde som Broder i Klosteret Marienberg.

Den gamle, godlidende Herre gjorde ikke ret mange Indvendinger. Wolfgang levede jo alt som udenfor Hjemmet. Kuno var hans Yndlingssøn, og fik derved Retten til Slottet, som Faderen dog helst vilde overdrage ham.

Desuden — en Søn i Kloster, det var næsten som at have det ene Ben i Himlen. Man fik ligesom Del i noget fortjenstligt og helligt — og det var jo aldrig af Vejen!

For Grev Kuno var det en Glæde, han daarligt kunde skjule.

Irmengards Øjne stod et Øjeblik stive og slukte som en Søvnængers, da hun hørte det. „Gaar han — kan han gaa?“ sagde hun. Men saa lo hun højt: „Det er mig, han ikke vil være i Hus sammen med — mig, der driver ham bort — mig, der har forfærdet ham, saa han ikke kender sig tryk, før han kan krybe ind i sit Kloster-Musehul.“

Hun ruskede Kuno i hans svære, lokkede Haarmanke: „Takker du mig for det — takker du mig?“

Han knugede hende i sine Arme og kyssede, kyssede hende, til Vejret gik fra hende.

Med et slog hun ham i Ansigtet: „Slip mig“, raabte hun og løb fra ham.

Hun havde Ret paa en Vis, Irmengard. Det var en dyb Forfærdelse, som gav Stødet til, at Grev Wolfgang gik i Kloster.

Dog ikke over hende. Nej, over sig selv.

Den Aften i Urtegaarden havde han kendt Magter røre sig i ham, om hvis onde Vælde han aldrig før havde haft noget ret Begreb.

Medens hun stod ham nær, var der i ham kun en eneste overmægtig Attraa — efter at slaa sine Arme om hende og bære hende bort som et Rov . . . Ud i den sorte Granskov — op i sit enlige Taarnkammer . . .

Og kom nogen i Verden og vilde gøre ham Retten stridig, kom hans egen Broder — han stødte ham ned!

Vold — Brodermord — ligemeget! . . . Der var rejst et Stormvejr i ham, der kunde feje alt og alle ned, som stod hans brændende Higen i Vejen.

Da han sled sig løs fra hende — med en over-

menneskelig Anstrængelse følte han: næste Gang er det ude med mig!

Den lange, søvnløse Nat, hvor han gik op og ned med rastløse Skridt, eller laa knælende ved sit smalle Vindue, maalte han med Skræk, hvor snublende nær han var ved Forbrydelsen. Da følte han for første Gang den dybe, gennemgribende Forargelse over sin egen fordærvede Natur.

En Gang i Løbet af Natten kom det ham for, som rørte Hænder ved hans Dør — som stansede et glidende Fjed derude . . .

I samme Nu hørte han med Skræk sig selv at sige ud i Stuen: „Træd ind, min Dronning, min Sol, træd ind!“ . . .

Men han rørte sig ikke. Døren var aflaaet — han aabnede den ikke.

De onde Magters Vælde skulde brydes — den stærke bindes af den stærkere. Men han maatte ikke lede sig selv i Fristelse ved at blive.

Døren skulde lukkes for alle Tider mellem ham og Fristelsen — den Verden, i hvilken han bundede med saa stærke Rødder, at han var ved at gaa tilgrunde i den, skulde forsages uigenkaldeligt.

Offeret var stort — han havde elsket den Tanke at sidde paa sine Fædres Borg som en mild og retfærdig Herre med en ligesindet Hustru ved sin Side — men han vaklede ikke i sin Beslutning.

En Tid efter stod Grev Kunos Bryllup med Frøken Irmengard.

Han var hidsigt og stormende forelsket i hende.

Og imellem gengældte hun hans Kærtegn baade varmt og vildt.

Men til Tider kunde hun le haanligt i hans Arme og sige: „Er det det hele! Det var jammerlig lidt! Ludfattig er man dog — med al den Elskov!“

Han agtede ikke paa hendes Tale. Hun udtrykte sig jo gerne i sære Ord — som han lod hende om. Hun var skøn, og hun var hans. Det var ham nok.

Et Aarstid efter døde Grev Meinhart. Da Sørgetiden og Fru Irmengards Barselseng var vel overstandne, sagde hun til Grev Kuno:

„Nu Lys og Liv i alle Stuer! Latter og Sang og Dans — til vi er øre og svimle! I lovede mig jo Glæde!“

Da følte han, at hendes Glæde med ham var udtømt. Og selv var han nu ved at gaa sig træt af alle hendes Luner.

Stuerne fyldtes med Gæster, Gaarden med stampende Heste. Lysene skinnede ud af alle Vinduer. Aldrig kunde Fru Irmengard faa Mennesker nok tilhuse.

Snart blev det dog hendes Ægteherre formeget. Han led ikke at se hendes frie, æggende Væsen overfor de andre. Drengen forsømte hun helt, lod Pigerne skøtte ham — og Penge øste hun ud, som sad de inde med et uudtømmeligt Skatkammer.

Men da han sagde hende, at nu skulde det alt i en anden Gænge — hun fik finde sig deri og lægge sig efter at blive en ret Hustru og Moder — da blev hun hadefuld imod ham.

— Grev Wolfgang saa man aldrig mere paa

Castellatz. Kun til sin Faders Dødsleje kom han. Nu var han viet Klosterbroder og kaldte sig Pater Stefanus.

Da han skulde holde sin første Prædiken i Klosterkirken, mente Grev Kuno, at de burde tage derover. Fru Irmengard mødte da i Fløjl og Hermelin — med lange, vajende Fjer.

Men da den høje, blege Munk stod paa Prædikestolen, talte han saa flammende stærkt mod Øjnenes og Kødets Lyst, mod den fordærvede Verden og vort eget lave, bedrageriske Hjærte, at det var let at mærke, hvem han sigtede til.

Og med et stod Fru Irmengard op — gik med knejsende Nakke og fejende Slæb gennem de tavse, andægtige Rækker — forlod Kirken midt under Talen, steg tilhest og red derfra med sin Svend.

Det vakte en stor Bestyrtelse og Forargelse. Grev Kuno var rasende — men hun sagde haardt og skærende: „I mener kanhænde, at jeg skulde sidde dér og lade mig udpege for dem alle — og kysse Svøben, han svang, som en ydmyg Trælkvind? Da kender I mig lide!“

Men Kuno var for første Gang tilsinds at give sin Broder Ret i alle hans Ord.

En Tid derefter var Greven til Castellatz paa Jagt oppe i Bjærget med andre Herrer af Omegnens Adel — og styrtede ned i en Kløft, hvorfra man drog ham op som død . . .

— Fru Irmengard sad ikke længe Enke. Den Adelsmand, som paa hin skæbnesvangre Jagtdag bragte hende Bud om hendes Husbonds Endeligt, ægtede hun kort Tid derefter.

Han var af Slægten Vintler og var kommet en Del til Castellatz før Borgherrens Død. Der var ved hans barske, utæmmede Styrke noget, som straks havde draget Fru Irmengard.

En Dag, hvor hendes nye Ægtefælle havde drukket over Tørsten, som han ikke sjældent brugte, slog han sin Arm om hende og raabte: „Det var godt, at han ikke gjorde mig Tiden for lang — men brækkede Halsen i den Kløft! Ja — naar jeg skal være helt ærlig, hjælp jeg vel selv en Kende til. For Jer vilde jeg have — som I nok ved!“

Hun for fra ham — som forfærdet. Men saa lagde hun sig roligt tilrette igen i hans Arm: „Ja, hvad — vi skal jo alle den Vej! Og brat og let blev hans Død. Han var en Ordbryder — han lovede mig Glæde, jeg aldrig fik.“ — —

Ved sin nye Husbond blev Fru Irmengard endnu hastigere led end ved den forrige. Heller ikke han gjorde hende Pinen lang — faldt ned ad Trappen en Aften, han ikke var ædru, og saarede sig dødeligt med sit eget Værge — men endda vilde Rygtet vide, at hun alt var gode Venner med flere andre før hans Død.

Derefter giftede hun sig ikke mere. Nej — hun tænkte vel, at man bliver dog ikke fuldt saa hastigt af med en Mand som med en Elsker.

Nu var hun fri. Kunde leve saa hidsigt, saa susende, døvende vildt som hun lystede — slippe alle Tøjler, tømme alle Glædens Bægere uden at staa nogen til mindste Regnskab derfor.

Og Livet, der førtes paa Borgen Castellatz, blev en stor, himmelraabende Forargelse.

I Marienberg-Abbediets brede Gaard vokser Græsset grønt og frodigt.

Midt paa den hvide Mur overfor Kirkedøren er rejst et stort Krucifiks.

Og bag Klostertaget stiger den alvorsfulde, granbevoksede Bjærgside i Vejret.

Ind ad de mange Vinduer skinner den blaa Dag og den stjerneklare Nat. Men Lysene glimter kun sparsomt bag Ruderne, naar Mørket falder paa, og de slukkes tidligt under Bøn.

Natten igennem er der dyb og from Stilhed.

Der er dem, som vil vide, at der glider lydløse Gengangertrin gennem Mørket — at Abbed Lucius gaar ned ad Gangene i sin sorte Munke-drugt med Rosenkrans ved Siden og Hætten trukket dybt ned over Øjnene.

Hvorfor han maa gaa igen, kan ingen sige. Der er jo saa mangen Hemmelighed over et Menneskes Liv og Død.

Men hvis en Broder møder ham og da korsrer sig og siger: „Alle gode Aander lover Gud Herren“ — bøjer hans Hoved sig dybt og samstemmende under Hætten.

Selv Nattens og Dødens Genfærd har intet skræmmende ved sig paa denne viede Grund.

Blandt de lærde, sorte Munke er Pater Stefanus den frommeste og den mest nidkære.

Den Dag, han drog ind i Klosteret, sagde han til Abbeden: „Her er jeg, min Fader! Jeg vil lære at dø. Thi jeg har fundet, at der er i mig selv intet, som er Livet værd.“

Abbeden, der elskede ham som sin egen Søn,

svarede: „Vor Herre velsigne din Indgang til at lære at leve. Thi Selvets Død er Liv“.

Siden da er Dage blevne til Uger og Maaneder — og Maaneder til Aar under Klokkeklang.

I Bøn, ved Gudstjeneste, ved Studier, under ensomme Vandringer op ad Bjærget med Breviaret i Haand har Pater Stefanus staaet som paa en eneste ubrudt Nattevagt — øsende af alle de hellige Hjælpekilder, kæmpende uden Ophør for at naa til Liv gennem Selvets Død.

Og han synes, at Maalet rykker — ikke nærmere, men længer bort. At alt det gamle er lige forfærdende stærkt i ham — at han aldrig, aldrig vil kunne blive færdig med at afdø derfra.

Abbeden siger: „Heller end at stirre paa vort gamle Menneske og bekymres og fortvivle, fordi det rører sig endnu, skal vi agte paa, om ikke det nye Liv begynder at bryde frem. Det er langt det sikreste Tegn paa Selvets Død. Og dette Liv fornemmes kun som ét: som Kærlighed“.

Men dette nye Liv — ak, nej, det sporer han intet til endnu! — —

En Glæde har han haft: at bistaa sin Fader paa hans Dødsleje, lede hans Tanke og hans Hjærte opad — og faa hans Velsignelse derfor.

Og den Broder, som altid før stod ham fjærn, søgte ham en Aftenstund i Klosteret og sagde: „Jeg forstaar dig bedre nu. Thi jeg begynder selv at ledes ved Verden, ved Kødets Lyst og mit eget Hjærte“.

Han svarede: „Lykke til, min Broder! Bliv kun saa led ved det altsammen, at du giver det op.“

Dagen efter fandt Grev Kuno sin bratte Død paa Jagten. Da blegedes Pater Stefanus' Kinder under Faste og Bøn for ham.

Han syntes, han bar den arme Sjæl paa sit Hjærte, som en Moder sit syge Barn paa Armene — naar hun vandrer op og ned med det, synger for det, vugger det frem og tilbage for at dulme dets Pine og lulle det til Ro . . .

Abbeden saa en Dag Pater Stefanus ind i hans sorgfulde Ansigt og sagde: „Saa kær har I ikke haft Eders Broder tilforn!“

Han svarede nej, thi det var sandt — men rakte uvilkaarlig Haanden frem som i Angst for, at den ærværdige Fader skulde sige mere og drage nogen Slutning ud deraf.

Thi hvem turde fastslaa for sig selv, at han er vokset i Kærlighed! — — .

Siden har han været helt uden Forbindelse med sit Barndomshjem. Taler aldrig om det, ser aldrig derover. Det er som skilt fra ham ved Have, Floder og Afgrunde — som rykket hundrede Mile bort.

Og skønt de andre Munke ved god Besked om, hvad der gaar i Svang paa Castellatz, nævner ingen det for ham. Det kom til at hvile for tungt paa hans Tanke.

Han staar med hele sin Sjæl i den store Kamp paa Liv og Død. Hans Blik søger indefter og op-efter . . . Aldrig mer udefter mod den Verden, han har strøget af sig — med alt og alle, som den rummer.

— En Morgen kalder Abbeden ham til sig.

„Min Søn“, siger den ærværdige Fader, „jeg har en ond Melding til dig. Jeg har søgt at holde den borte fra dig — for ikke voldeligt at bryde din stille, fromme Tankefordybelse dermed. Men nu maa det siges: din Broders Enke har i Aar og Dag siddet som en Skøge paa dine Fædres Borg.“

Pater Stefanus ser uforstaaende paa Abbeden. Slaget rammer saa brat, at hans Tanke staar stille.

„Jeg siger det“, bliver Abbeden ved, „fordi nu er Maalet fuldt. Der skal skrides ind mod den Forargelse. Præsterne ved Sognekirken har sluttet sig sammen med nogle retsindige Herrer af Adelen, deriblandt Ridderen til Fürstenburg, som er Formynder for det Barn, hvis Gods hans egen Moder øder. De“ — —

„For Himlens Skyld — hvad vil de gøre?“

„De vil faa hende til at afstaa fra det ugudelige Levned, hun fører.“

„Det lykkes dem aldrig — aldrig!“

„Saa — maa de tvinge hende . . . De ønsker, at du skal slutte dig til dem.“

„Jeg — jeg!“ Pater Stefanus slaar sine Hænder sammen. „Det er en Sjæl, en Menneskesjæl det gælder! Den vindes aldrig ved Vold. Den gaar fortabt derved.“

„Min Søn, der er forsøgt anden Fremgangsmaade. Gang efter Gang. Men hun svarer med Haan og Gudsbespottelse paa Præsternes manende Ord.“

„Det er deres Fejl!“

„Pater Stefanus!“ Abbeden løfter advarende sin

Haand. „Den sidste Præst, som var der, afviste hun med Trusler — vilde lade sine Svende hidse Hundene paa ham.“

„Min Fader — lad mig gaa derover! Lad ingen røre sig, før jeg har talt til hende.“

„Du glemmer, min Søn, at hun vendte dig Ryggen og gik, den Dag du sidst talte til hende.“

„Ligemeget! Nu vil hun høre mig. Jeg har de rette Ord til hende — jeg og ingen anden. Lad mig gaa, min Fader! Det er vor Herres Ærind.“

Der flammer saa stærk, saa sikker en Overbevisning i hans Blik, at Abbeden lægger sin Haand paa hans Skulder og siger: „Gaa da med Gud, min Søn! Kanhænde vil du kunne finde det stærke Ord, som den Broder i Sankt Benedikt en Gang talte til en af din Slægt, da han vakte Synderen til Anger og Ruelse. Den Broders Aand være over dig idag!“

Pater Stefanus kan næppe give sig Stunder til at høre sin Abbeds Ord tilende.

En Sjæl, en Sjæl i Nød — som kanhænde i dette Nu glider ned ad de sidste Trin mod Fortabelsens Afgrund! . . .

Og Borgen — Borgen ligger som bag Hav og Flod, vel hundred Mile borte!

Han husker, at den Gang det blev aabenbaret Sankt Corbinian, at Paven i Rom var i Dødsfare, da tilbød Vandet ham sit Løb for at naa derned — men han svarede: „Du er mig for sen“. Fuglene tilbød ham deres Flugt, men han sagde: „I er mig ikke snare nok“. Først da Vinden kom, sagde han: „Tag mig med“. Og naaede frem itide.

Men Vinden synes end ikke Pater Stefanus snar nok for hans Længsel. Nej, hastig som sin Tanke vilde han staa i sin Fædreneborgs Stuer!

Da de graa Mure rejser sig foran ham igen, kommer han sig for som en Afdød — der vender tilbage at se de Steder, hvor hans Liv en Gang er rundet.

Ingen afviser ham. Flere af Svendene kender ham og flokkes om ham i Gaarden for at kysse hans Hænder. De ryster bekymret paa Hovedet til ham.

Han føres ind i en af de kendte Stuer. Fra den brede Vinduesfordybning har man Udsyn i Urtegaarden gennem smaa blyindfattede Ruder.

En af Pigerne underretter ham om, at Borgens Frue ikke er opstaaet endnu. Er her Gæster tilhuse for Tiden, gaar det vel dem ligesaa. Hvor Natten gøres til Dag som her, gøres den klare Dag atter til Nat.

Pater Stefanus beder Pigen melde sin Frue, at han er her og vil vente, til hun kan give ham Foretræde.

Han staar i Vinduesfordybningen og ser ned i Urtegaarden, da han hører Døren gaa. Det er kort efter.

Han mener, at det er Pigen, som kommer tilbage med Besked — og vender sig hastigt for at høre den . . .

Fru Irmengard staar der.

Med lange, løste Lokker ned ad Nakken, med

blottede Arme og Skuldre . . . Svøbt i Flor og Silke — som mere fremhæver end tilhyller hendes Kvindelegeme — staar hun der som en æggende Udfordring til den sorte Munkeskikkelse.

Hun rækker og strækker sine blottede Arme med lade, vellystige Bevægelser. „Kan man nu ikke have sin søde Morgenro uforstyrret? . . . Skal man skræmmes op, som om Borgen stod i lyse Luer!“

„Det gør den kanhænde“ — han gaar frem i Stuen og staar ligeover for hende, men uden at se op.

Hun trækker paa Skuldrene: „Og om saa var! Somme trives bedst i Flammer — lig Salamanderen. — — Hvad fører Jer herover — efter hundred Aar? Hvad har I her at gøre?“

„Jeg har et Ord at sige Eder.“

„Har I? Skade, at I saa ikke faar mig til at høre det!“

„Jo. I bliver, til jeg har talt ud.“

„Gør jeg?“ Hun slaar en høj Latter op. „I ved kanske, at jeg gik sidst — fra et helligere Sted — og slyngede Jer Eders egne Ukvemsord tilbage i Ansigtet dermed! — Nu vover I at komme her for at gentage dem. Og I mener, at jeg lader mig det byde!“

„Ja . . . I tog fejl den Dag. De Ord, jeg talte, var kun henvendte til mig selv — da jeg havde faaet Øje paa Eder.“

Der stryger en mørk og hastig Rødme over hendes hvide Kind: „Saa fordærveligt var altsaa

det Syn, at I maatte holde Jer selv i Ørene med den Tordentale.“

„Ja.“ — Han løfter sine Øjne og ser paa hende. „Men til Eder har jeg et andet — et stærkere Ord.“

Hendes Øjne skyder blaa Lyn: „Et stærkere!“ siger hun skærende hvast. „Gaa“ — hun rækker Haanden ud og peger mod Døren — „gaa ud og hold Eders Dommedags-Prædiken for Dyr og Fugle, som Sankt Franciscus var saa klog at gøre — saa var dog Mennesker fri for at høre ham! Sig til Ørnen, at den maa ikke flyve, til Bækken, at den maa ikke styrte og skumme — gaa ud og revs hele den vilde, sorgløse Natur, fordi den lever som den gør. Og naar I har skræmmet og tæmmet den, naar I har truet det fraadende Vand til at stanse i sit Fald — saa vil jeg, jeg endda ikke høre Jer! Saa ler jeg Jer op i Ansigtet og lever som jeg vil og maa.“

„Nej — I ler ikke.“

„Hvor tør I tale om Liv — hvor tør I fælde Dom over et Menneskes Liv, I, som er død“ —

„Er jeg? Ja — der er kæmpet for det.“

„Saa død som en mulden Benrad i Munkenes Gravkælder deroppe! Dér har I hjemme — ikke her! Eders Hellighed — den er kun Død! Den er Selvmord. Ja, værre endnu — den er Mord! Den dræbte mig en Gang... Gaa — gaa“ ...

„Ikke før I har hørt mig ud“ — han staar rolig som før. „Siden kan I leve som I vil og maa“.

Hun vender ham haanligt Ryggen og gaar knejsende mod Døren.

Da siger han: „Irmengard!“ . . .

Hun stanser — —

Slaar Hænderne op for sit Ansigt . . . Vender sig langsomt imod ham . . .

Staar dér med Hovedet sænket — rokkende frem og tilbage . . . Jamrende, jamrende . . .

Han gaar et Skridt nærmere hen imod hende: „Jeg elsker Eder“.

Hun giver et Skrig — som den, der kender sig dødelig ramt — og falder forover henad Gulvet. Hænderne, som er vildt sammenslyngede over hendes Hoved, ligger nær ved hans Fødder.

„Nej, nej — nej!“ Hun hugger sit Ansigt mod Gulvet. „I maa ikke sige det! Nej . . . Jeg har lagt Snare om Eders Fod fra den første Dag vi saas — hører I! Jeg har villet lokke Jer til Fald — jeg“ — —

Han taler igen: „Jeg elsker Eder“.

„Nej — nej . . . Jeg har dræbt Eders Broder . . . Han, som gjorde det, var uden Skyld — jeg indgav ham Tanken . . . Jeg har haft flere Elskere end Aaret har Dage . . . Jeg er spedalsk fra Isse til Saal — jeg er fortabt“ — —

Han taler endnu en Gang: „Jeg elsker Eder“.

Da rækker hun sine sammenslyngede Hænder en Kende længer frem — og rører ved hans Fod . . .

Han staar ubevægelig et Øjeblik . . .

Saa gaar han langsomt hen imod Døren — ud af Stuen.

Da Pater Stefanus hin Morgen kom tilbage til Klosteret, var han saa hvid i sit Ansigt som den, der har set Døden under Øjne.

Men hans Blik var klart og lyst.

Han gik rolig ind til sin Abbed og sagde: „Ærværdige Fader — I maa være fejl underrettet. I har altid fundet mig at være troværdig — og jeg siger Eder: hun lever som en Helgen.“

— Det Ord af Pater Stefanus gentager de snart med Undren i den hele Egn.

Da Fru Irmengard rejste sig fra Gulvets Fjæle i sin Stue — da skar hun straks de lange, sorte Lokker af, der hang ned over hendes Skuldre — og slyngede dem ud ad Vinduet for alle Vinde.

Saa strøede hun Aske paa sit Haar, klædte sig i grovt Sækkelærred, lagde et Klæde om sit Hoved — og gik barfodet over til Klosterkirken for at skrifte. — —

Alle sine Smykker og Silkeklæder solgte hun, og Guldet, hun vandt derved, gav hun til Kirken — til Sjælemesser for sine to hedengangne Ægtefæller.

Sine glade Venner havde hun straks ladet fare, havde bedt dem leve vel og besinde sig, at de kunde finde Vejen frem til Himmerig.

Rummene i Borgen, som vendte ud imod Urtegaarden, dannede hun om til Sygestuer, hvor fattige lidende, særlig spedalske, kunde finde god Pleje til Legem og Trøst til Sjæl. Selv gik hun om derinde og forbandt deres værste Saar.

Sit Barn antog hun sig saa ømt som nogen Moder — og førte ham tidlig over til Klosteret,

at han kunde faa god Lærdom hos Brødrene og optugtes til hellig Vandel.

De nøgne klædte hun, de hungrige mættede hun, de sorgfulde besøgte hun.

Hendes Ry for Fromhed er efterhaanden gaaet vidt ud over Landet.

Præsterne fra Sognekirken og Benediktinerne fra Klosteret søger hende jævnligt. Thi ingen kan føre saa opbyggelig Samtale som hun — og al den Gave, de ønsker af hendes Pung, byder hun dem glad.

Kun Pater Stefanus gaar aldrig til Castellatz. Han siger: „Jeg har talt mit Ord til hende“.

For det Ords Skyld staar han i Agt og Ære i Klosteret som aldrig før. Thi saa vældig Kraft var der jo i det Ord, at det som et Under rejste den dybest faldne af Syndens bundløse Grav.

Naar Pater Stefanus staar paa Prædikestolen, flokkes Mængden ogsaa tæt i Klosterkirken — og Fru Irmengard kommer ridende fra sin Borg. Sidder længst nede i Kirken med bøjet Hoved — og tager alle hans Ord til Hjærte.

Underligt dog, at han har kunnet slaa et saadant Dommedags-Slag! Thi hans Prædiken er ikke haard og revsende. Den lyser af Kærlighed.

Men stor Magt har den til at drage Hjærterne — det spores nær og fjærnt.

Saa gaar der mange Aar . . .

— Pater Stefanus er Abbed i Marienberg-Klosteret, og Grev Wolfgang til Castellatz er en slank ung Mand, som lige er bleven trolovet med Ridderens Datter paa Fürstenburg.

Da han melder sin Farbroder det, siger Abbeden: „Min Velsignelse dertil! Maatte du faa en Hustru — som den Moder, du har haft. Bedre og skønnere ved jeg intet at ønske dig!“

Derefter taler han længe om hende og det Helgenliv, hun har ført, til den unge bliver helt varm om Hjærtet derved — men undrer sig med det samme. Thi han husker, at det er første Gang han hører Farbroderen udtale sig om hans Moder.

Ved sin Hjemkomst nævner han Abbedens Lovtale for Fru Irmengard. Hun er meget svag nu; de lange Aars opofrende Arbejde har omsider udtømt hendes Kræfter — saa baade hun selv og de andre føler, at hun næppe har langt igen.

— Ved Solnedgang den samme Dag vender Abbed Stefanus hjem fra en stille Vandring i from Eftertanke, da Broder Servatius melder ham, at der er nogen, som ønsker at tale med ham i det lille Rum ved Kirken, hvor han plejer at modtage de Mennesker, der søger ham.

En Kvinde rejser sig ved hans Indtræden.

Han kender hende straks paa Bevægelsen — og undrer sig ikke. Det er, som om han havde tænkt, at hun maatte vente ham der hver Aften.

For tredie og sidste Gang her paa Jorden staar de to ene overfor hinanden. Men han synes, at de tre Gange har varet hele Livet.

Haaret om hendes Pande under Hovedklædet er hvidt, Kinderne indfaldne og visne. Men Øjnene er blaa endnu.

Der stod iaftes udenfor hans Celles Glug en Stjerne, som lyste saa underlig blaat.

Han hilser hende — og beder hende straks sætte sig igen. Han ved, hvor skrøbelig hun er.

„Min Fader“, siger hun sagte og lidt tøvende, „I har sagt min Søn nogle Ord, som har forfærdet mig. Jeg kommer for at bede Eder tage dem tilbage — og aldrig gentage dem.“

Han svarer: „Det kan jeg ikke love. De Ord var min Hjærtens Mening. Og — den, jeg omtalte, fortjener dem tilfulde.“

Hun ryster paa Hovedet: „Jeg kan med et Ord omstøde Eders gode Mening og faa Eder til at bryde Staven over mit Liv. I maa intet tro om mig, som ikke er sandt. Det var ikke af Kærlighed til de fattige og syge, at jeg øvede mine Barmhjærtighedsgærninger.“

„Saa er I drevet dertil af en Kærlighed, som er større og har langt mere Værd — Kærligheden til“ — —

„Nej, nej — tro ikke det! Jeg har kun levet det Liv af Kærlighed til — et andet Menneske. Smykket mig med alt, hvad der kunde behage ham mest — kun tænkt paa ham derved. Der er ingen Fortjeneste ved det, jeg har gjort . . . Det har ikke været stort bedre end min forrige Vandel.“

Hun rejser sig: „Og nu, da I ved det — saa tal kun Dommens strænge og stærke Ord over mit Liv! Jeg giver Eder Ret.“

Han staar op som hun. Saa siger han langsomt: „Jeg tror, I tager fejl! Saa rig og hellig Frugt sætter ikke Kærlighed til et syndigt Menneske alene . . .

Men — hvordan det nu end er, vil jeg blot

sige: hvis et Menneske har grebet en Solstraale, han holde den fast, at den kan lede ham op, hvor den hører til. Hvis et Menneske af Hjærtet har favnet om en stor Kærlighed — han slippe den ikke, men stige ved den derop, hvor den kom fra og hører hjemme. Derop, hvor den er baaret udover sig selv . . . Hvor alle Sjæle lever af en eneste Kærlighed — den, der fylder Evigheden.“ —

Saadan bliver det sidste Ord, Abbed Stefanus taler til Fru Irmengard.

Faa Øjeblikke senere staar han i Klosterporten og ser hende langsomt drage bort ad Bjærgstien med sin Svend.

Aftenhimlen er gyldenbleg, Luften er sval af Dugg . . .

DET SVÆRESTE

HUN var en lille, varmhjærtet Pige, som voksede op paa den grønne Ø, der hedder Irland.

Udenfor hendes Barndomshjem stod Hørren tæt og frodigt. Og naar den blomstrede, var det, som om talløse blaa Øjne aabnede sig imod Solen.

Til højre Side begyndte Tørvemosen — og Tørvemosen hører aldrig op i Irland. Det var som en hel Verden at gaa paa Æventyr i — med Vand og Tuer, med Lyng og Bær og Fuglereder...

Men tilvenstre var der høje, grønne Banker, hvor Faarene gik i store Flokke, og hvor Hyrden sad med sin Sækkepibe.

Og steg man op over Bankerne, kunde man se udover Floden, som gled omme paa den anden Side.

Den mindede om en hellig Rosenkrans. For iblandt løb den hastigt mellem snævre Bredder — men lidt efter videde den sig ud til en lille, rund Sø med stille Flade. Saa snævrede den sig atter ind — og et Øjeblik efter bredte den sig paany ud over de grønne Enge. Og saadan blev den ved — til den laa som en hel Række smaa blanke Perler med smalle Led imellem.

Kønt og fornøjeligt var det altsammen, syntes den lille Pige — for hun saa paa det med glade, varme Øjne.

Hun var saa oplagt til at nyde Livet — og kunde ikke taale, at nogen gik glip af det. Hun græd sine modige Taarer over en død Fugleunge, der var kastet ud af Reden. „Nu kommer den jo aldrig til at flyve — den kommer aldrig til at synge“. Det kunde hun ikke komme over — det var altfor tungt!

Men der er i denne Verden mange, for hvem det ikke gaar at faa fat paa Livet og redde deres egen Glæde.

Og det gik saa underligt for hende.

Naar hun var paa Vej til Klosterskolen med sine Søstre og Nabo-Forpagterens smaa Piger, og de fik Lyst til at sætte over den brede Grøft og klatre op til Brombærrene paa den anden Side — saa vidste hun ikke selv, hvoraf det kom, men hun blev altid den, der maatte staa tilbage paa den sølede Vej og holde Skoleposerne, medens de andre huggede i sig.

Naar hun var mest oplagt til at lege, løbe op paa Bankerne, hvor Hyrdens Sækkepibe lød, saa vildt og klagende, eller ned til Floden for at vade mellem Sivene — saa var der altid en, der skulde sidde hos det Vuggebarn, som aldrig manglede i Huset, eller gaa Mor tilhaande i Køkkenet. Og det blev hende.

Naar der skulde trædes Synaale for gamle Mormor, eller hun skulde gnides med uldne Klude paa Ryg og Arme, var det ogsaa altid hende, der maatte gøre det.

Efterhaanden blev det Skik og Vane, at alt, hvad de andre skulde hjælpes med, kom de til hende

om — og alt, hvad de ikke selv gad gøre, læssede de over paa hende. Og saa endte de med at tro, at hun selv fandt det rimeligt saadan og egentlig ikke havde Lyst til andet.

Det gik ikke en Smule anderledes, da hun var blevet voksen.

Naar der var Dans eller anden Lystighed paa Nabo-Forpagterens store Gaard, blev det altid hendes Tur at være hjemme hos de mindre Søsken og hos Mor, som nu næsten altid var syg.

Hun fandt det svært — og imellem vilde hun ryste det af sig altsammen og sige: „Nu vil jeg more mig — og kun tænke paa mig selv“. Men det kunde hun aldrig faa sig til.

Og naar Faderen saa fortalte om de gamle, irske Konger, Helgener og Helgeninder og selv var saa glad ved det — og altid endte med at sige, at „ingen har Sagn og Sange som vi Irlændere“ — ja, saa kunde hun da ikke nænne andet end at svare: „Det er ogsaa det bedste jeg ved at sidde saadan og høre paa det!“

Faderen kyssede hende og sagde: „Min stille Pige — det er nu hendes Fornøjelse. Hun er ikke som de andre.“

Aa jo — hun syntes netop, at hun var som de andre. Men hun kunde ikke komme afsted med at vise det.

Hun blev ikke saa kendt og fortrolig med de andre unge paa Egnen som Søstrene. Men hun syntes alligevel, at Forpagterens ældste Søn var mer Ven med hende end med nogen anden —

selv om hun og han havde talt saa meget mindre sammen.

Han var saa lys, saa køn og glad! Hver Gang hun saa ham, fik hun en lille bævende Lyst til at lægge sine Arme om hans Hals og hviske: „Ved du — jeg er ogsaa glad af mig? Og naar vi to kommer sammen, skal jeg altid vise det“.

Og naar hun sad hjemme og spandt Uld, blev Rokken ved at snurre om, hvordan det alt blev anderledes, naar først hun kom sammen med Patrick.

En Dag efter Kirke kom han hen og spurgte, hvorfor man aldrig saa hende? Og lagde til, om hun ikke vilde love ham at komme over til dem den Aften?

Hun svarede ja — ham kunde hun aldrig have sagt nej til!

Men det blev umuligt. Ingen af Søstrene vilde blive hjemme. Og en maatte.

Saa tænkte vel Forpagterens Patrick, at hun dog ikke brød sig om ham. Og samme Aften, medens hun sad hjemme og hørte Faderen fortælle om Konger og Helgeninder, forlovede han sig med hendes ældste Søster.

Det var sværere end alt andet. Næsten ikke til at komme over! — —

Det var en Tid efter, at hun hørte den Dominikaner, som var kommet paa Besøg, prædike i Kirken.

Han sagde, at vi vil saa gerne lade os tjene af Livet — lade alt og alle tjene os til Gavn, Behag og Glæde. Men det er lige omvendt af hvad det

skulde være. Livets Herre har selv sagt, at han kom ikke for at lade sig tjene, men for at tjene — og vil vi høre ham til, maa vi tage det Ord op. Vi skal tjene — tjene Livet, det vil sige Livets Herre, og søge at tjene andre til Hjælp, til Gavn og Glæde. Først da opfylder vi vort Livs Bestemmelse og naar den sande Lykke.

Da forstod hun, at de Ord var talt til hende. Det var hende, som havde grebet Livet helt forkert an, som bare havde søgt sit eget og ønsket, at alt og alle skulde tjene hende til Gavn og Glæde — og været syg af Sorg, fordi det ikke lykkedes.

Men nu vilde hun kaste alt sit eget overbord — og kun være til som Tjenerinde. Tjene Livets Herre i alle dem, der har det ondt, lider ilde og er glemt af Verden.

Man faar Plads i Hjærtet for dem alle, saasnart man blot er af med sig selv.

Længselen efter at yde den Kærligheds Tjeneste blev saa overmægtig i hende, at den snart ikke kunde stilles i Hjemmet. Moderen døde kort efter, de yngre Søstre voksede op — der var ikke tilstrækkelig Brug for al hendes opofrede Kraft, hendes bundløse Trang.

Saa traadte hun ind som Søster i den hellige Vincens af Paulas Orden, den, der antager sig andre i tjenende Kærlighed.

Hun var først ved et lille Børnehjem — men skønt hun lagde al sin varme Iver i Gerningen, kunde heller ikke den stille hendes Hjærtes Længsel. Hun begærede at udrette mere.

Saa kom der Bud fra den store Verdensstad bag Land og Vand, at der savnedes Søstre ved et nyt Fattig-Hospital i et af dens værste Kvarterer.

Og saa randt Glædesdagen op for Søster Brigida, som hun nu kaldtes. Hun blev udset til at rejse over dér, hvor Trangen til Kærligheds-Tjeneste endelig vilde kunne staa Maal med hendes Trang til at yde den — hvor hendes Hjærte endelig vilde kunne faa Afløb for al sin brændende Higen.

Langt ude i en Forstad til den store, larmende By, hvor Husene bliver fattige og lave, og hvor man bag de tæt sammenpakkede Tage skimter en fjærn Blaanen af Marker og Højder, dukker Josefs-Hospitalet frem som en lys Oase.

Omgivne af udstrakt Havegrund ligger dets mange hvide Bygninger.

Og indenfor, i store luftige Stuer, i skinnende rene Senge, ligger forkomne Mennesker fra alle Elendighedens Steder, med nedbrudte Legemer, behæftede med alle uhyggelige Sygdomme, kastede hen som Vrag paa en Strandbred.

Men midt paa Gulvet i hver sollys Stue er der en stor Firkant blomstrende Potteplanter med friske, fine Farver — som en hel lille Vinterhave. Man kunde næsten tænke sig Fuglesang derinde!

Mellem Sengene færdes de stille Plejersker i deres blaa Lærreds Dragt med lysende milde Ansigter.

Over dem forbavser Patienterne sig endnu mer end over den uvante Hygge og Renlighed. At Men-

nesker kan se saadan ud — det havde de slet ikke tænkt sig! De synes næsten, at Ansigterne, som bøjer sig over dem mellem Linets hvide Vinger, maa være Engles.

Disse Ansigter er der ikke blot Dagen igennem, men ogsaa i mangen søvnløs og angstfuld Natte-time. Med en Taalmodighed, der aldrig trættes — fordi de blaa Søstre har lært at øse den af bundløse Kilder.

Det er, som om der i dette Hus kun var tænkt paa de lidende og aldrig paa deres Plejersker — som om Arbejdet der paahviler dem, næsten var anlagt paa at slide dem op.

Men de siger selv med Smil: „Det er jo, som det skal være. Vi tjener En, der tjente sig tildøde for os. Hvorfor skulde vi ikke ogsaa sætte Livet til!“

Det gør de ikke saa sjældent. Paa Søstrenes lille Kirkegaard kan man se det af Aarstallet paa Gravene. I Tyverne dør ikke faa — de fleste i Tredive og Fyrre; kun ganske enkelte naar at blive ældre.

Falder det dem dog aldrig svært, det Liv? Nej, de siger alle: „At tjene ham er idel Glæde“. Og deres Ansigter svarer for dem.

Forstanderinden siger: „Vi har kun en Higen: at maatte fuldkomme vor Tjeneste. Her gaar Søster Thérèse — som er vokset op i Luksus og Overflod, forvænt, forkælet — og renser og forbinder de fattige Patienters værste Saar uden at blinke. Her sidder Søster Marguerite — der før ræddedes blot ved at høre Døden nævne — ved

det ene Dødsleje efter det andet og ofrer baade Maaltider og Nattehville for ikke at vige fra en, der strider sin sidste Strid. Her gaar Søster Elisabeth — hvem Mennesker har skuffet og krænket som ingen anden — og søger blot at mildne og opklare saarede, formørkede Sind . . .

Ingen af dem har det svært. Nej — de, af hvem det strængeste Arbejde kræves, har det bedst. Vor Herre viser dem jo blot, hvor brugbare han finder dem.

Savn og Møje, Anstrængelser og Farer — intet af det kan skræmme os. Thi alt det bekræfter os i Tjenesten.

Der er kun et, et eneste, som falder os svært. Saa svært, at vi næppe kan bære det — saa svært, at vi næppe ved Trøst derfor.

Det er at blive sat fra Gerningen.“ — —

Og der er i det store Hus en, ved hvis Navn der glider en Skygge over de andres Ansigter — en, som har det ubegribelig svært.

Det er ikke nogen af Patienterne. Nej, hvad de end kan fejle, de har det let imod hende.

Det er Søster Brigida. Det er den lille irske Søster.

For hun sidder i sin Stol med hvide, ledige Hænder i Skødet.

Den Dag, hun kom, for over et Aar siden, brød en Hjærtesygdom ud hos hende, som ingen før havde mærket noget til.

Havde den brændende Higen efter at opofre sig været stærkere, end Hjærtet kunde bære den?

Dag ud og ind sidder hun i tvungen Uvirksomhed

i Stolen ved Sengen — stablet op med mange Puder i Ryggen. Glødende røde er hendes Kinder, hastigt hendes Aandedræt. Hun sidder og ser ned mod de tomme Hænder, der aldrig kunde faa fat paa Livet — hvordan hun saa end søgte efter det.

Tænker vel paa alt det, der kunde falde svært i hendes Opvækst — naar hendes Glæde saa ofte gik i Løbet. Paa det, der faldt sværere siden — da hendes Lykke gik tabt.

Men ender altid ved dette, det sværeste af alt: at være gaaet glip af sin Gerning. Afsat fra Tjenesten — afsat . . .

Afsat — hun løber Panden mod det forfærdelige Ord, til hun ikke kan udholde det — maa tænke paa noget andet.

Bakkerne derhjemme med Faarene . . . Floden, hvis Løb var som en Rosenkrans . . . I Tanken lader hun alle dens blanke Smaasøer glide som Perler gennem sin Haand. Hvor mange hellige „Pater Noster“ og „Ave“ kunde det blive til? — —

Der er ingen Udsigt til Bedring — men egentlig heller ikke til snarlig Bortgang, som jo her var en Udfrielse. Skønt — dø uden at have udrettet en Smule — det blev dog tungt!

De andre Søstre har ondt ved at finde Ord til Trøst. De staar jo overfor det, der synes dem selv allersværest. Vel ved de, at man kan tjene gennem Lidelse saavel som gennem Gerning. Men det synes saa let for dem at sige — og kunde falde saa svært for hende at forstaa.

— Saa en Dag beder en af Patienterne, en ganske

ung Mand, der er lam, om han maa tale med den syge Søster, som han har hørt om.

Han bæres paa en Baare hen i Gangen foran hendes Kammer — og hun ledes ud og sættes ved hans Side. Saa siger han:

„Søster, den Gang jeg var en lille Dreng, kunde jeg ikke forstaa, hvorfor jeg ikke maatte springe om og lege som de andre. Og jeg græd over det. Saa sagde Mor til mig: „Det er gjort saadan af Vorherre, fordi jeg ikke kunde undvære dig. De andre gaar fra mig hvert Øjeblik — og inden du kom, tænkte jeg tidt: faar jeg dog aldrig en, som vil blive hos mig? Saa fik jeg dig — som jeg kan have helt for mig selv. Det var netop hvad jeg ønskede; derfor er du den allerbedste for mig“. — Hun sagde det jo for at trøste mig. Men sandt var det paa en Maade. Mig hang hun allermest ved.

Og, se nu — Jer barmhjærtige Søstre holder Vorherre jo særlig af for alt det gode I gør. I er hans kæreste Børn. Men han tænker maaske ogsaa: en af dem maa jeg dog have helt for mig selv. Og det er nok derfor, De skal sidde saadan hen. For Arbejdet spreder jo dog — selv om man gør det for hans Skyld. Men Dem, Søster, kan Vorherre ikke undvære noget Øjeblik. Han vil have, at De altid skal være hos ham og tale med ham.

Ja, jeg kan ikke sige det, som jeg gerne vilde — men De skal se, det er nok saadan.“

Den lille irske Søster ser paa ham med blanke brune Øjne, og der løber store Taarer ned ad hendes Kinder: „Ja, min Broder“, siger hun med

Møje — baade fordi Hjærtet og Sproget lægger Hindringer i Vejen — „det er en stor Udvælgelse — og jeg fortjener den slet ikke. Men — det, De siger, gælder Dem selv først og fremmest! Det er derfor, De maa ligge saadan udstrakt.

Det er ikke at være afsat — det er at være indsat til Tjeneste nærmest ved ham selv.“

— Den Aften siger Søster Brigida til Søster Thérèse, der hjælper hende i Seng:

„Jeg har længtes saa meget efter Glæde en Gang. Og siden har jeg længtes endnu mer efter Gerning. Men det spreder dog altsammen tilsidst. — — Nu længes jeg kun efter det, som er nærmest ved ham selv. Og hvis det sværeste er det nærmeste — saa vil jeg det selv.“ —

Søster Thérèse græder, da hun gaar fra hende. Og da hun fortæller det til Forstanderinden, nikker denne alvorsfuldt og siger:

„Er ikke dette at fuldkomme sin Tjeneste! Nu dør hun nok snart, Søster Brigida.“

VOR BRODER WENZEL

SKYGGERNE længes i Abbediets store Gaard.
De skrider frem med lydløse Fjed . . . Over Græsset, hvis gyldentgrønne Skær mørkner og blaaner bort . . . Over det store Liljebed — hvis høje Blomster bliver dødninghvide, strænge og kolde . . . Over den mosgroede Sandstens Kumme, hvis spinkle Vandstraale høres saa tøvende i sit Fald — som tænkte den en Del paa at tie helt stille og lægge sig til Ro i Kummen, nu Dagen gaar paa Hæld.

Skyggerne længes . . .

Gennem Buegangen gaar en lille Skare sorte Munkeskikkelser op imod Kirkedøren. Med sænkede Pander og nedslagne Øjne.

Saa glider den enes Blik en Kende til Side og strejfer Liljebedet.

Hastigt drages Blikket tilbage — som skar Synet i Øjet. Og næppe hørligt sukker han.

Men dette næppe hørlige Suk forplanter sig i samme Nu til de andre.

Thi alle tænker de det samme.

Endnu for saa faa Dage siden . . . Stod han ikke dér imellem Liljerne og hjalp Broder Matthias at vande? Med den Latter, der var som en Opsang, de lyse Øjne, der gav Glæde . . .

Skal man aldrig høre ham le igen? Lige saa godt kunde man tro, at Solen ikke skal staa op mere! — —

Munkene gaar videre opad Buegangen.

Vor Broder Wenzel! Henover dig er den lange Skygge skredet . . . Du, som var saa varm af Liv, saa straalende af Lys, du blev kold og hvid og stræng for vore Øjne. Og borte — helt borte tilsidst . . . .

Men Skyggen blev.

Ja — nu længes den i Klostergaarden!

Gennem Egetræs-Døren drejer de sorte Skikkelser ind i Kirkens Halvlys, hvor Røgelsen tynger Luften med sødladen Duft af visne Roser.

Pater Hugo gaar henimod Skriftestolen. De andre knæler nede i Kirken, beder Angersbønner og Bodssalmer, indtil det bliver deres Tur.

En efter en gaar de hen til Skriftestolen. Glider som Skygger gennem Kirkens Dæmring.

Pater Aloysius er tilbage som den sidste.

„De profundis“ — — Hans Hænder knuger sig vaandefuldt sammen, medens han beder den Salme, hvis Ord ogsaa favner om de afdøde.

Og umærkeligt glider Requiemstoner fra Sørgehøjtiden igaar ind i Bodssalmen: „Recordare, Jesu pie — — Jesu pie, Domine“ . . .

Hans Hænder knuger sig fastere mod hinanden — næsten som om han vred dem.

Ak, kan der nu bedes andet end Dødsbønner her! Døden er i Klosteret. Denne ene Bortgang uden Afsked og Beredelse, denne bratte Afslut-

ning paa et Liv, der syntes ukueligt, har ligesom sat Slutstreg under alles Tilværelse.

Det er, som om alle Stemmer var forstummede med den ene — alle Fodtrin døde hen . . . . Alle Rum er blevne tomme — han fyldte dem alle.

Naar han prædikede her i Kirken — helst om Jul, eller mer maaske til Paaske, Pinse eller Allehelgen — da mente man jo, at selve den store Højtid dalede ned fra oven, og at man havde strøget Jorden af sig . . . Stod der, i Klæder hvide som Lyset, og holdt Fest helt ind i Himmerig med alle de salige Engle . . . .

Gud bedre det — selv herinde vil Dagene nu kanhænde synes graa og søgne!

. . . . Og hvor kunde han ikke gøre Hverdagen festlig! Hvor faldt der dog en bred Strime af Lys ind i Bibliotekets eller Skriptoriets klamme Skygge, naar Pater Wenzel stod i Døren og vilde se til „de stille Skattegravere“ — Brødrene, der granskede i de gamle Haandskrifter — og de flittige Afskrivere derinde. Hvor skønt kunde han ikke tale til hver især om hans Arbejde!

Ak, hvem vil nu sige om de Englehoveder, hvormed Pater Aloysius udstyrer sine Randtegninger i Haandskrifterne, at de er mer hjærteligende end mange Prædikener!

Ikke blot dér, nej, hvor han gik og stod, Pater Wenzel — hos Pater Ambrosius oppe ved Orgelet, hos Broder Nikolaj nede i Køkkenet — overalt blev enhver gladere ved sin Gerning og syntes, at der var mere ved den.

„Hvad skulde vi gøre uden Pater Aloysius —

hvad blev der af os uden Broder Nikolaj!“ Naar hans varme, dybe Stemme sagde det — ja, mente man saa ikke selv, med bævende Hjærtensglæde, at man var en Kende uundværlig. Og fik Lyst til at blive det ti Gange mere!

Nu er Hænderne slappede og Knæerne vaklende. Hvers Gerning er blevet uvæsentlig, hvers Evne ringe.

Det er, som om de alle havde levet af hans Liv — og nu var døde af hans Død.

Vor Broder Wenzel — vor Broder Wenzel . . .

Aa, hellige Guds Moder! Om det alt kun var en ræddelig Drøm — af hvilken man snart kunde vaagne . . . Med et dybt og langt Udfrielsens Suk!

— Pater Ambrosius gaar ud af Skriftestolen. Det er Pater Aloysius' Tur.

Et Nu lægger han Hænderne, der skælver og er klamme, ind over sine Øjne. Saa rejser han sig og gaar hen til Skriftestolen.

Knæler ned — og beder ham, hvis Øjne ransager alt, at vare paa hans Hjærte og paa hans Læber, at han maa skrifte ret og fuldstændigt.

Det er Abbeden, som sidder i Skriftestolen.

Hans magre, fintskaarne Ansigt lyser hvidt i Skumringen. Roligt og ubevægeligt som altid.

Lynslaget, som har ramt Abbediet, har ikke kunnet bringe ham ud af Ligevægt.

Brødrene ser det med sky Undren. For Abbed Gregor har Pater Wenceslaus altsaa ikke været mer end hver af de andre.

Efter alles Ønske havde han nok gjort ham til sin Prior — men til en Post finder man altid en Eftermand.

Det er kun Mennesket, som ikke kan erstattes. Og har man naaet at kue og tilintetgøre alle sine personlige Følelser, saa man ikke fæster sig ved nogen enkelt mer — da er man jo ogsaa uden Savn!

Saadan tænker Brødrene. Abbeden ved det og ønsker det ikke anderledes.

Den Sorg, hvis Dyb ingen af dem kan lodde, skal heller ingen kende.

Ved nogen af dem, hvordan man elsker den, i hvem man ser Virkeliggørelsen af sine stærkeste Længsler, Muligheden for sin Livsdrøms Opfyldelse? Kender de overhovedet noget til at gaa med en Livsdrøm under Hjærtet?

Og mon de har ment, at det kunde være nok for Abbed Gregor at staa som Leder af et Kloster i Række med de fleste andre?

Aa nej . . . Det var hans brændende Drøm, da han tog Styret, at hans Abbedi skulde staa stjerne højt over Gennemsnitsmaalet — være Staden paa Bjærget, der drog Øjne og Hjærter opad, Lyset paa Stagen, der spredte Tidens lovløse, kætterske Mørke, Arnestedet for en af hine store, lutrende Bevægelser, der har forplantet sig vidt ud over Landene og baaret et Klosters Navn op imod Skyerne.

Hvem glemmer Cluny og Clairvaux, medens Tiderne gaar! . . .

Men der var en Brist i Abbed Gregors Ævne

til at handle. Og han var uden Magt til at opflamme andre, drive dem ud over sig selv — smælte dem sammen til en Enhed.

Han sad i sit Klosters svale Skumring og drømte stort, vilde brændende — men kom ikke videre. Udklækkede stærke Planer — men stækkede selv deres Vinger med sin grublende Eftertanke, saa de aldrig flyvedygtige kunde stige ud i Dagen.

Og Brødrene gik der omkring ham — med bøjede Nakker i udtraadte Spor. Havde vel hver for sig baade redelig Vilje, Dyder og Ævner . . . Men der kom ingen samlet Virkning ud deraf. Bækkene strømmede ikke sammen til en Flod.

Alt gik i en jævn og god Gænge — men der skete intet. Ingen Paavirkning og Løftelse af gennemgribende Betydning udgik fra Klosteret.

— Saa var det en Dag, at Foraaret stod ind ad Dørene — med Sol og susende Vejr . . . Han kom — vor Broder Wenzel.

Blaaøjet, lyshaaret — fuld af Lærdom og klar Forstand. Straalende stærk især af Liv.

Hvor Abbeden elskede ham i samme Nu — med afhængig Inderlighed, som Saul elskede David! Elskede i ham den ubekymrede, frodige Modsatning til sig selv — den sunde Natur, hos hvem hver Indskydelse fødtes som Beslutning, hver Beslutning som Handling.

Undrende spurgte han ham: „Hvor fandt I Vejen herind, min Broder?“ Thi det stod for ham som et helt Mirakel.

Den anden svarede: „Verden stod mig imod . . .

I et andet Menneske. Saa var jeg led ved den med det samme. Nu vil jeg opover den.“

Bad Abbeden ham betænke sig og nøje overveje — som der vel var god Grund til?

Eller — lukkede han umærkeligt Dør efter Dør bag Novicen i Prøvetiden? Spærrede af for ham paa alle Maader — syg af Angst for at miste ham igen?

Kanske — men saa var det jo bedst for den unge selv. Og havde Abbed Gregor endelig fundet Haanden, han havde nødig til sine Planers Udførelse, var det vel ikke Meningen, at han skulde slippe den igen. Det fik ingen Magt i Verden ham til!

Siden, da Pater Wenceslaus var viet Præstebroder, hændte det, at han selv kunde sige: „Det var vel hastigt gjort, det Skridt ud af Verden! Nu var jeg kanhænde blevet lidt længere derude — og havde tvunget den — og alle andre.“

Men da svarede den ærværdige Fader altid: „Ja, min Broder . . . Men Verden — Verden havde ført Eder vidt og vildt. Derfor har jeg holdt paa Eder.“

Saa sagde Pater Wenceslaus varmt: „Det var ogsaa bedst, min Fader. Her er man i Havn — i Sikkerhed.“

Abbeden maatte vel minde ham om, at vi er nok ude af Verden — men den er ikke ude af os . . . .

Dog elskede han denne frygtløse Tryghed — vilde ikke for alt i Verden have ham forsigtig og ængstelig, som Flertallet af de andre var.

Aa nej, det blev han heller ikke — fik aldrig lagt sig Apostelens Formaning om at „vandre varlig“ ret paa Sinde, vor Broder Wenzel . . . .

Men han sang med Salmisten: „Med min Gud stormer jeg mod en Trop — sætter jeg over en Mur.“ Og hvor langt færre naar ikke det!

Abbeden saa al hans skønne Kraft udfolde sig i et Gudsforholds stærke Inderlighed og gennemtrænge hele Klosteret — uden at han selv anede det.

Som i Leg fik Pater Wenzel rammet en Pæl igennem den snigende Fjende, der har undergravet saa mangt et Kloster — Ugideligheden, som er den syvende Dødssynd og kan skyde som Mug opover alle Stene, æde om sig, brede sig, indtil den gaar over til dræbende Livslede . . . .

Den kendtes aldrig, hvor han var nær.

Og Tungsind, Anfægtelser, der kan formørke Luften, jog han paa Flugt, som Dagen jager Skyggerne. Han sagde altid: „Man skal ikke gruble over sine egne Tvivl og kætterske Meninger. Det bliver endeløst — det er blot det, de venter paa for at opsluge En. Men naar man aldrig agter paa dem, trættes selv Dæmonerne af at hemsøge En. Der er andet og lysteligere for en Kristensjæl at grunde over.“ — —

Naar Foraarsdagen gaar gennem Skoven, grønnes den — Fuglene synger og Bækkene springer . . . .

Brødrene i Klosteret rejste Hovedet, blev frejdige, glade, levedygtige i Pater Wenceslaus' Nær-

hed. Sad inde med Ævner, man ikke havde agtet paa — udfyldte, fuldstændiggjorde hverandre.

Med ham blev Broderskabet en Magt at regne med. En Hær under Fremrykning, med flyvende Faner og klingende Spil — rede til at erobre Verden.

Abbed Gregor saa Virkeliggørelsen af sin Livsdrøm rykke nær — --

— — Det er forbi . . . . Uigenkaldeligt! Han ved det.

Drømmen er bristet i hans Hænder. Hans dyreste Tanker skal aldrig se Dagens Lys. Han sidder tilbage i faldende Tasmørke — med en Skare slagne Mænd omkring sig, en opløst Hær under Tilbagetog.

Han har maalt hele Tabets Storhed ved dette ene uventede Dødsfald. Har intet villet mildne eller tilsløre for sig selv. Thi aldrig skal et Kristenmenneske søge at lide mindre end vor Herre havde ment — og kun den, der gaar tilbunds i Sorgen, kan hæve den Perle, som er gemt dernede.

Abbed Gregor har sunget Lovsang fra Dybet af sin Smærte — sit „de profundis“. Han forstaar, at naar hans brændende Higen aldrig skal løses ud i Daad, og dog ikke kan dø, er det fordi den, indestængt i hans eget Hjærte, skal være det Baal, hvori hans Sjæl skal lutres til et evigt Liv.

Han tilbeder den Vilje, der har bestemt det saa. Og er det Revselse, fordi han tog den Broder,

i hvem han elskede sit eget Liv, „som et Rov“ — saa bøjer han sig og siger Amen til at miste ham.

Derfor kan han gaa rank og tilsyneladende uskadt under det Slag, der dræber ham.

Han er blot endnu som lammet i alle sine Tanker.

Og han har svært ved at kue en dump Vrede, der til Tider vil overmande ham — overfor alle de livløse Skygger, der glider omkring ham. Disse magtstjaalne Skikkelser, som ikke tilsammen kan opveje den ene — den eneste ene, der gik tabt . . .

Vor Broder Wenzel . . . .

Abbeden sidder i Skriftestolen. Han er træt.

Fire Brødre har han haft til Skrifte. Nu begynder den femte sin Selvanklage.

For femte Gang denne Eftermiddag skal han høre den velkendte Ramse om Ligegyldighed under den hellige Messe — om et hastigt Ord sagt til en Broder, eller et skadefro Smil over en af hans Smaa-Skrøbeligheder — om en ukysk Tanke, opstaaet i selve Helligdommen og ikke straks trængt tilbage, men svælget i en hel Bedetid tilende — om Selvros under ydmyge Ord . . . .

Ensformigheden i disse Bekendelser om lutter smaa og tilgivelige Synder er jo i og for sig kun glædelig — men virker dog en Smule sløvende paa Tanken. Især naar man i Forvejen føler sig træt til Døden.

Abbedens Hoved har bøjet sig en Kende forover. Hans Øjne har lukket sig et Sekund eller to . . . .

Da er de med et vidt aabne — skarpe og vaagne — under de rynkede sorte Bryn.

Ensformigheden er brudt — voldelig brudt. Hvad er dog dette?

Han kan ikke tro sine egne Øren!

Pater Aloysius — Abbeden kender Stemmen — den unge blide, indadvendte lærde med det sagesløse Ansigt, de klare Øjne og det stilfærdige, lidt sky Væsen, han, der bærer sin rene Helgens Navn saa vel —, Pater Aloysius er efter et Øjeblik Tøven begyndt at anklage sig selv for et af de svære Fald. For Overtrædelse af det sjette Bud — for den tredie af de syv Hovedsynder — for Ukyskhed. Ikke i Tanke eller Ord — nej, i Ger-ning.

Det er Pater Aloysius — Abbeden kan ikke tage fejl. Det er den Broder, han vilde indestaa for som for sig selv. Hvad kan man saa vente sig af de andre? Er de ikke blot brudte, lamslaaede af det uerstattelige Tab — er de nu ogsaa ved at fordærves?

Nej, det er ikke muligt!

„Sig det igen!“ Abbeden taler kort og myndigt. „Hvordan opstod den første Tanke om Fristelse?“

„Det kom saadan, ærværdige Fader —“ Pater Aloisius' Stemme er svag og bævende; Bekendelsen falder ham ikke let — „at her var en Kvinde til Skrifte forrige —“

„Nævn ikke Dagen, hvis hendes Skriftemaal skal berøres.“

„Hun rejste forbi. Var blot nogle Dage i Herberget nedenfor Klosterhøjen. Det var en højbaaren“ —

Abbeden bryder ham atter utaalmodigt af. „Intet mer om hende! Der er alt sagt for meget. Husk, hun maa ikke kendetegnes“.

„Hun er langt borte nu, ærværdige Fader, og ingen ved, hvor hun drog hen. Hun — jeg bryder ikke „sigillum confessionis“, jeg siger blot, fordi det maa siges som Forklaring, at det er muligt hun har anklaget sig for — Ukyskhed. Ikke saadan, at hun gav Forargelse ved sit Levned — men saadan kanske, at hun bar paa en Følelse for en, som ikke var hendes Mand — en, som hun havde kendt en Gang og mod sin Vilje afvist, fordi hun var stolt og sky, og — —

Det er muligt, at den Følelse var saa stærk i hende, at hun syndede i Tanken derved, og at hun med Angst og Smærte følte: saa jeg ham en Gang igen, da maatte jeg blive hans — fordi jeg er det“....

„Det er nok om hendes Skriftemaal!“ Abbedens Stemme er haard, næsten hæs. „Muligt har hun bekendt noget helt andet“.

„Ja, muligt noget helt andet... Den — Broder, som sad i Skriftestolen, paalagde hende at bede, hver Gang de fristende Tanker kom over hende. Bede sig igennem dem — og ikke lade af, før den syndige Vilje laa bagved hende — helt be-sejret.“

„Det var ret, min Broder.“

„Men — det Skriftemaal blev en Snare om hans egen Fod. For han — ja, han var den, som Kvinden ikke kunde glemme.“

„Vidste han det forud?“

„Nej. Og Kvinden anede ikke, at det var ham — at han var i dette Kloster. Men han kendte hende i samme Nu, han hørte hendes Stemme . . . Han dæmpede sin egen, ændrede den saavidt han kunde, at hun intet skulde mærke. Og det lykkedes vel ogsaa.

Men hans Ansigt var helt forandret, da han kom ud af Kirken den Dag.

Udenfor traf han en Broder, som saa helt undrende paa ham. Da sagde han: „Jeg har mødt en Kvinde, som jeg kendte, da jeg levede ude i Verden. Havde jeg den Gang vidst“ — — Den anden sagde: „Vogt dig, min Brøder! Hun har et Fodfæste i din Tanke — et Fodfæste i dit Hjærte“. Han svarede: „Ja . . . Nu maa alle Helgen staa mig bi!“

Selv vogtede han paa sig — det gjorde han! Var aldrig et Øjeblik ledig i de følgende Dage. Bar Brænde for Broder Nikolaj — lugede og vandede for Broder Matthias . . . Søgte paa alle Maader at holde den Længsel nede, som vilde overliste ham.“

„Bad han ikke?“ spørger Skriftefaderens alvorlige Stemme. „Bad han sig ikke igennem den Længsel, til den laa besejret bagved ham — som han selv havde sagt?“

„Jo. Han bad ogsaa. Bad sig udenom Længselen — bort fra den. Igennem den bad han sig maaske

ikke. For — han ønskede dog vel ikke helt at besejre den.

Derfor kom den ogsaa igen — med ny Styrke. Han syntes, at han maatte se hendes Ansigt en eneste Gang — det var ikke andet han vilde — og sige hende det Ord, som han syntes var det eneste, han havde at sige her i Verden, at han —

„Vidste han ikke, at den, der vil give Fristeren en Finger, faar hele Haanden fangen?“

„Det tænkte han ikke paa. Og en Nat — den sidste, hvor hun var ham nær, det vidste han — overmandede Længselen ham“ . . .

„Hvad Nat var det?“

„Tirsdag Nat. En Stund før Midnat sneg han sig ud af Klosteret — — Og Himlen var hvid af Morgengry, inden han vendte tilbage — —

Han, den Synder, som har forbrudt sig saa svart, knæler nu her og beder om den præstelige Absolution og om en stræng og heldbringende Bod.“

Der er dyb Stilhed i Skriftestolen. Abbed Gregor har ellers ikke svært ved at paalægge strænge Bodsøvelser. Men nu tier han blot.

Langt om længe siger han: „Min Broder — er Ederes Tørst efter Lidelse blevet saa stor, at I tager Eder en drømt Forseelse paa for at opnaa den?

I siger, det var Tirsdag Nat, at Kødets Attraa blev Eder for stærk. Men — den Nat var der i Klosteret en, som vaandede sig under et Anfald af sin Galdesyge. En anden hørte det fra sin Celle — kom ind til ham lidt efter Midnat og gik ham kærligt tilhaande, indtil han endelig faldt i et dybt Matheds-Blund.

Hvem var den Broder? Sig mig hans Navn?
— I maa jo vide det! — Eller kan den syge
have været saa sansesløs af Smærte, at han baade
skulde have set og hørt fejl?“

Der er atter lydløs Stilhed. Saa høres Pater
Aloysius' Stemme, sagte som før, men mere fast:
„Den Broder, som gik sin Abbed tilhaande den
Nat, fra han vaandede sig, halvt sansesløs af
Smærte, og til han endelig faldt i Blund — det
var Pater Wenceslaus . . . Som døde saa brat den
følgende Morgen.“

Abbeden gentager: „Det var — det var —
Gud i Himlen, det var“ — —

Vor Broder Wenzel! . . .

„Ja, ærværdige Fader — det var Pater Wenceslaus.
— — Og da han kom ud fra sin Vagt hos den
syge — da mødte han i Gangen den — den Broder,
som vendte hjem fra sin natlige Fart — bleg og
halvvild endnu af syndig Glæde . . .

Den Broder slog sine Arme om hans Hals og
sagde: „Jeg har været der — jeg har været der!“
— Han spurgte forfærdet: „Hvad har du sagt —
hvad har du gjort dernede? Har du fuldkommet
Synden?“ Den anden svarede: „Jeg ved det ikke
— hvor skulde jeg vide det! Jeg har levet mit
Liv i Nat!“ — „Men du angrer da, min Broder,
du angrer da?“ — „Jeg ved det ikke?“ — „Men
du vil det da?“ — „Ja — hvis jeg har noget at
angre, ja, hvis jeg har syndet — saa vil jeg det.
Og jeg skal gøre Bod — saa stræng og lang, som
den aldrig spurgtes før“. — — Det er denne strænge
Bod, jeg nu beder Eder om at paalægge mig, ær-

værdige Fader — saa sandt som jeg af ganske Hjærte vil angre det, jeg har forbrudt.“

Abbeden taler — langsomt og med kendelig Møje: „Ja, min Broder — naar I siger det her, saa — var det Eder, som gik Syndens Veje den Nat. Og nu — I ved jo, hvem der har forhvervet os Syndernes Forladelse og Frigivelse fra den evige Straf — og Gud naade os alle, hvis det ikke var saa! . . .

Men I ved ogsaa, at de timelige Straffe maa afbødes — og at den Synd, der ikke er afbødet her, holder Sjælen tilbage i Skærsilden.“

„Jeg ved det — jeg ved det. Derfor beder jeg om at maatte afbøde den“.

„Saa hør da, hvad Bod den hellige Kirke paa-lægger Eder ved mig sin ringe Tjener, for Eders svare Overtrædelse.“

Abbeden opregner en lang Række Bodsøvelser, den ene strængere end den anden. Pater Aloysius' Hoved bøjer sig dybt og dybere — som vaandede hans skrøbelige Legeme sig alt forud under dem.

Men for hver Bodsøvelse, Abbed Gregor opregner, bliver hans Stemme mildere. Tilslut siger han: „Naar I ligger strakt imorgen foran Kirkedøren — at hver Broder, som gaar ind, kan skride hen-over Eder — da gem i Eders Tanke det Ord, at „den, som bærer den andens Byrde, opfylder Kristi Lov“. Og hans Lov er Liflighed og Glæde — for hans Lov er Kærlighed.“ — —

— Skyggerne er forlængst skredne hen over Klostergaarden med deres lange Fjed og har mørknet

den helt. Det skumrer, og der er svalt og klamt. Natten er nær.

Da Abbeden træder ud af Kirken, bliver han staaende og ser sig om.

Tænker han: ja, nu mørknes det herinde! Nu slukkedes det sidste Lys som en rygende Tande! Nu glider Staden fra Bjærget ned i Dybet!

Aa ja — der er vel nu en Smærte mer at vaande sig under. En Smærte, Abbed Gregor vil bære Dag og Nat i Skjul ved sit Hjærte — som en Haardugs-Skjorte, der slider ham tilblods. Det bliver hans Bod — og den skal vare Livet ud.

Men dog løfter han sit Hoved som den, der har „drukket af Bækken ved Vejen“ — og sukker dybt og udfriet. Al Træthed er strøget bort — der gaar Klarhed over hans Ansigt . . .

Thi nu — nu dæmrer Lyset. Nu vil der rinde Velsignelses-Strømme fra Klosteret — selv om dets Navn ikke skal flyve mod Skyerne.

Nu ser han, hvor de stille Brødre, han ikke har regnet med, kan gaa frem, efter Salmistens Ord, „i hellig Prydelse, som Dugg i Morgenrøden“. Saadan som den, han før kun agtede ringe, er gaaet frem idag.

Thi nu er de her i Klosteret begyndt at stave og stamme paa Kærlighedens store uudgrundelige Bud.

Og i hans Tanke synger det Ord som en Lovsang: „hverandres Lemmer — hverandres Lemmer“ — —

INDHOLD

	Side
Indledning	1
Fra Girolamos Vindue	7
Den sagtmodige Gæst	29
Sankt Alexius, den Guds Mand	43
Broder Martins Skuffelse	57
Gaven paa Alteret	77
Aarons-Staven paa Josefsberg	113
Det stærke Ord	125
Det sværeste	153
Vor Broder Wenzel	167

INGEBORG MARIA SICK

Udi Løndom

Billeder og Skizzer. 2. Oplag. 2 Kroner.

Af Pressens Omtale.

„KØBENHAVN“. — „Den lille Bog skælver af en egen blid Følelse, af en Længsel efter alt det, der er bag Tingene, de synlige. Sprog-tonen har sit eget fine og bløde Anslag, og der hviler over de smaa Skitser et eget Genskær af Drøm som det røde Solfaldsskær over hvide Bjærgtoppe.“

„MORGENBLADET“, KRISTIANIA. — „Der stiger en egen klar og ren Eventyrtone fra disse fordringsløse Smaafortællinger, en Duft som af skære Alpeblomster. Forfatterinden ejer et fint, poetisk Sind.“

Højfjældspræst

11. Oplag. 3 Kr.; indb. 4 Kr. 50 Øre.

Af Pressens Omtale.

„BERLINGSKE TIDENDE“ — „En Anmeldelse af denne Bog maa ganske naturligt indledes med en Lykønskning til dens Forfatterinde, thi med den har hun vundet en ubestridelig Sejr og en fremskudt Plads blandt dem, hvem man har Ret til at vente sig meget af. Vi mindes ikke længe at have læst en saa interessant og fængslende Bog som den her foreliggende . . .

Alt i alt er „Højfjældspræst“ en ualmindelig interessant og fængslende Bog, der fortjener og sikkert ogsaa vil finde mange Læsere og vinde Forfatterinden mange Venner.“

„GØTEBORGS AFTONBL.“. — „En sand og dyb religiøs Bog, skreven med udsøgt Kunst og med en Fylde af den dybeste Poesi — det er en Perle, som man kun sjælden træffer, og som man derfor skatter des højere. Og „Højfjældspræst“ er netop en saadan. . . . Ingen, som vil læse en virkelig religiøs og poesifyldt Bog, bør undlade at læse „Højfjældspræst“. Man vil have Udbytte af den for lange Tider.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

INGEBORG MARIA SICK

Helligt Ægteskab

6. Oplag. 4 Kr., indb 5 Kr. 50 Øre.

Af Pressens Omtale.

„NATIONALTIDENDE“. — „Overmaade fint og med den varmeste Forstaaelse har Forfatterinden skildret denne Kærlighedshistorie . . „Helligt Ægteskab“ er fuldt af de nydeligste Enkeltheder ikke mindst i Brevene mellem de to Søstre. Ganske henrivende er den unge Præstefrues Beskrivelse af sit Barn. Havde Forfatterinden formet den i Vers, vilde vor Litteratur have haft et klassisk Digt mere. „Helligt Ægteskab“ har hævet Forfatterinden frem i første Række blandt vore Skribenter“.

„DANSK KIRKETIDENDE“. — „Den Egn, hvortil Fortællingen er henlagt, er skildret aldeles vidunderligt; i den Finhed, hvormed Naturstemningen fremtrylles paa Papiret, overgaas Forf. næppe af nogen. Og det er velgørende at støde paa en Bog, hvor det vanskelige Spørgsmaal, Kærligheds- og Ægteskabs-Konflikten behandles med saa megen Idealitet som her.“

Bølgeslag

Digte. 2 Kr. 50 Øre; indb 4 Kr.

Af Pressens Omtale.

THOR LANGE i „HØJSKOLEBLADET“. — „Herligt hvor Bogen er fri for Sentimentalitet og Forskruethed. Desto rigere er den paa sund og stærk Følelse afdæmpet og fornemt udtrykt i en lutret Fuldkommenheds Form.

Forfatterinden har meget paa Hjerte og forstaar at udtrykke det rent og med Ord, der tilhører hende selv. I al sin Beskedenhed er hun Digter af Guds Naade.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

INGEBORG MARIA SICK

Jomfru Else

4. Oplag. 4 Kr. 75 Øre; indb. 6 Kr. 25 Øre.

Af Pressens Omtale.

„KØBENHAVN“. — „Af den Grund vil Ingeborg Maria Sicks Bog trænge langt ud. Og den fortjener det. Ikke alene, fordi det Barn-domsliv og den Kærlighedshistorie, den skildrer, er saa skinnende sund og skøn, men ogsaa, fordi den bæres oppe af en Kunst — netop en Kunst —, der er saa levende og saa menneskelig rig.“

„DANNEBROG“. — „Jomfru Else“ er en saavel mærkelig som smuk Bog. Det er vistnok den bedste hidtil fra den begavede Forfatterindes Haand.“

Den lille graa Kat

Illustreret af Fr. Henningsen.

2 Kr 50 Øre; indb. 3 Kr. 50 Øre.

Af Pressens Omtale.

„BERLINGSKE TIDENDE“. — „... Frk. Sicks Bog vil finde en god Modtagelse, ikke alene paa Grund af de overordentlig nydelige og stemningsfulde Tegninger, som Professor Frants Henningsen har ledsaget den med, men ogsaa paa Grund af sin egen Værdi. Det er virkelig en særdeles smuk og poetisk Fortælling, Forfatterinden her har udsendt, fin i Følelsen og uden Spor af Sentimentalitet. Saa er Fortællingen tilmed bygget over et virkelig interessant Emne, der fængsler Læserens Opmærksomhed.

Fortællingen er holdt i Brevform, og det kan ikke nægtes, at Frk. Sick virkelig har forstaaet at give disse Breve et meget individuelt Præg, saa at Formen ingenlunde, som det ellers ofte er Tilfældet, virker trættende.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

INGEBORG MARIA SICK

Prinsessen, der spandt

Et Blad af den gamle Æventyrbog. Med Tegninger
af Louis Moe.

2. Oplag. 1 Kr. 50 Øre; indb. 2 Kr. 75 Øre.

Af Pressens Omtale.

„VORT LAND“. — „Det lille dramatiserede Eventyr i „Der var en Gang —“ Stilen er spundet af den nydeligste Stemning og den yndefuldeste Form til et Hele, der virker saa fint harmonisk, at man beklager Drømmens Korthed. Emnet er gammelkendt, men dets Behandling viser Frk. Sicks udprægede Digterbegavelse og Evne til at frembringe en Illusion, der som selve Eventyret er Livet, som det burde være, hvis Menneskene gik mere efter det Indre end efter det ydre.“

Af Jord

Fortællinger. 3. Oplag.

3 Kr. 75 Øre; indb. 5 Kr. 75 Øre.

Af Pressens Omtale.

THOR LANGE i „VORT LAND“. — „I Et og andet kan Bogen kaldes sensationel. Talentfuld er den fra først til sidst og vil finde mange Læsere, særlig mange Læserinder.“

„KØBENHAVN“. — „Frøken Sick har skrevet mange Bøger, som har gjort Lykke og er blevet solgt i Oplag efter Oplag; men dette er langt hendes bedste Bog.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

INGEBORG MARIA SICK

Det sovende Hus

2 Kr.; indb. 3 Kr. 50 Øre.

Af Pressens Omtale.

„DANNEBROG“. — „Denne lille stemningsfulde Nocturne indtager en fremragende Plads i den kendte Forfatterindes snart ret omfangsrige Produktion. Alle hendes digteriske Ejendommeligheder, fra de stærke Følelsesudbrud til den højtspændte Stil, er ogsaa her til Stede. Der er rig Stemning og dyb Følelse over denne Hymne til Nattens Stilhed og Naturens Skønhed. Det er værd at høre de fire Vandringsmænd fortælle om deres Livs minderigeste Stunder.“

Farmor Ursulas Have

2. Oplag. 4 Kr.; indb. 5 Kr. 75 Øre.

Af Pressens Omtale.

VALD. RØRDAM I „KØBENHAVN“. — „Farmor Ursulas Have“ er Frøken Sicks bedste Bog . . . Frøken Sick har denne Gang talt med en Klarhed og Styrke, som er Teksten værdig.“

„KRISTELIGT DAGBLAD“. — „Farmor Ursulas Have“ fortjener imidlertid ved sin psykologiske Finhed, sin Naturpoesi, sine mange smukke Skildringer og morsomme Indfald — ved sin Vemod og sin Skæmt — at vinde sig en stor Læsekreds.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

INGEBORG MARIA SICK

Der ringer Klokker —

Med Vignetter af Hans Tegner.

3. Oplag. 3 Kr. 25 Øre; indb. 4 Kr. 75 Øre.

Af Pressens Omtale.

JOHANNES JØRGENSEN I „NATIONALTIDENDE“. — „Fortællinger om Kærlighed mellem Mennesker, Fortællinger om aandelige Omvæltninger i Menneskesjæle, Fortællinger om Guds Kærlighed til Mennesker. Der er Ting saa smukke i denne Bog, at Selma Lagerlöfs Navn uvilkaarligt kommer En paa Læberne. Og dog er der ikke Tale om Paavirkning — Ligheden er den Lighed, som kommer af Slægtskab. De to Digterinder er runden af samme Jord — et stærkt Temperament er gennemglødet af Kristendom, en dyb og frugtbar Muld er vædet af Guds Blod.“

THOR LANGE I „VORT LAND“. — „Læs denne Bog og bliv god og glad.“

Ina

2. Oplag. 3 Kr. 50 Øre; indb. 5 Kr.

Af Pressens Omtale.

„KØBENHAVN“. — „Ina“ vil skaffe den dygtige og stærkt beundrede Forfatterinde mange nye Venner. Den er en Bog, der rummer Alvor, Dybde og megen menneskelig Finhed.“

„KRISTELIGT DAGBLAD“. — „Som andre af Forfatterindens Bøger udmærker ogsaa denne sig ved udmærkede Naturskildringer, hvorover der hviler den skæreste Poesi.“

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

SOPHIE BREUM

HYLD OG HUMLE

Fortællinger. 2 Kr. 50 Øre.

„Man sidder revet med og gentar: Dette er Poesi.“

FORF. HANS E. KINCH I „NORSKE INTELLIGENSSEDLER“.

FULDTRO SIND

Roman fra det XVI. Aarhundrede. 4 Kr. 50 Øre.

„Det er en Bog, der interesserer ved sine Tidsskildringer og meget ofte river med ved sin Poesi.“ POUL LEVIN I „POLITIKEN“.

KONGEBØRN

Fortælling. Tegninger af Anna E. Munch.

3 Kr.; indb. 4 Kr. 75 Øre.

„Tonen og Tankerne i denne Fortælling er i det hele saa fine og smukke, at man virkelig opbygges ved at læse den.“

JUL. CLAUSEN I „BERLINGSKE TIDENDE“.

JULEGÆSTER og andre Fortællinger

2 Kr.

„Denne Forf. er i sin Menneskeskildring først og sidst sandheds-søgende. Hun har ikke villet skrive pene Historier, men kun det ene store: at forme god Kunst. Og det har hun ogsaa gjort.“

NORSK „DAGBLADET“.

HJEMLIGT

Fortællinger. 2 Kr. 25 Øre.

„Sophie Breum har et varmt Hjerte, en lille Skælm i Øjenkrogene og en udmærket lagttagelsesevne.“

„SVENDBORG AVIS“.

DE VANDRENDE

Nutidsroman. 4 Kr.

„Den glæder En ved sit rene stemningsrige danske Sprog, sin hele omhyggelige Udarbejdelse, de fine, sjæfulde Karakterbilleder og de mange kønne Interieurer.“

„VORT LAND“.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

Ingeborg Raunkjær: MAND OG KVINDE

6. Oplag. 2 Kr. 75 Øre.

„Livsvisdom og Modenhed er der i denne Bog — derfor skal den læses. Siden Kierkegaard skrev om Kærligheden og om Forholdet mellem Mand og Kvinde, er der næppe paa et Sted sagt saa mange kloge Ord om denne Ting . . .“

JULIUS CLAUSEN I „BERL. TIDENDE“.

Ingeborg Raunkjær: I DANMARK

3 Kr. 75 Øre.

— „Denne Bog er skrevet som en Kærlighedserklæring til dansk Natur, en lyrisk Lovsang, der ofte hæver sig til en Hymnes Højde . . .“

„POLITIKEN“.

Karen Ewald: UNGE ØJNE

2 Kr.

„Det er en usædvanlig Førstebog. Den har intet famlende, meget lidt følsomt. Den gaar med urystelig Sikkerhed lige løs paa sit Emne.“

VALDEMAR RØRDAM I „KØBENHAVN“.

Astrid Ehrencron-Kidde: MARTIN WILLÉNS UNDERLIGE HÆNDELSE

3 Kr.

„I „Brevene“ er Handling og Stemning saa nøje sammenknyttede, at de i Forening skaber den fuldkomne, den dybt, den intimt bevægende Kunst. Denne Fortælling er et lille sammentrængt Mesterværk af en Novelle . . .“

„POLITIKEN“.

Astrid Ehrencron-Kidde: ALLE SJÆLES NAT

Af Martin Willéns forunderlige Hændelser. II.

3 Kr.

D. von der Lyhe Zernichow: TRO TIL DØDEN

4 Kr. 25 Øre; indb. 5 Kr. 50 Øre.

„Hvad Frøken Zernichow har leveret, er noget saa vakkert og tiltalende, at det længe vil mindes. Ogsaa i Formen er denne Bog et Kunstværk.“

„BERGENS AFTENBLAD“.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

GYLDENDALSKE
BOGHANDEL

NORDISK FORLAG

